

ידיעון
תשע"ו • 2016 - 2015

אורנים
המכללה האקדמית לחינוך

ידיעון לימודים

לשנת הלימודים תשע"ו

2016-2015

מספרי טלפונים מרכזיים באורנים

04 - 9838801	הנהלת אורנים
04 - 9838812	משרד הרקטור
04 - 9838811	מרכזייה + מודיעין
04 - 9838935/773/918/788	מינהל סטודנטים - תואר ראשון
04 - 9838858	ראש המערך האקדמי
04 - 9838794/878/893/891	מזכירות הפקולטה לחינוך
04 - 9838772/832/975	מזכירות הפקולטה למדעי החברה והרוח
04 - 9838933	מינהל סטודנטים - תואר שני
04 - 9838828	מזכירות החוג למתמטיקה, פיסיקה ומדעי המחשב
04 - 9838819	מזכירות החוג לביולוגיה
04 - 9838823	מזכירות התכנית להכשרת מורים לביה"ס העל יסודי
04 - 9838750	מזכירות המכון לאמנות
04 - 9838841/940/640/936	מזכירות התכנית להכשרת אקדמאים להוראה
04 - 9838940	מזכירות לימודי השלמה לתואר ראשון
04 - 9838763/768	מינהל סטודנטים - היחידה ללימודי תעודה והתמחות
04 - 9838720	ספרייה - מחלקת השאלה
04 - 9838759	דיקן הסטודנטים
04 - 9838748/862/863	שכר לימוד
04 - 9838755	מעונות
04 - 9838840	אגודת הסטודנטים
04 - 9838716	בטחון ובטיחות

* הנהלת המכללה שומרת לעצמה את הזכות לשינויים.

תוכן עניינים

עמוד

7	לוח השנה האקדמית לשנת הלימודים תשע"ו, שעות השיעורים.....
10	כללי
10	אורנים – תעודת זהות.....
15	בעלי תפקידים אקדמיים במכללה.....
17	הפקולטה לחינוך
19	כללי
21	החוג לחינוך.....
24	התכנית להכשרת מורים לבית-הספר היסודי.....
27	החוג למקרא.....
30	החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה.....
33	החוג לחינוך מתמטי.....
36	החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-6).....
43	החוג ותכנית ההכשרה לחינוך מיוחד לגיל הרך (3-6).....
48	החוג ותכנית ההכשרה לחינוך המיוחד.....
53	התכנית להכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי.....
59	התכנית להכשרת אקדמאים להוראה.....
67	הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)
68	כללי
70	חוגים לתואר B.Ed.
71	לימודי ארץ-ישראל.....
73	גיאוגרפיה ולימודי סביבה.....
75	סוציולוגיה.....
77	אזרחות ולימודי דמוקרטיה.....
79	חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק).....
88	תקשורת.....
90	אמנות.....
94	השפה הערבית והוראתה.....

96	חוגים לתואר B.A.
97	מקרא
99	ספרות ומבע יצירתי
101	מחשבת ישראל
103	היסטוריה
104	א. היסטוריה של עם ישראל
106	ב. היסטוריה כללית
108	ג. היסטוריה של המזרח-התיכון בעת החדשה
110	שפה וספרות אנגלית
113	לשון עברית
115	לימודי המזרח-התיכון
117	לימודים רב-תחומיים
135	תכניות ייחודיות
136	תכנית רג"ב - 'מצוינים להוראה'
137	תכנית 'מל"ח הארץ'
138	התמחות בהוראה (סטאד')
139	הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים
140	מדעים מדויקים (מתמטיקה, פיסיקה ומדעי המחשב)
141	ביולוגיה וסביבה
143	הפקולטה ללימודים מתקדמים
144	בית-הספר ללימודי מוסמך – תואר שני, תכניות M.Ed, M.Teach
167	היחידה ללימודי תעודה והתמחות
172	שירותים אקדמיים ומנהליים לסטודנטים
173	הספרייה, מרכז "מעין", מרכז "קשת"
174	דיקן הסטודנטים

תקנון לימודים לסטודנטים לתואר ראשון ותעודת הוראה – [נא ללחוץ כאן](#).
תקנון לימודים לסטודנטים לתואר שני – [נא ללחוץ כאן](#).

לוח שנת הלימודים האקדמית תשע"ו - 2015-2016

מסטר א' - סמסטר חורף

תחילת הלימודים: יום ראשון, ה' בחשוון, 18.10.15

טקס זיכרון לרצח יצחק רבין ז"ל: יום ראשון, י"ב בחשוון, 25.10.15
הטקס יתקיים בין השעות 10:45-11:30.
(במהלך הטקס - מתחם הספרייה ומרכזי צווייג וקשת יהיו סגורים).

אירוע תחילת השנה מטעם אגודת הסטודנטים (לתואר ראשון והכשרת אקדמאים להוראה): יום שני, כ' בחשוון, 2.11.15 הפסקת לימודים בין השעות 11:30-13:45

חופשת חנוכה: יום ראשון, א' בטבת, 13.12.15

סיום מסטר א': יום שישי, י"ב בשבט, 22.1.16 בשעה 13:30

חופשת מסטר א': מיום ראשון, י"ד בשבט, 24.1.16 עד יום שישי, י"ז באדר א', 26.2.16

כנס הנהלה רחבה: יום שני, ט"ו בשבט, 25.1.16

פעילות כלל-מכללתית: מיום ראשון, י"ט באדר א', 28.2.16 עד יום שלישי, כ"א באדר א', 1.3.16 (אין לקבוע בימים אלו פעילויות חוגיות)

כנס "מחקר, עיון ויצירה באורנים": יום שני, כ"ב בשבט, 1.2.16

מסטר ב' – סמסטר אביב

תחילת הלימודים: יום רביעי, כ"ב באדר א', 2.3.16

אירוע אמצע השנה מטעם אגודת הסטודנטים (לתואר ראשון והכשרת אקדמאים להוראה): יום ראשון, ג' באדר ב', 13.3.16, הפסקת לימודים בין השעות 11:00-13:45

חופשת פורים: ימים חמישי ושישי, י"ד-ט"ו באדר ב', 25-24.3.16

אירוע פורים מטעם אגודת הסטודנטים לתואר ראשון והכשרת אקדמאים להוראה): יום שני, י"ח באדר ב', 28.3.16 הפסקת לימודים בין השעות 11:00-11:30

טקס חלוקת תעודות ומלגות הצטיינות: יום שלישי, ד' בניסן, 12.4.16

חופשת פסח: מיום רביעי, י"ב בניסן, 20.4.16 עד יום שישי, כ"א בניסן, 29.4.16 (במהלך חול המועד – מתחם הספרייה ומרכזי צווייג וקשת יהיו סגורים).
הלימודים יתחדשו ביום ראשון, כ"ג בניסן, 1.5.16

טקס הזיכרון לשואה ולגבורה: יום חמישי, כ"ז בניסן, 5.5.16. הטקס יתקיים בין השעות: 10:45-9:45 (במהלך הטקס – מתחם הספרייה ומרכזי מעין, קשת וצווייג יהיו סגורים).

בערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה, יום רביעי 4.5.16, יסתיימו הלימודים בשעה 17:15 ומתחם הספרייה ייסגר בשעה 19:00.

טקס זיכרון לחללי מערכות ישראל ופעולות איבה: יום שלישי, ב' באייר, 10.5.16. הטקס יתקיים בין השעות: 12:00-11:15. (במהלך הטקס - מתחם הספרייה ומרכזי מעין, קשת וצווייג יהיו סגורים). הלימודים יסתיימו בשעה 15:30. מתחם הספרייה ייסגר בשעה 16:00.

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ופעולות איבה (אין לימודים):
יום רביעי, ג' באייר, 11.5.16

חופשת יום העצמאות: ימים חמישי ושישי, ד'-ה' באייר, 12-13.5.16. הספרייה תהיה סגורה ביום ששי.

יום הסטודנט: ימים רביעי וחמישי, י"ז-י"ח באייר, 26-25.5.16. (ביומים אלה מתבטל השיעור האחרון המתחיל ב- 17:30).

חופשת חג השבועות: יום ראשון, ו' בסיוון, 12.6.16. הלימודים יתחדשו ביום שני, ז' בסיוון 13.6.16

טקס הענקת תארים ותעודות תואר שני: יום שני, כ"ב באייר, 30.5.16

טקס הענקת תארים ותעודות תואר ראשון: יום שלישי, כ"ג באייר, 31.5.16

אירוע סיום השנה מטעם אגודת הסטודנטים (לתואר ראשון והכשרת אקדמאים להוראה): יום חמישי, ג' בסיוון, 9.6.16. הפסקת לימודים בין השעות 13:45-11:30

אירוע פרידה מפורשים ופתיחת תערוכת החוג לאמנות: יום חמישי, י"ז בסיוון, 23.6.16

סיום סמסטר ב': יום שישי, י"ח בסיוון, 24.6.16 בשעה 13:30

אירוע סיום שנה (סגל מכללה): יום שלישי, כ"ב בסיוון, 28.6.16

כנס מכללתי "יצירתיות בהוראה": יום שני, כ"ח בסיוון, 4.7.16

בחירות מועדי א': מיום ראשון, כ' בסיוון, 26.6.16 עד יום שישי, ט"ז בתמוז, 22.7.16

בחירות מועדי ב': מיום ראשון, י"א בתמוז, 17.7.16 עד יום שישי, ח' באב, 12.8.16

תחילת הלימודים בשנת תשע"ז: יום ראשון, כ"ח בחשוון, 30.10.16

שעות השיעורים

שעות	
9:45-8:15	שיעור ראשון
11:30-10:00	שיעור שני
13:30-12:00	שיעור שלישי
15:30-14:00	שיעור רביעי
17:15-15:45	שיעור חמישי
19:00-17:30	שיעור שישי

היקפי שעות הלימוד המפורטים בידיעון בטבלאות השונות עשויים להשתנות. תנאי הקבלה לחוגים שונים מפורטים במדריך לנרשמים שניתן לקבל במינהל הסטודנטים.

ט.ל.ח.

ידיעון

תשע"ו

2016-2015

מכללת אורנים – תעודת זהות

כללי

אורנים היא מוסד להשכלה גבוהה המתמקד בהכשרת מורים, מחנכים ועובדי חינוך בישראל. אורנים נוסדה בשנת 1951 בראש גבעת אורנים בצומת דרכים מרכזי בין כביש 6 לבין עמקי הצפון. היא מן המכללות הוותיקות והמנוסות בארץ, המכללה לחינוך הגדולה ביותר בצפון ומשלוש הגדולות בישראל. לאורנים מוניטין מקצועי בין-לאומי ולבוגרי אורנים יש ביקוש רב במערכות החינוך והחברה בישראל. במכללה לומדים כ- 5,500 סטודנטים ותלמידים, רובם במסלולים אקדמיים לתואר ראשון, תואר שני, והכשרה להוראה, וכן מנהלים, מורים, מדריכים, עובדי מדינה הלומדים בתכניות לימודי תעודה ולימודים מתקדמים, ובני נוער במרכז למחוננים ומצוינים.

מטרתה העיקרית של אורנים היא הכשרה של קהילות מחנכים למנהיגות חברתית-חינוכית וליוויים בצמיחתם המקצועית, תוך מתן דגש על מצוינות אקדמית לצד ידע מעשי ומקצועי, המאפשר השתלבות והובלה של מערכת החינוך והמערכת הציבורית.

ייחודה של אורנים הוא באחריות החברתית והסביבתית שנוטלת המכללה על עצמה בראייה האזורית שלה ובשיתוף הפעולה עם קהילות שכנות, ברמה הארצית כפורצת דרך בחינוך, בשיתופי פעולה עם קרנות, מוסדות אקדמיים וארגונים חברתיים ארציים כגון חברת המתנ"סים, ובעולם – בתחומי זהות יהודית וקשרי גומלין אקדמיים עם מוסדות להשכלה גבוהה בתפוצות. למכללה קשר הדוק עם מאות בתי-ספר וגני ילדים בצפון, בהתנסות מעשית, מחקרים, השתלמויות, התנדבות ועוד.

באורנים מגוון תחומי לימוד אקדמיים, שבסיומם מוענק לבוגר **תואר ראשון** – B.A., B.Ed., וכן תואר B.Sc. (של אוניברסיטת חיפה), בתחומי לימוד מגוונים, ממדעים מדויקים ועד מדעי החברה והרוח. התכניות להכשרת מורים-מחנכים מתפרסות על תחומי הגיל הרך, גילאי בית הספר היסודי והעל-יסודי, חינוך מיוחד, אמנות וחוג לחינוך חברתי-קהילתי המעניק תעודת עובד חינוך. אורנים היא המכללה היחידה לחינוך המעניקה תואר B.A. במדעי הרוח.

במכללה פועלות תשע תכניות **לתואר שני**: שמונה תכניות M.Ed. (מפורטות בהמשך סקירה זו) ותכנית M.Teach המשלבת תעודת הוראה עם לימודי תואר שני. אורנים היא המוסד האקדמי הראשון בישראל שקיבל אישור לתכנית M.Teach לתואר שני והמכללה לחינוך הראשונה שקיבלה אישור מ"ג לפתוח תכנית לתואר שני עם תזה, בהוראת שפות. אורנים גם מפעילה יחידה ללימודי תעודה והתמחות המלווה אלפי מורים ובעלי תפקידים בהתפתחותם המקצועית.

מסלולי לימוד מרכזיים באורנים

באורנים חמש יחידות מרכזיות העוסקות בהכשרת כוחות מקצועיים למערכת החינוך:

א. הפקולטה לחינוך

הפקולטה לחינוך מעניקה תארי "בוגר בהוראה" - B.Ed. או B.A. בחוגים ובתכניות ההכשרה הבאות:

- **החוג לחינוך (B.Ed.)** הוא חוג ללא תעודת הוראה, שמטרתו להעמיק את תשתית הידע של הסטודנטים להוראה לגבי מערכות חינוך ודרכי פעולתן, ולהכשירם להיות מחנכים מובילים בבתי-הספר היסודיים והעל-יסודיים.
- החוג ותכנית ההכשרה **לגיל הרך** בהתמחויות: הגיל הרך (גילאי לידה-6), הרחבה להוראה בכיתות א'-ב'.
- החוג לחינוך מיוחד בגיל הרך.
- התכנית להכשרת מורים **לבית-הספר היסודי (א'-ו')**: במגוון רחב של התמחויות במדעי הרוח, מדעי הטבע והסביבה, חינוך מתמטי, ושילובים אטרקטיביים של חינוך, יצירה ותרבות. בתכנית זו מוענק תואר B.A. לבוחרים בחוגים ממדעי הרוח.
- התכנית להכשרת מורים **לבית-הספר העל-יסודי**: בתחומי מדעי הרוח, מדעי החברה והמדעים המדויקים.
- החוג ותכנית להכשרת מורי **חינוך מיוחד** בטווח הגילאים: 6-21. התכנית מקיימת מגוון התמחויות בתחום החינוך המיוחד ומפתחת התמחויות חדשות של לקויות התפתחותיות, לקויות תקשורת, הפרעות התנהגות, שילוב תרפיות ועוד. לימודי ההכשרה בחינוך מיוחד משולבים עם לימודי תואר בתחום דעת נוסף.

ב. הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

בפקולטה למדעי החברה והרוח תכניות ייחודיות לתואר B.Ed. במדעי החברה, ובהן חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק, חינוך בלתי-פורמלי), אזרחות ולימודי דמוקרטיה, סוציולוגיה, תקשורת, גיאוגרפיה, לימודי ארץ-ישראל והוראת השפה הערבית; כמו גם תכניות לתואר B.A. במדעי הרוח: שפה וספרות אנגלית, ספרות ומבע יצירתי, לשון עברית, היסטוריה, מחשבת ישראל, מקרא, לימודי מזרח תיכון ולימודים רב-תחומיים. בפקולטה כלול גם החוג לאמנות העוסק בהכשרת אמנים-מורים בתחום היצירה ותולדות האמנות; מושם בו דגש על פיתוח יכולת יצירה, אוצרות תערוכות ועבודה בשיתוף עם אמנים מובילים, וכן מתקיימים במסגרתו פרויקטים ייחודיים בבתי-הספר ובקהילותיהם.

הלימודים בתכניות ההכשרה לתואר ראשון הם ארבע-שנתיים. עם סיומם יקבלו הלומדים תעודת הוראה ותואר ראשון B.Ed. או B.A., על פי החוג שבו למדו.

ג. הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים

הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים היא הגדולה בישראל שהסטודנטים שלה לומדים לתעודת הוראה במדעים לבתי-הספר העל-יסודיים. הלימודים במסגרת הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים מעניקים תואר B.Sc. של אוניברסיטת חיפה ותעודת הוראה של מכללת אורנים.

לומדים בה מאות סטודנטים לתואר B.Sc. בהוראת מדעים, כדלקמן:

- ביולוגיה וסביבה, במגוון מרשים של נתיבי התמחות: פיזיולוגיה, התא והאורגניזם, אקולוגיה וסביבה, זואולוגיה והתנהגות בע"ח, ביולוגיה מולקולרית ועוד.
- מתמטיקה-פיזיקה; מתמטיקה ומדעי המחשב; פיזיקה ומדעי המחשב, וכן B.A. במתמטיקה בשילוב מדעי הרוח.

ד. הפקולטה ללימודים מתקדמים

במסגרת הפקולטה פועלים שני גופים: 1. בית הספר ללימודי מוסמך. 2. היחידה ללימודי תעודה והתמחות.

ד1. בית הספר ללימודי מוסמך

הפקולטה מקיימת לימודים לתואר שני "מוסמך בהוראה לבית הספר העל-יסודי" M.Teach, המשלב לימודי תעודת הוראה ותואר שני במגמות הוראה שונות, וכן שמונה תכניות לתואר שני "מוסמך בחינוך" (M.Ed.):

1. הוראה רב-תחומית במדעי הרוח
 2. הוראת שפות (אנגלית, ערבית ועברית כשפה שנייה)
 3. ייעוץ חינוכי
 4. חינוך והוראה לנוער בהדרה (נוער בסיכון)
 5. ניהול וארגון מערכות חינוך
 6. הוראת מדעים לבית הספר העל-יסודי (מתמטיקה, פיזיקה, ביולוגיה, כימיה, מדע וטכנולוגיה)
 7. הוראת מתמטיקה ומדעים לבית הספר היסודי
 8. חינוך בגיל הרך.
- אורנים מקיימת מסלול לתואר שני עם תזה (מסלול מחקרי) בתכנית להוראת שפות, ושוקדת על פתיחת מסלולים מחקריים בתכניות נוספות.

ד2. היחידה ללימודי תעודה והתמחות

היחידה ללימודי תעודה והתמחות באורנים היא מהמרכזים הגדולים בישראל בתחום לימודים לפיתוח מקצועי והשתלמויות עבור עובדי הוראה, אנשי חינוך ובעלי מקצועות נוספים. היחידה פעולת מול למעלה מ-600 בתי-ספר בצפון הארץ ומקיימת מאות קורסים וסדנאות בתחומי החינוך והחברה

במסגרת היחידה פועלת אחת התכניות הגדולות בארץ להכשרת מנהלים לבתי ספר. כמו כן מקיימת היחידה לימודי תעודה לרכזי הערכה בית-ספריים, להוראת תלמידים מחוננים, להוראת מדעים וסביבה, לפיתוח ועדכון הידע הפדגוגי, לטיפול באמצעות בעלי-חיים ועוד. היחידה מקיימת גם תכניות ללימודי פסיכותרפיה רב-ממדית, ייעוץ ארגוני, ומגוון תחומים תומכי חינוך והתפתחות האדם.

אורנים, הסטודנט והקהילה: אורנים פועלת בשיתוף פעולה ובקשר הדוק עם מאות בתי-ספר וגני ילדים בצפון הארץ - בהתנסות בהוראה ובשפות מכללה-שדה, בהשתלמויות ובקשרי עבודה עם מנהלי בתי הספר.

באורנים מאמינים בתקשורת ישירה בין סגל המרצים לבין הסטודנטים. ההתנסות המעשית בבתי-הספר ובגני הילדים, הנערכת בהנחיית מדריכים פדגוגיים מנוסים, מכשירה את פרחי ההוראה להשתלבות מהירה ומיטבית במערכות החינוך והחברה בישראל. המכללה מציעה שירותים רבים לרווחת הסטודנט, החל במינהל סטודנטים מודרני, ספרייה, אגודת סטודנטים, דיקן סטודנטים המסייע לנצרכים בתחומי המלגות והמעונות, קפיטריה איכותית, דשאים מוריקים וקמפוס ירוק מתפתח ומשובב עין. אורנים מעורבת בחיי הקהילה שמסביבה, ורבים מהלומדים בה הם מאוכלוסיית צפון הארץ.

תכניות ייחודיות באורנים

מכללת אורנים מובילה מגוון רחב של יוזמות ותכניות ייחודיות לעידוד מצוינות, מנהיגות ואחריות חברתית:

- **מרכז שוו"ה** (לשוויון והכלה בחינוך) הפועל לקידום הכלה ולהתמודדות עם הדרת תלמידים על רקע חברתי-כלכלי, לאומי, אתני ומגדרי;
- **תכנית המצטיינים** לסטודנטים סדירים הרואים בחינוך מקצוע ושליחות;
- **תכנית חותם** (בשיתוף עם מכללת לוינסקי) להכשרת אקדמאים מצטיינים המיועדים להשתלבות בבתי ספר במדד סוציו-אקונומי נמוך;
- **תכנית טראמפ** להכשרת אקדמאים מצטיינים להוראת מתמטיקה בחטיבה העליונה (בתמיכת קרן טראמפ ובשיתוף עם ביה"ס "הריאלי" בחיפה ו"כרמל זבולון" ביגור);
- **תכנית מל"ח** (מנהיגות לעוסקים בחינוך), תכנית לסטודנטים העובדים בשדה החינוך ובמקביל לומדים לתואר ראשון;
- **תכנית מיכאל**, לסטודנטים יוצאי הקהילה האתיופית, במטרה להשיג שלושה יעדים: הכשרת מורים ומחנכים בני הקהילה האתיופית ושילובם במערכת החינוך, בניית קבוצת מנהיגות חינוכית מובילה בקרב הקהילה כך שאנשיה יהפכו לסוכני שינוי בקהילה, והרחבת הידע הרב-תרבותי במערכת החינוך בכלל, ובאורנים בפרט.
- השלמת תואר ראשון למורים **במגזר החרדי** במקצועות הליבה (עברית ומתמטיקה);
- **תכנית מסע נתיב** לאקדמאים (מברה"מ לשעבר), לקראת תואר שני משולב תעודת הוראה M.Teach (בתחומי אנגלית, מתמטיקה ומדעים);
- **תכנית "אבני ראשה"** להכשרת מנהלים;

- תכניות **חלוץ חינוכי**; **שגרירי רוטשילד** (בתמיכת קרן רוטשילד-קיסריה) להצמחת מנהיגות חברתית; הכשרת מתנדבים ל**שיעור ביחד** (עם עמותת "שיעור אחר").

אורנים כוללת יחידות וארגונים הפועלים למען אותן מטרות בדיקה לקהילות רחבות. טיפוחן של מסגרות אלו נובע מהתפיסה שלמכללה תפקיד ערכי-חברתי-תרבותי וכי עליה להיענות באמצעות המומחיות האקדמית של סגל המכללה, הכלים האקדמיים והכוחות המקצועיים שבה לאתגרים החינוכיים והחברתיים שלפנתחנו:

- **ביה"ס הבינלאומי של אורנים** לפיתוח קשרים עם מוסדות אקדמיים וקהילות יהודיות ולא-יהודיות בתפוצות, מפעיל תכניות אקדמיות, חילופי סגל וסטודנטים ומסגרות למידה ומחקר.
- **שדמות** - מרכז למנהיגות בחינוך ובחברה, למעורבות ומנהיגות בקהילות שהחינוך במרכזן כיסוד לבניית קהילה.
- **המדרשה** - מרכז חינוכי להתחדשות החיים היהודיים בישראל (תרבות וזהות יהודית, פיתוח מנהיגות צעירה בחינוך ובקהילה) בארץ ובחו"ל.
- **המכינה הקדם-צבאית** ע"ש רבין מגייסת מדי שנה 60-70 חניכים לשנת הכשרה קדם-צבאית בתחומי חברה, ציונות, אזרחות, מנהיגות, מוטיבציה.
- **קליניקה "מרכז הלל"** בחינוך מיוחד, להערכה, התערבות, וטיפול בכ- 200 תלמידים בעלי לקויות למידה, בה מתמחים הסטודנטים בחוג לחינוך מיוחד בעבודה יחידנית.
- **בית ספר דו-מחוזי למחוננים** (מחוזות חיפה והצפון) מציע תכנית העשרה וסביבת למידה תומכת וחוויתית במסגרת יום בשבוע לכ- 700 תלמידים מחוננים, תוך התנסות בפזיקה, ביולוגיה, מחשבים, אמנות, וידאו ותקשורת ועוד.
- **היחידה לנוער שוחר מדע** לקידום החינוך המדעי בקרב ילדים ובני נוער מצטיינים מהמגזר היהודי והערבי, מציעה חוגים בנושאי אסטרונומיה וביולוגיה, סיורי טבע ומחנה קיץ, מסייעת בכתיבת עבודות גמר בנושאים מדעיים. היחידה גם מפעילה תכנית למצוינות (כיתות ד'-ו'), החושפת את התלמידים למגוון חוקרים מומחים ותחומי ידע מדעיים.
- **בית הספר התיכון האנתרופוסופי 'שקד'** פועל באופן עצמאי בקמפוס, תוך שיתופי פעולה בין סגל ביה"ס לבין תכניות ההכשרה.
- **גן בוטני** מוכר, יחיד בצפון הארץ, מתוכנן בגישה אקולוגית, ובעל ממשק בר-קיימא להרחבת המודעות הציבורית לנושאי הסביבה והצורך בשמירת ערכי הטבע והנוף.

לסיכום

אורנים היא מכללה אקדמית לחינוך גדולה ובעלת מוניטין, הפועלת במגוון נרחב של תחומים - החל בהכשרת מורים ואנשי חינוך, דרך מעורבות חברתית ופיתוח מנהיגות, וכלה בקשרים עם קהילות בארץ ובחו"ל. הלומדים באורנים מכשירים עצמם להשתלבות מושכלת ולהובלת תהליכים משמעותיים במערכות החינוכיות והחברתיות-קהילתיות.

בעלי תפקידים אקדמיים במכללה - שנת תשע"ו

שם	תפקיד	
פרופ' יערה בר-און		נשיאת אורנים
ד"ר מדי וליצקר-פולק		רקטורית
ד"ר יעל פויס	הפקולטה ללימודים מתקדמים	דיקני פקולטות
ד"ר ענת ישראלי	הפקולטה לחינוך	
ד"ר הדס הירש	הפקולטה למדעי החברה והרוח	
ד"ר אורית דרור-לוי	הגיל הרך	ראשי תכניות הכשרה
גב' פז אלניר	הכשרת מורים לבית-הספר היסודי	
פרופ' שוש לשם	הכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי	
ד"ר טלי גור	חינוך מיוחד (חנ"מ) (לגילאי 6-21)	
מר יוחאי אברהמי	אמנות	
פרופ' מירה קרניאלי	ריכוז תשתיות חינוך	רכזי תחומים אקדמיים מיוחדים
גב' ורד לוריה	ריכוז הדרכה פדגוגית וסטאז'	
ד"ר שוש ויצמן	ריכוז הכשרת אקדמאים להוראה	
ד"ר אורה אביעזר	ריכוז לימודי פסיכולוגיה (תשתית)	
גב' גייל סוסקין	ריכוז שילוב אמנויות בחינוך	
ד"ר אלישבע ברקון	ריכוז לימודי אנגלית כשפה זרה	
ד"ר עירית זאבי	ריכוז לימודי לשון למסלולי הוראה	
ד"ר ורדית מקלר-פיק	ריכוז תכנית מצטיינים	
ד"ר רביעה סאבק	ריכוז חנ"מ ערבית	
ד"ר ענת ישראלי	ריכוז קורסי זהות	
מר ירון דסטה	ריכוז אקדמי - תכנית מיכאל	
ד"ר יעל אברהמי	ריכוז תרבות ודעת	
פרופ' אלכסנדר גורדון	יו"ר ועדת מינויים לפרופסורים	
פרופ' ראובן שוהם	יו"ר ועדת מינויים פנימית	
ד"ר רוברטה בל-קליגלר	מנהלת ביה"ס הבינלאומי	
ד"ר ג'נינה קהן-הורביץ	ריכוז קשרים אקדמיים בינלאומיים	
ד"ר מיכל ראזר	מנהלת תכניות "אקדמיה כיתה" ו- "המכללה הניסויית"	
ד"ר אורלי סלע	ריכוז עבודות גמר יישומיות (תואר שני)	
ד"ר אורית דרור-לוי	הגיל הרך	ראשי חוגים
ד"ר הילה סלומון-שכטר	חינוך מיוחד לגיל הרך	
ד"ר שי שפיר	הוראת מדעי הטבע והסביבה	
ד"ר חנה לב	חינוך מתמטי	
פרופ' מירה קרניאלי	החוג לחינוך	
ד"ר טלי גור	חינוך מיוחד (חנ"מ)	
מר יוחאי אברהמי	אמנות	
ד"ר יאיר בוימל	היסטוריה, לימודי א"י ומחשבת ישראל	
ד"ר לי כהנר	לימודים רב-תחומיים	
ד"ר עירית זאבי	לשון עברית	
ד"ר אילת שמיר	ספרות ומבע יצירתי	
ד"ר ארנון מדזיני	גיאוגרפיה ולימודי סביבה	
ד"ר עופר קצ'רגין	אזרחות, לימודי דמוקרטיה וסוציולוגיה	
ד"ר אלישבע ברקון	שפה וספרות אנגלית	

שם	תפקיד	
ד"ר אסנת ניסנוב	חינוך חברתי קהילתי (חח"ק) ריכוז תכנית מל"ח	ראשי חוגים
ד"ר אריאל פרידמן	תקשורת	
ד"ר יעל אברהמי	מקרא	
ד"ר יוסי גבעוני	הוראת השפה הערבית	

שם	תפקיד	
ד"ר מיקי מוטולה	חינוך והוראה לתלמידים בהדרה	ראשי תכניות בתואר השני
פרופ' משה יצחקי	הוראה רב-תחומית במדעי הרוח	
פרופ' מילה שוורץ	הוראת שפות	
ד"ר חני רם	ייעוץ חינוכי	
פרופ' יהודה רוט	הוראת המדעים לביה"ס העל-יסודי	
פרופ' יאיר קארו	הוראת מתמטיקה ומדעים לביה"ס היסודי	
ד"ר סמדר דולב	חינוך בגיל הרך	
ד"ר חנה קורלנד	ניהול וארגון מערכות חינוך	
ד"ר אילה צור	מוסמך בהוראה בחינוך העל-יסודי (M.Teach)	ראשי יחידות
ד"ר חנה טיש	ראש היחידה ללימודי תעודה והתמחות	
פרופ' לילך לב-ארי	ראש הרשות למחקר ולהערכה	
יפה ריכטר לוין	מנהלת הספרייה	
אסנת זורדה	ראשת מעין ורכזת השותפות עם מערכת החינוך	
ד"ר כרמית שלו-לייפר	מנהלת מרכז "קשת" לסטודנטים בעלי לקויות למידה	
ד"ר אורלי סלע	ראש המרכז לקידום ההוראה	
אהוד רביב	ראש יל"מ (היחידה לפדגוגיה מתוקשבת)	

בעלי תפקידים בפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים

שם	תפקיד	
פרופ' גלעד ליפשיץ	מתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב	ראשי חוגים
פרופ' תמר קיסר	ביולוגיה וסביבה	

ידיעון

תשע"ו

2016-2015

הפקולטה לחינוך

דיקנית הפקולטה: ד"ר ענת ישראלי

דיקנית הפקולטה: ד"ר ענת ישראל

טלפון: 04-9838795

דוא"ל: anati@oranim.ac.il

תפקיד	פרטים
מנהלת הפקולטה לחינוך	חן אבו טלפון: 04-9838794 דוא"ל: chen_a@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של החוג לחינוך ושל תכנית ההכשרה לבי"ס היסודי	סנדרה צוקרמן-דגן טלפון: 04-9359636 דוא"ל: sandra_t@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-6) ושל החוג לחינוך מיוחד לגיל הרך	תמר הולצמן טלפון: 04-9838878 דוא"ל: tamar_h@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של החוג ותכנית ההכשרה לחינוך המיוחד	מורן זיו-דוד טלפון: 04-9838893 דוא"ל: moran_z@oranim.ac.il
רכזת אקדמית של התכנית להכשרת מורים לבית- הספר העל-יסודי, החוג לחינוך מתמטי, והחוג להוראת מדעי הטבע והסביבה	שירלי וינברגר טלפון: 04-9838823 דוא"ל: shirly_w@oranim.ac.il
רכזת התמחות בהוראה (סטאז') ואימוני הוראה לבית-הספר היסודי ולגיל הרך	דינה עשור טלפון: 04-9898891 דוא"ל: dina_a@oranim.ac.il
רכזת התמחות בהוראה (סטאז') לבית-הספר העל-יסודי	איתן שוורץ טלפון: 04-9838816 דוא"ל: eitan_s@oranim.ac.il
רכזת תכנית מיכאל: הכשרה להוראה של סטודנטים יוצאי הקהילה האתיופית	ירון דסטה טלפון: 04-9838968 דוא"ל: yaron_d@oranim.ac.il

כללי

הפקולטה לחינוך היא המסגרת האקדמית במכללה המאגדת את כל החוגים המתמקדים בחינוך ואת כל תכניות ההכשרה להוראה. יעדה של הפקולטה לחינוך הוא לטפח מורים-מחנכים שירצו ויוכלו לקבל על עצמם את חינוך הדורות הבאים וזאת, ברוח הומניסטית ומתוך כבוד למורשת ישראל ולזהות היהודית, כמו גם למורשתם ולזהותם של אחרים.

בפקולטה לחינוך לומדים סטודנטים מן המניין לקראת תואר B.A. - B.Ed., מורים בפועל בעלי תעודת הוראה המבקשים לרכוש תואר ראשון וכן, אקדמאים המעוניינים להסב את עיסוקם להוראה או להרחיב את תחום התמחותם. הפקולטה מקיימת קשר הדוק עם מערכת החינוך ופועלת להעמקת המעורבות בקהילה.

הלימודים בפקולטה לחינוך כוללים תכניות הכשרה להוראה וחוגים כמפורט להלן:

תכניות ההכשרה להוראה בפקולטה לחינוך

- **תכנית ההכשרה להוראה בגיל הרך** (גילאי לידה-6): מכשירה מחנכים למסגרות החינוך בגיל הרך - גני ילדים ומעונות יום.
- **תכנית ההכשרה להוראה בחינוך המיוחד ובחינוך הרגיל בגיל הרך**: מכשירה מחנכים לעבודה עם ילדים בגיל הרך בעלי צרכים מיוחדים.
- **תכנית ההכשרה בחינוך המיוחד** (גילאי 6-21): מכשירה מחנכים לעבודה עם תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בבתי-הספר לחינוך מיוחד, בכיתות משלבות בבתי-ספר רגילים ובמסגרות חינוכיות ייעודיות לאוכלוסיות מיוחדות.
- **תכנית הכשרה להוראה בבית-הספר היסודי** (א'-ו'): מכשירה לתפקיד של מורה-מחנך/ת בבית-הספר היסודי ובכלל זה, להוראת מקצועות הנלמדים בבית-הספר היסודי והם: ספרות, לשון עברית, מקרא, אנגלית, חשבון, טבע ומדע-סביבה.
- בתכנית זו קיימת אפשרות לקבל תואר B.A. במדעי הרוח.
- **תכנית הכשרה להוראה בבית-הספר העל-יסודי**: מכשירה להוראה ומקנה תעודת הוראה בכל תחומי-הדעת הנלמדים בבית-הספר העל-יסודי והם: ספרות, לשון עברית, מקרא, היסטוריה, מחשבת ישראל, אנגלית, גיאוגרפיה (רב-גילאי), סוציולוגיה, אזרחות, ערבית, לימודי א"י, תקשורת, אמנות, פסיכולוגיה, חינוך חברתי-קהילתי (לתעודת עובד חינוך), ביולוגיה, מתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב.
- **תכנית להכשרת אקדמאים בהוראה** מיועדת לבעלי תואר אקדמי המעוניינים בתעודת הוראה בכל תכניות ההכשרה המוצגות לעיל.

חוגים בפקולטה לחינוך

- החוג לחינוך - מעניק תואר ראשון בחינוך. מטרתו, להעמיק את תשתית הידע של הסטודנטים להוראה לגבי מערכות חינוך ודרכי פעולתן, ולהכשירם להיות מחנכים מובילים בבתי הספר היסודיים והעל-יסודיים.
- החוג לחינוך מיוחד (21-6)
- החוג לחינוך מיוחד בגיל הרך (מותנה בתכנית ההכשרה ובחוג לגיל הרך)
- החוג לגיל הרך
- החוג לחינוך מתמטי לבית-הספר היסודי
- החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה בבית-הספר היסודי

תכניות מיוחדות בפקולטה לחינוך

- תכנית ייעודית למורות-חיילות.
- תכנית מיכאל - ייעודית לסטודנטים יוצאי הקהילה האתיופית.

מבנה תכנית הלימודים

לימודי יסוד

לימודי יסוד לתואר ותעודת הוראה מחייבים קבלת ציון פטור בתחומים: אנגלית כשפה זרה, מיומנויות מחשב, עזרה ראשונה, זהירות ובטיחות בדרכים. לימודים אלה אינם מעניקים נק' זיכוי אקדמיות.

מידע נוסף על תכניות ההכשרה

- כל תכניות ההכשרה להוראה משלבות לימודים עיוניים בחינוך עם **התנסות מעשית** בבתי-הספר או בגני הילדים, בהיקף של יום-יומיים בשבוע, ובנוסף התנסות מרוכזת בהפסקה שבין הסמסטרים ו/או בראשית שנת הלימודים בבתי-הספר והגנים.
- הלימודים מקנים תעודת הוראה ותואר B.Ed. ו/או B.A. משולב תעודת הוראה (למעט בחוג לחינוך חברתי-קהילתי המקנה תעודת עובד חינוך).
- קבלת רישיון עיסוק בהוראה מותנית בשנת התמחות בהוראה (סטאז').
- הלימודים בפקולטה לחינוך כוללים ימי עיון בנושאי חינוך וחברה ובנושא הוראת השואה, שההשתתפות בהם היא **חובה**.
- בחלק מן החוגים/תכניות ההכשרה מתקיימים סיוורים לימודיים, המהווים חלק מחייב מתכנית הלימודים.
- פירוט מבנה הלימודים בכל תכנית הכשרה/חוג מופיע בהמשך ידיעון זה, אך יש לקחת בחשבון כי ייתכנו שינויים בתכניות הלימודים.
- לוח הפעילויות והחופשות במכללה הוא לוח השנה האקדמית המקובל במוסדות להשכלה גבוהה, בשעה שהמערכת החינוכית אליה אנו מכשירים (בתי-ספר וגנים) אינה פועלת על-פי לוח זה. לאור זאת, בחלק מן הימים, שהם ימי לימוד במכללה וימי חופשה בבתי-הספר ובגנים, יתקיימו ימי לימוד מרוכזים במכללה.

החוג לחינוך

ראש החוג: פרופ' מירה קרניאלי

טלפון: 04-9838912

דוא"ל: mira_ka@oranim.ac.il

רכזת אקדמית : סנדרה צוקרמן דגן

טלפון: 04-9539636

דוא"ל: sandra_t@oranim.ac.il

החוג לחינוך מעניק תואר ראשון בחינוך לצד תעודת הוראה לבית-הספר היסודי או העל-יסודי בחוג נוסף, או תעודת עובד חינוך בחוג לחינוך חברתי-קהילתי (חינוך בלתי פורמלי).

החוג לחינוך מעשיר ומרחיב את תשתית הידע האקדמי-והמקצועי של הסטודנטים להוראה בתחומי החינוך ומקנה כלים להתבוננות מעמיקה ומקיפה על מערכות החינוך ודרכי פעולתן.

החוג לחינוך מטפח בקרב הסטודנטים גישה מושכלת, מבוססת מחקר, המחברת בין התיאוריה למעשה בשדה החינוכי, לקראת היותם מחנכים מובילים במערכת החינוך.

תכנית הלימודים בחוג לחינוך מציעה העמקה בתחומים של טיפוח ופיתוח דמות המחנך, פיתוח חשיבה בשילוב אמנויות בכיתה ובבית-הספר, וכן בשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במסגרות החינוך הפורמאליות, בהיבט חינוכי ופסיכולוגי.

תכנית לימודים החוג לחינוך - תשע"ו

למתחילים לימודיהם בתשע"ו

נק' התחום	סה"כ נק'	פרק	שם הקורס	נק'
תרבות ודעת	4		קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4
החינוכאית הרב-ממדית	14	דמות החינוכאית	החינוכאית הרב-מימדית: בין האישי לחברתי ובין בית-הספר לסביבתו	4
			החינוכאית הרב-מימדית: בסבך מעגלי זהות (מגדר, לאום ומעמד)	4
			החינוכאית הרב-ממדית: בין שילוב לבין ביקורת, ובין סטנדרטים להכלה	2
			הקהילה החינוכית חינוך – כולל מרצים סמינר מחלקתי	4
קורסי ליבה חובה	18	אוטובוס חינוך (פעם בשנתיים)	אוטובוס חינוך	2
		סדנת אמנויות (פעם בשנתיים)	אומנויות	2
מתודולוגיה	2	מתודולוגיה	מחקר פעולה	2
יסודות החינוך	20	היבטים פילוסופיים בחינוך	מסוקרטס ועד קורצ'אק (חובה)	2
			מדיניות חינוך מגמות מרכזיות ושינויים שחלו במבנה מערכת החינוך בישראל (חובה)	2
		היבטים פסיכולוגיים בחינוך	מצבי לחץ וסיכון בסביבה חינוכית (חובה)	2
			מבוא לטיפול החשיבה (חובה)	2
		היבטים פדגוגיים בחינוך (חשיבה, הערכה, תכנון ולמידה) חובה	ידיעה הבנה והעברה: שלבים לקראת למידה משמעותית ועתירת חשיבה (חובה)	2
			מבוא לעיכובים התפתחותיים (פעם בשנתיים) (חובה)	2
			הדרה והגירה בבית ספר ובכיתה (פעם בשנתיים) (חובה)	2
			היבטים מוטיבציוניים וקוגניטיביים בלמידה: עיון ומעשה (חובה)	2
			למידה באספקלריה של יחסי מורה - תלמיד/ה (חובה)	2
			היבטים מוטיבציוניים וקוגניטיביים בלמידה: עיון ומעשה (חובה)	2

שם התחום	סה"כ נק' נק'	פרק	שם הקורס	נק'
10	בחירה	2	התלמיד היחיד והקבוצה החברתית (פעם בשנתיים) (בחירה)	2
		2	תפיסת תפקיד המחנך בכיתה ההטרוגנית (פעם בשנתיים) (בחירה)	2
		2	עולמו הרגשי של הילד (פעם בשנתיים)	2
		2	המרחב המשותף לבית הספר והמשפחה (פעם בשנתיים)	2
		2	תהליכי עבודה עם התלמיד בעל לקויות הלמידה בכיתה ההטרוגנית (פעם בשנתיים)	2
		2	עקרונות עבודה עם התלמיד בעל העיכובים ההתפתחותיים ושילובם בכיתה הרגילה (פעם בשנתיים)	2
		2	עקרונות יסוד בניתוח התנהגות (פעם בשנתיים)	2
		2	התנהגות מאתגרת – הליכי הערכה והתערבות (פעם בשנתיים)	2
		2	מבוא לשילוב אמנויות בחינוך (פעם בשנתיים)	2
		2	פדגוגיה ביקורתית (פעם בשנתיים)	2
		2	דילמות אתיות בעבודת המחנכת/ (פעם בשנתיים)	2
		2	גישות בהערכה חלופית בהיבטים אתיים (פעם בשנתיים)	2
		2	חינוך יצירתי בדרכים מגוונות	2
		2	טיפול חשיבה ביקורתית	2
		2	טכנולוגיה עדכנית אויב או ידיד? שימוש בטכנולוגיות מקדמות לקידום החינוך וההוראה (פעם בשנתיים)	2
		סמינריון	6	6
6	התפתחות רגשית-חברתית בילדות התיכונה: הערכה ודרכי התערבות ייעוציות-חינוכיות עם ילדים בעלי קשיי הסתגלות			6
סה"כ		60		

התכנית להכשרת מורים לבית-הספר היסודי

ראש התכנית: פז אלניר

טלפון: 04-9838758

דוא"ל: paz_e@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: תמר הולצמן

טלפון: 04-9838878

דוא"ל: tamar_h@oranim.ac.il

תכנית ההכשרה לבית-הספר היסודי בכיתות א'-ו' מכשירה מורים/מחנכים לבית הספר היסודי בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה לבית-הספר היסודי.

תכנית הלימודים

מטרת תכנית הלימודים היא להכשיר מורים בעלי השקפת עולם הומניסטית, בעלי ידע בתחום-הדעת, החינוך, הפסיכולוגיה והדידקטיקה; מחנכים שיוכלו לסייע לתלמידיהם להגיע למיטבם כבני אדם וכאזרחים המשתלבים בחברה ותורמים לה.

מבנה הלימודים

נוסף ללימודי תעודת הוראה, הסטודנטים לומדים שני חוגים בתחומי דעת, לבחירתם מבין האפשרויות הבאות:

- החוג להוראת הטבע ומדעי הסביבה
- החוג לחינוך מתמטי
- החוג למקרא
- החוג לספרות ומבע יצירתי
- החוג ללשון עברית
- החוג לחינוך

הלימודים לתעודת הוראה בבית הספר היסודי, הנלמדים במקביל ללימודי החוגים, כוללים:

- לימודי חינוך עיוניים – פסיכולוגיה, לימודי תשתית עיוניים
- דידיקטיקה של ההוראה ושל תחום הדעת, סדנאות דידיקטיות ותהליכי מחקר. הלימודים מלווים בהנחיה אישית.
- התנסות בהוראה כמחנכים בכיתה ובתחום דעת – אימוני הוראה בבית-הספר:
 - שנה א' - יום בשבוע בסמסטר ב' + שבוע מרוכז בהפסקה שבין הסמסטרים.
 - שנה ב' - יום בשבוע + שבוע מרוכז בהפסקה שבין הסמסטרים.
 - שנה ג' – שבוע מרוכז בתחילת ספטמבר ובהמשך שנת הלימודים – התנסות מעשית בבית הספר בהיקף של 12 שעות שבועיות.

הלימודים בחוגים: הוראת הטבע ומדעי הסביבה, חינוך מתמטי והחוג לחינוך מאפשרים קבלת תואר B.Ed.

תכנית לימודים בתכנית ההכשרה לבי"ס היסודי

שם התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נק'
לימודים לפטור	-	לימודי שואה	-
לימודי יסוד	16	לימודי לשון (פטור)	4
		אורייתות מתמטיות	2
		מתמטיקה ותפיסתה ללא מתמחים / נורמה ולקויים בחשבון למתמחים	2
		זהות סביבתית	2
		אנגלית כשפה זרה (פטור)	4
		מיומנויות מחשב (פטור)	2
לימודי חינוך	44	כתיבה אקדמית	2
		מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	4
		ממחשבת החינוך לתפקיד המחנך והילד כלומד (הדרכה) תפקיד המחנך - מכיל, מחיל ומנחיל (הדרכה) (הדרכה)	2
		מיומנויות הוראה והערכה	4
		מיומנויות הוראה (הבנייתית ורשתית) (הערכה) (הדרכה)	4
		סוציולוגיה של החינוך	2
		תכנון למודים (הדרכה)	4
		ללמד בכיתה הטרוגנית (הדרכה)	2
		מבוא למחקר איכותני	2
		מושגים בפדגוגיה עדכנית	2
		מערכת בית הספר ואתיקה מקצועית (הדרכה)	2
		חקר אתיקה, תהליכים ודילמות חינוכיות – (הדרכה) - סמינריון יישומי	6
		דידקטיקה בתחום הידע	4
		הילד כלומד מעורב ופעיל (הדרכה)	2
		ניהול כיתה	2
		פיתוח יחידת לימוד בסביבה מתוקשבת	2
		שיטות קריאה וכתביה	2
		מבוא למחקר כמותי	2

שם התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נק'
אימוני הוראה	28	אימוני הוראה שנה א' – מודל שיתופי	4
		אימוני הוראה שנה ב' – מודל שיתופי	10
		אימוני הוראה שנה ג' – מודל שיתופי	10
		אימוני הוראה בתחום הדעת	4
		סה"כ	60

החוג למקרא

בתכנית ההכשרה לבית-הספר היסודי

ראשת החוג: ד"ר יעל אברהמי

טלפון: 04-9838825

דוא"ל: yael_av@oranim.ac.il

מזכירה אקדמית: שרון בר-שירה

טלפון: 04-9838832

דוא"ל: sharon_b@oranim.ac.il

החוג למקרא מכשיר מורים מומחים להוראת המקרא בבית הספר היסודי. הלימודים בחוג למקרא מזמנים ידיעה בסיסית בתחום הדעת, תוך פתיחת שערים לתחומים נושקים לו, בהתאם לנטיית הלימוד ולטעמו (כגון: מחשבת ישראל, לשון עברית, ספרות, דרמה, ארכיאולוגיה, והיסטוריה).

המקרא הוא המקור הראשי לתרבות ישראל, והעיסוק בו חיוני לביסוס זהות יהודית בתקופתנו. בצד ההיכרות עם אוצרות הרוח שנוצרו בעקבותיו בתרבות ישראל - בפרשנות, בתורה שבעל-פה ובפילוסופיה, לימוד המקרא באורנים פתוח לגישות שונות בנות זמננו: מצד אחד, למחקר מדעי - הצורות הספרותיות, דפוסי היצירה והעריכה, שאלת ההיסטוריות, השפעת רקע המזרח הקדמון והשפעת המקרא על היצירה שבעקבותיו; מצד אחר, לחיפוש מתמיד אחר משמעות רלוונטית - אישית, חברתית ואוניברסאלית. כל סיפור, כל רעיון או סמל נלמד תוך פתיחות למגוון דעות והשקפות ותוך עידוד לשיח בין-תחומי.

תחומי הלימוד כוללים:

- העמקת ההיכרות עם העברית המקראית.
- הכרת המבנה הספרותי המיוחד של סיפורי התנ"ך.
- פיתוח קריאה ביקורתית של ספרות המקרא לאור הפרשנות המסורתית והחדשה.
- התמודדות עם השאלות האישיות והמוסריות שהמפגש עם התנ"ך מספק לנו.
- פיתוח היכולת ללמד סיפורי התנ"ך בדרך חווייתית, יצירתית, ומעודדת חשיבה.

קהל היעד

המתעניינים בתחום המקרא והמעוניינים להורות מקרא בבית הספר היסודי.

מסגרות הלימוד בהן ניתן ללמוד בחוג למקרא

- כחוג בחירה משולב תעודת הוראה עם חוג נוסף (ספרות/לשון/חינוך/הוראת טבע ומדעי הסביבה/חינוך מתמטי).
- כחוג שני לבוחרים בחוג לחינוך מיוחד (עם אפשרות לתעודת הוראה נוספת בחוג למקרא בתוספת 6 ש"ש).

תכנית הלימודים בחוג ונושאי הלימוד

תכנית הלימודים כוללת קורסי תשתית במקרא ובתחומים רלוונטיים (כגון לשון עברית והיסטוריה), קורסי טקסט המתמקדים בהיכרות והתמודדות עם טקסטים מקראיים מן הסוגות הספרותיות השונות, קורסי סוגיה המתמודדים עם נושא מסוים כפי שהוא בא לידי ביטוי לאורכו ולרוחבו של המקרא וקורסים בעלי השלכה פדגוגית כגון דרמה ותנ"ך, שילוב התנ"ך בסיוורים וכדומה.

מבנה התכנית

בשנה א' נלמדים בעיקר קורסים תכניים המהווים תשתית להמשך הלימודים. בשנים ב' וג' נלמדים קורסים תכניים ופדגוגיים אשר מלווים את ההתנסות המעשית של הסטודנטים בבית-הספר. הקורסים בשנה ד' מסכמים את שלוש שנות הלימוד הקודמות ומביאים לידי ביטוי את מכלול הידע שרכשו הסטודנטים במהלך לימודיהם.

דרכי ההוראה

דרכי ההוראה מותאמות למטרות של כל קורס וכוללות הרצאות, למידה בקבוצות, למידה מקוונת, למידת עמיתים, ומחקר עצמאי.

תכנית הלימודים בחוג למקרא (בית הספר היסודי)
למתחילים בשנה"ל תשע"ו

נק'	הקורס	התחום
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	תרבות ודעת 4 נק'
4	מבוא לספרות המקרא	קורסי חובה בחוג 34 נק'
4	ספר שמואל ומיומנויות מחקר ועיון במקרא	
-	בקיאות בתורה ובנביאים (לימוד לפטור)	
2	פרשנות חז"ל	
2	היסטוריה של תקופת המקרא	
4	לא בשמים היא: חגי ישראל	
2	אמנות הסיפור המקראי	
2	בין הקורא ולשון המקרא	
4	פרו-סמינריון	
6	סמינריון	
4	דידקטיקה של המקרא (ליסודי) א ⁺	
10	5 קורסים המוגדרים כטקסט	קורסי בחירה בחוג 20 נק'
10	5 קורסי בחירה	
58	סה"כ	

הערות:

1. מדי שנה חובה להשתתף בשני קורסים סמסטריאליים ייחודיים לתכנית ההכשרה לבית-הספר היסודי.
2. מדי שנה מתחלפים הנושאים של הפרו-סמינריון, הסמינריון, ושיעורי חובת הבחירה. ראה תכניות הלימודים משנים עברו.

⁺ חובה ללומדים לתעודת הוראה במקרא בלבד, נוסף לקורס דידיקטיקה של המקרא (ליסודי) ב' הנלמד במסגרת תכנית ההכשרה.

החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה

בתכנית ההכשרה לבית-הספר היסודי

ראש החוג: ד"ר שי שפיר

טלפון: 04-9838901

דוא"ל: shai_s@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: שירלי וינברגר

טלפון: 04-9838823

דוא"ל: shirly_w@oranim.ac.il

החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה מקיים התמחות להוראת מקצועות מדעי הטבע לגיל הרך ולכיתות בית-הספר היסודי, תוך גישה ישירה לטבע הסובב אותנו, שימור המסורת שהטביע באורנים יהושע מרגולין, מחלוצי הוראת הטבע בארץ.

מטרות ההתמחות:

- להקנות מושגי יסוד במדעי הטבע תוך פיתוח סקרנות, חשיבה עצמית, גישה ביקורתית ויכולת ניתוח והתבוננות בסביבה.
- להפגיש את הלומד ישירות עם הסביבה, על מנת לחוות בכל חושיו את התופעות בטבע וכדי לעודד מעורבות אישית ואחראית בשמירה על הקיים וטיפוחו.
- להקנות דרכים חדשניות להוראת המדעים ולהובלת פרויקטים מדעיים יצירתיים בבית-הספר ובגן הילדים.
- לפתח אוריינות מדעית, בקיאות בהיסטוריה ובפילוסופיה של המדעים, ולטפח התמצאות ביסודות החשיבה המדעית ובחידושי המדע.
- לרכוש כלים לתכנון ולביצוע מחקר מדעי, תוך שילוב ניסויים במעבדה ובשדה.

קהל היעד

המתעניינים במדעי הטבע והסביבה, אשר מעוניינים להורות מדעים בבית-הספר היסודי, בחינוך המיוחד ובגיל הרך.

מסגרות הלימוד בהן ניתן ללמוד את החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה

- כחוג בחירה משולב תעודת הוראה עם החוג לחינוך בתכנית ההכשרה לביה"ס היסודי.
- כחוג בחירה משולב תעודת הוראה עם חוג נוסף¹ (חינוך מתמטי, ספרות, מקרא, לשון עברית).
- כחוג שני לבוחרים בחוג לחינוך חברתי-קהילתי, עם אפשרות להתמחות במנהיגות סביבתית בקהילה.
- כחוג נוסף לבוחרים בחוג לחינוך מיוחד (אפשרות לתעודת הוראה נוספת בחוג להוראת מדעי הטבע והסביבה בתוספת 6 ש"ש).
- מקבץ טבע וסביבה בתכנית ההכשרה לגיל הרך (מופיע בפרק הגיל הרך).

תכנית הלימודים בחוג ונושאי הלימוד

תכנית הלימודים בחוג למדעי הטבע והסביבה לבית-הספר היסודי בנויה מקורסי חובה בשנים א'-ג' וקורסי בחירה בשנים ג'-ד'. במסגרת לימודי הטבע מתקיימים סיורים במגוון בתי גידול ברחבי הארץ.

בשנה א' נלמדים קורסי מבוא במדעי הטבע, אשר יהוו תשתית להמשך הלימודים. בשנים ב'-ג', במקביל להרחבת הידע במדעי הטבע, נלמדים קורסים בהוראת מדעים, אשר ילוו את ההתנסות בהוראה בכיתות. בשנים ג'-ד' הסטודנטים משלימים את הרחבת הידע בקורסי חובה ובחירה בתחומי המדעים ומבצעים מחקר מדעי במסגרת קורס סמינריון.

דרכי ההוראה

הלימודים מתבססים על עריכת ניסויים במעבדה, צפייה ביצורים זעירים באמצעות מיקרוסקופ, צפייה בגרמי שמים רחוקים באמצעות טלסקופ, יציאה לסיורים בטבע (מדבר, חורש, מקווי מים, חוף ים ובתי גידול נוספים), פעילויות במגרש המשחקים, ביצוע פרויקטים, התנסות במחקר מדעי, למידה מתוקשבת, הרצאות ודיונים.

¹ בחלק מהצירופים לא ניתן להבטיח סיום לימודים בארבע שנות לימוד.

תכנית הלימודים בחוג להוראת מדעי הטבע והסביבה (בית ספר יסודי)

התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נק'
תרבות ודעת	4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4
קורסי חובה	44	החי והצומח בעונתו ובבית גידולו	4
		מושגי יסוד במדע	2
		חום וטמפרטורה	2
		מבנה החומר א'	4
		מבוא למדעי החיים	2
		גוף האדם א'	2
		צמחים ירודים	2
		חסרי חוליות	2
		גוף האדם ב'	2
		אור וצבע	2
		חשמל ומגנטיות	2
		אקולוגיה	2
		גלים וקול	2
		מבנה החומר ב'	2
		מכאניקה	2
		חולייתנים	2
		צמחי זרע	2
		חיסון ומחלות	2
		בראי השמים	2
		תקשורת בעולם החי	2
סמינריון	6	סמינריון	6
קורסי בחירה	4	שיעורי בחירה	4
סה"כ	58		

החוג לחינוך מתמטי

בתכנית ההכשרה לבית-הספר היסודי

ראשת החוג: ד"ר חנה לב

טלפון: 04-9838793

דוא"ל: hana_l@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: שירלי וינברגר

טלפון: 04-9838823

דוא"ל: shirly_w@oranim.ac.il

החוג לחינוך מתמטי מכשיר מורים מומחים להוראת מתמטיקה בבית-הספר היסודי. בוגרי החוג יוכלו לשמש מורים מקצועיים למתמטיקה בבית-הספר היסודי ובמסגרות לימוד אחרות, או לשמש מורים כוללים תוך מיקוד בהוראת מתמטיקה. כמו-כן, יוכלו בוגרי החוג להתקדם לתפקידי ריכוז והדרכה בתוך בית-הספר ומחוצה לו, בהמשך התפתחותם המקצועית.

תחומי הלימוד כוללים:

- העמקת הידע המתמטי והרחבתו, תוך היכרות עם המתמטיקה והתפתחותה כחלק מתרבות החשיבה האנושית.
- הבנת שימושי המתמטיקה בחיי היום יום.
- פיתוח החשיבה המתמטית של הסטודנטים והקניית כלים מתאימים לפיתוח החשיבה המתמטית של תלמידים.
- היכרות עם דרכי הוראה שונות והקניית כלים דידיקטיים להוראת המתמטיקה.
- פיתוח היכולת להתמודד עם כיתות הטרוגניות והתאמת חומרי הוראה ולמידה לכיתות אלה.

קהל היעד

המתעניינים בתחום החינוך המתמטי והמעוניינים להורות מתמטיקה בבית הספר היסודי.

מסגרות הלימוד בהן ניתן ללמוד בחוג לחינוך מתמטי

- כחוג בחירה משולב תעודת הוראה עם החוג להוראת מדעי הטבע והסביבה בבית-הספר היסודי.
- כחוג בחירה משולב תעודת הוראה עם החוג לחינוך בתכנית לבית-הספר היסודי.

- כחוג בחירה משולב תעודת הוראה עם חוג נוסף¹ (ספרות, מקרא, לשון עברית, הוראת מדעי הטבע והסביבה).
- כחוג שני לבוחרים בחוג לחינוך חברתי-קהילתי.
- כחוג שני לבוחרים בחוג לחינוך מיוחד (עם אפשרות לתעודת הוראה נוספת בחוג לחינוך מתמטי, בתוספת 6 ש"ש).

תכנית הלימודים בחוג ונושאי הלימוד

תכנית הלימודים כוללת קורסים מתמטיים וקורסים העוסקים בתוכן הפדגוגי הקשור להוראת ולמידת המתמטיקה בבית הספר היסודי.

מבנה התכנית

בשנה א' נלמדים בעיקר קורסים מתמטיים המהווים תשתית להמשך הלימודים. בשנים ב' וג' נלמדים קורסי תוכן-פדגוגי, אשר מלווים את ההתנסות המעשית של הסטודנטים בבית-הספר, במקביל להרחבת הידע המתמטי. הקורסים בשנה ד' מסכמים את שלוש שנות הלימוד הקודמות ומביאים לידי ביטוי את מכלול הידע המתמטי והדידקטי שרכשו הסטודנטים במהלך לימודיהם.

דרכי ההוראה

דרכי ההוראה מותאמות למטרות של כל קורס וכוללות הרצאות, למידה בקבוצות, למידה מקוונת תוך שימוש במאגרי מידע, למידה בסיוע לומדות מחשב, למידה יחידנית ועצמאית, קבוצות דיון וביצוע מחקר בתחום החינוך המתמטי.

¹ בחלק מהצירופים לא ניתן להבטיח סיום לימודים בארבע שנות לימוד.

תכנית הלימודים בחוג לחינוך מתמטי (לבית הספר היסודי)
למתחילים לימודיהם בתשע"ו

התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נק'
תרבות ודעת	4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4
קורסי חובה	48	יסודות האריתמטיקה ¹	2
		קבוצות ומספרים	2
		יסודות האלגברה	2
		מתמטיקה בחיי היום-יום	2
		יסודות הגיאומטריה במישור ובמרחב	2
		סטטיסטיקה והסתברות	2
		המספרים הטבעיים	2
		תורת המספרים 1	2
		יצירתיות בהוראת המתמטיקה	2
		גרפים ופונקציות	4
		גיאומטריה במישור	4
		דידקטיקה של המתמטיקה 1	4
		אנליזה	4
		תולדות המתמטיקה	2
		שילוב המחשב בהוראת המתמטיקה	2
		2 נושאים נבחרים במתמטיקה	2
		כלים להערכה בחינוך מתמטי	2
		גיאומטריה המרחב	2
		קורס בחירה	2
		אירועים מתמטיים בכיתה	2
שאלות מילוליות במתמטיקה – דרכי התמודדות	2		
סמינריון מחקר בחינוך מתמטי	6		6
סה"כ	58		

¹ הקורס 'יסודות האריתמטיקה' עוסק במיומנויות בסיסיות במתמטיקה, ומתקיים בו מבחן פטור. ציון של 90 ומעלה יפטור מנוכחות בקורס וממבחן בסיום הקורס. על מנת להמשיך בחוג לחינוך מתמטי יש לעבור את מבחן הסיום במועד א' (או במועד ב') בציון 75 לפחות. לא יינתנו מועדים נוספים.

החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-6)

ראשת החוג ותכנית ההכשרה לגיל הרך: ד"ר אורית דרור

טלפון: 04-9838757

דוא"ל: orit_d@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: תמר הולצמן

טלפון: 04-9838878

דוא"ל: tamar_h@oranim.ac.il

מסלול לימודים חד-חוגי

תכנית ההכשרה לגיל הרך (לידה-6) מכשירה מחנכים ומחנכות לגיל הרך: גילאי לידה עד 6 עם אפשרות להרחבת הסמכה להוראה בכיתות א'-ב'.

מטרת ההכשרה

לתת בידי המתעתדים לעבוד עם ילדים בגיל הרך כלים לעבודה מקצועית כגונות/ גננים ומנהלות/מנהלי גן, החל בגיל שלושה חודשים ועד גיל שש. הלימודים כוללים ידע תיאורטי מתחומים שונים ובעיקר: ידע התפתחותי, ידע פסיכולוגי, גישות חינוכיות בגיל הרך, ניהול מערכת חינוכית, אמנויות ככלי חינוכי, ספרות ילדים, ומדעים. תכנית הלימודים משלבת, לכל אורכה, לימודים עיוניים במכללה עם התנסות מודרכת בשדה החינוכי.

מבנה הלימודים

- הלימודים נפרסים על פני ארבע שנים. בשלוש השנים הראשונות הלימודים מתקיימים במשך 3-4 ימים בשבוע במכללה ויום-יומיים בגני ההתנסות המעשית. ההתנסות המעשית נערכת במסגרות חינוכיות הנבחרות בידי הצוות הפדגוגי, בהתאם לאיכות החינוכית של המסגרת. הדבר דורש לעתים נסיעה למרחק.
- השנה הרביעית לבוחרים בתעודת הוראה של גננת לגילאי לידה עד 6 בלבד (ללא הרחבת הסמכה) כוללת יומיים לימודים במכללה ואפשרות להתמחות בהוראה (סטאז').
- לבוחרים בתעודת הוראה מורחבת (הרחבת הסמכה להוראה בכיתות א'-ב') – השנה הרביעית כוללת גם התנסות מעשית בתחום הנבחר לצד קורסים ייחודיים. התמחות בהוראה (סטאז') תתקיים לאחר השנה הרביעית.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי (ניתן להחשיבו גם כמסלול דו-חוגי: גיל רך ורב-תחומי) בנויה משלושה אשכולות מרכזיים:

- לימודים בחוג לגיל הרך, הכוללים קורסים תיאורטיים הקשורים בגיל הרך (בין היתר קורסים בפסיכולוגיה, התפתחות תנועתית-חושית, משפחה והורות).
- לימודים לתעודת הוראה הכוללים התנסות מעשית בגני ילדים וקורסים הקשורים לפרקטיקה של חינוך בגיל הרך (ביניהם: משחק ילדים, תכנון תכנים בגן הילדים, ארגון סביבת הגן, תקשורת הורים מחנכים).
- לימודים רב-תחומיים, הכוללים:
 - **אשכול בחינוך מיוחד** – המתייחסת להיבטים שונים באיתור ובעבודה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן.
 - **אשכול בלימודי טבע ומדעים** – המתייחסת להתפתחות ההבנה המדעית של ילדים ולקשר הבסיסי בין אדם לטבע.
 - **אשכול בספרות וספרות ילדים** – המתייחסת להיבטים חינוכיים ורגשיים באמצעות ספרות וספרות ילדים.
 - **אשכול בשילוב אמנויות בחינוך** – המתייחסת לשימוש באמצעים אמנותיים מגוונים לעבודה החינוכית.

- **שנה א'** בהכשרה היא מבואית בעיקרה ואחידה עבור כל הסטודנטים. ההתנסות המעשית בגני הילדים מתקיימת במשך יום אחד בשבוע, לאורך כל השנה.
- **שנה ב'** מוקדשת ללימודי חינוך ולהתנסות מעשית בגני ילדים, אשר מתקיימת במשך יומיים בשבוע בסמסטר א' ויום בשבוע בסמסטר ב'.
- **שנה ג'** מוקדשת ללימודי חינוך ולהתנסות בגילאי לידה עד 3. ההתנסות המעשית בגני הילדים מתקיימת במשך יומיים בשבוע בסמסטר א'. סטודנטים אשר בוחרים בלימודים להרחבת הסמכתם להוראה בכיתות א'-ב' מתחילים בשנה זו ללמוד קורסים גם בתחום זה.
- **שנה ד'** מוקדשת בחלקה ללימודי חינוך ובחלקה לקורסי בחירה מתוך החטיבות המוזכרות לעיל (ספרות, טבע ומדעים ואמנויות). לפני הסטודנטים שלא בחרו בתעודת הוראה מורחבת, קיימת האפשרות להתמחות בהוראה (סטאז').
- סטודנטים שבחרו בהרחבה להוראה בכיתות א'-ב' מתנסים בשנה זו במסגרות החינוכיות המתאימות, וכן ממשיכים בלימודי קורסים ייעודיים להתמחותם.

התנסות מעשית (אימוני הוראה) לפני תחילת שנת הלימודים האקדמית ובמהלך הפסקת הלימודים בין הסמסטרים:

- בשבוע הראשון של חודש ספטמבר - תחילת שנת הלימודים בגן ובבית-הספר – מתקיימים 6 עד 10 ימי התנסות מעשית לסטודנטים בשנתונים ב', ג', ד' (ללומדים הרחבת א'-ב'), הכוללים: שבוע התנסות מעשית + ימי הכנה וסיכום במכללה. המטרה: היכרות עם המערכת החינוכית ועם הילדים במצבי מעבר ושינוי.

- בהפסקה שבין הסמסטרים מתקיימת בשנתונים א', ב', ג' וד' (ללומדים הרחבת א'-ב') התנסות מעשית רצופה למשך שבוע.

מסלול לימודים חד-חוגי לעובדים בעלי ניסיון במערכות הגיל הרך¹

תכנית זו מיועדת לעובדים בעלי ניסיון בעבודה במסגרות הגיל הרך למיניהן, מעל חמש שנות ותק, המעוניינים להכשיר עצמם לעבודה מקצועית. הלומדים בתכנית זו ילמדו יום וחצי בשבוע ויודרכו במקום עבודתם במהלך שנתיים. בשנה השנייה/השלישית ללימודיהם יתנסו יום אחד בשבוע בחטיבת גיל שונה מזו שבה הם עובדים ויודרכו בחטיבת גיל זו (גילאי לידה-3 / גילאי 3-6). הלומדים בתכנית ילמדו בקורסי קיץ.

מטרת התכנית

מעבר למטרות ההכשרה הבסיסיות - לאפשר למידה תוך כדי עבודה, המטרה היא לנצל את הידע הפרקטי שרכשו ולהמשיג אותו במינוחים מקצועיים, לתרום לידע הפרקטי המצטבר בחוג לגיל הרך ולהפוך למנהיגים חינוכיים בקהילתם.

מסלול לימודים דו-חוגי (החוג לגיל הרך והחוג לחינוך מיוחד)

סטודנטים הבוחרים באפשרות זו שייכים לשני חוגים: החוג לגיל הרך והחוג לחינוך מיוחד בגיל הרך. מידע על הלימודים בחוג לגיל הרך מוצג להלן ועל הלימודים בחוג השני - החוג לחינוך מיוחד בגיל הרך מוצג כפרק נפרד בהמשך.

התמחות גננות לגילאי שלוש עד שש

מטרת ההכשרה היא לתת בידי המתעתדים לעבוד עם ילדים בגיל הרך כלים לעבודה מקצועית כגננות/גננים ומנהלות/מנהלי גן, בגילאי שלוש-שש. הלימודים כוללים ידע תיאורטי מתחומים שונים ובעיקר: ידע התפתחותי, ידע פסיכולוגי, גישות חינוכיות בגיל הרך.

מבנה הלימודים

הלימודים נפרשים על פני ארבע שנים (עיקר הלימודים בחוג לגיל הרך מתקיימים בשנתיים הראשונות ללימודים) ומשלבים לימודי חובה בחוג לגיל הרך ובתכנית ההכשרה. ההתנסות המעשית (אימוני הוראה) נערכת במסגרות חינוכיות הנבחרות בידי הצוות הפדגוגי, בהתאם לאיכות החינוכית של המסגרת. הדבר דורש לעתים נסיעה למרחק.

¹ פתיחת התכנית הזו מותנית במספר מינימאלי של נרשמים.

תכנית הלימודים בחוג לגיל הרך (המסלול הדו-חוגי) מורכבת משני אשכולות מרכזיים:

- לימודים בחוג לגיל הרך, הכוללים קורסים תיאורטיים הקשורים בגיל הרך (בין היתר קורסים בפסיכולוגיה, התפתחות תנועתית- חושית, משפחה והורות).
 - לימודים לתעודת הוראה הכוללים התנסות מעשית בגני ילדים וקורסים הקשורים לפרקטיקה של חינוך בגיל הרך (בין היתר: משחק ילדים, תכנון תכנים בגן הילדים, ארגון סביבת הגן, תקשורת הורים מחנכים).
 - **שנה א'** בהכשרה היא מבואית בעיקרה ואחידה עבור כל הסטודנטים. ההתנסות המעשית בגני הילדים מתקיימת במשך יום אחד בשבוע, לאורך כל השנה.
 - **שנה ב'** מוקדשת ללימודי החינוך ולהתנסות מעשית בגני ילדים, אשר מתקיימת במשך יומיים בשבוע. בנוסף נלמדים שיעורים העוסקים בפדגוגיה של אזורי הפעילות בגן, והחגים.
 - **שנה ג'** מוקדשת ללמידת קורסים העוסקים בהורות ובניהול גן. רוב הקורסים נלמדים במסגרת החוג לחינוך מיוחד לגיל הרך.
 - **שנה ד'** מוקדשת כולה ללימודי החינוך המיוחד.
- ההתנסות המעשית** (אימוני הוראה) בשנתיים הראשונות, טרם תחילת שנת הלימודים האקדמית ובמהלך הפסקת הלימודים בין הסמסטרים, היא כמתואר במסלול החד-חוגי.

תכנית לימודים החוג לגיל הרך - לידה-6

שם התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נק'
לימודי יסוד והעשרה	16	מיומנויות מחשב (פטור)	2
		אנגלית כשפה זרה (פטור)	4
		חג ומועד	4
		כתיבה אקדמית	2
		לימודי לשון (פטור)	4
		לימודי שואה	-
		זהירות בדרכים	-
		סדנת ביטחון ובטיחות	-
		עזרה ראשונה	-
		לימודי חינוך גילאי 6-לידה	42
מהמעשה לתיאוריה – תהליכים פרקטיים רפלקטיביים (הדרכה פדגוגית שנה א')	4		
המשחק ותרומתו להתפתחות בילדות המוקדמת	2		
סוציולוגיה של מערכות חינוך בילדות המוקדמת	2		
יחסי גומלין ילד-מחנך בגילאי לידה - 3	4		
גן אחר – זרימת פעילות (סדנא)	2		
טיפול שפה ואוריינות בגן הילדים: תיאוריה ומעשה (בשדה)	2		
ארגון סביבה חינוכית בגן	2		
המעורבות החינוכית ככלי ללימוד מאפייני הילד בגיל הרך (בשדה)	2		
תכנון פיתוח והערכת תכניות לימודים בילדות המוקדמת (הדרכה)	4		
מבוא למחקר איכותני	2		
מבוא למחקר כמותי	2		
מחשבת החינוך	2		
ניהול מסגרות חינוכיות 3-6	2		
תכנון נושא מותאם התפתחותית (סמינריון יישומי)	6		
מתלות לעצמאות (הדרכה סמסטר א')	2		

נק'י	שם הקורס	סה"כ נק'	שם התחום
2	סוגיות נבחרות בתכנון והתאמת הסביבה החינוכית לגילאי לידה – 3 (הדרכה סמסטר ב')		

שם התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נ"ז		
התנסות מעשית	30	אימוני הוראה – שנה א'	10		
		אימוני הוראה – שנה ב'	10		
		אימוני הוראה – שנה ג'	10		
החוג לגיל הרך	54	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4		
		מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	4		
		טבע ועונות השנה בסביבה החינוכית של גן הילדים	4		
		היבטים חינוכיים והתפתחותיים בספרות ילדים בילדות המוקדמת	4		
		סיפורי אבות	4		
		מוסיקה במכלול החיים של הילד	2		
		תנועה ופעילות גופנית בילדות המוקדמת	2		
		התפתחות מוטורית חושית (סמסטר ב')	2		
		התפתחות ההמשגה המתמטית	2		
		פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה	2		
		התפתחות רגשית חברתית בילדות המוקדמת (סמסטר א')	2		
		זהות אישית וקבוצתית	2		
		התפתחות העשייה הילדית בחומרי אמנות א'	2		
		הוראת מקרא בגן הילדים	2		
		טקסים בגן הילדים	2		
		פיתוח חשיבה, אוריינות ויצירתיות בסביבה עתירת טכנולוגיה (גן הילדים)	2		
		הגשת חומרי אמנות בגן הילדים	2		
		משפחה והורות (סמסטר א')	2		
		תקשורת הורים מחנכים (סמסטר ב')	2		
		סמינריון בחינוך לגיל הרך	6		
		חטיבת חינוך מיוחד ושילוב אמנויות	30	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2
				מבוא לחינוך מיוחד (סמסטר א')	2
				נורמה וליקויים בהתפתחות שפה, דיבור ותקשורת	4
מוכנות לקריאה וכתבייה בגן ההטרוגני (סמסטר א')	2				
מוכנות לחשבון בגן ההטרוגני	2				
מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים	4				

שם התחום	סה"כ נק'	שם הקורס	נ"ז
		מבוא לניתוח התנהגות בגילאים הצעירים	2
		שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים	2
		קורסי חובה בשילוב אמנויות בגיל הרך	6
		שיעורי בחירה	2
		המשחק של ילדים עם צרכים מיוחדים	2
חטיבת תחומי דעת בגיל הרך	30	קורס תרבות ודעת (בחירה)	2
		קורס חובה בספרות	4
		קורס חובה בטבע	4
		שיעורי בחירה	14
		סמינריון בתחומי הדעת	6
		סה"כ	202

הלימודים בתכנית הרחבת הסמכה להוראה בכיתות א'-ב'

שם הקורס	נק'
מיומנויות הוראה ותכנון לימודים אינטגרטיבי	4
הוראה בכיתה הטרוגנית	4
גישות ושיטות להקניית הקריאה והכתיבה	4
דידקטיקה של הוראת מתמטיקה לכיתות א'-ב'	4
אימוני הוראה	8
	24

תכנית הלימודים החוג לגיל הרך- מסלול מל"ח

שם התחום	סה"כ נ"ז	שם הקורס	נ"ז
לימודי יסוד והעשרה	14	שימושי מחשב	2
		אנגלית	4
		כתיבה אקדמית	2
		לשון לפטור	4
		חג ומועד	2
		לשון על פה	--
		סדנה בהוראת השואה	--
		הכתבה	--
		זהירות , ביטחון ובטיחות בדרכים	--
		עזרה ראשונה	--
		לימודי הכשרה לתעודת הוראה גילאי 6-ידה	34
מהמעשה לתיאוריה – המחנך בגיל הרך (הדרכה פדגוגית שנה א')	4		
הפעילות ותרומתה להתפתחות בילדות המוקדמת(הדרכה שנתון א').	2		
גן אחר (הדרכה)	2		
המעורבות החינוכית ככלי ללימוד מאפייני הילד בגיל הרך (הדרכה)	2		
תכנון פיתוח והערכת תכניות לימודים בילדות המוקדמת (הדרכה)	4		
מבוא למחקר איכותני	2		
מבוא למחקר כמותי	2		
סוציולוגיה של מערכות חינוך בילדות המוקדמת	2		
מחשבת החינוך	2		
ניתוח סיטואציות חינוכיות בגיל הרך (סמינריון יישומי)	6		
מתלות לעצמאות (נקרא בעבר תהליכי גמילה. הדרכה סמס'א)	2		

2	סוגיות נבחרות בתכנון והתאמת הסביבה החינוכית לגילאי לידה – 3 (הדרכה סמס' ב)		
10	אימוני הוראה – שנה א'	30	התנסות מעשית
10	אימוני הוראה – שנה ב'		
10	אימוני הוראה – שנה ג'		
4	זהות אשית ומקצועית	52	החוג לחינוך בגיל הרך
4	טבע ועונות השנה בסביבה החינוכית של גן הילדים		
4	היבטים חינוכיים והתפתחותיים בספרות ילדים בילדות המוקדמת		
2	תנועה ופעילות גופנית בילדות המוקדמת		
2	אוריינות וניצני אוריינות		
2	התפתחות מוטורית חושית (סמסטר ב')		
4	מבוא לפסיכולוגיה		
2	תרבות ודעת (קיץ 2016)		
2	תרבות ודעת		
2	טקסים בגן (סמסטר ב')		
2	סיפורי אבות (סמסטר א')		
2	הוראת מקרא בגן הילדים (סמסטר ב')		
2	מוכנות לחשבון בגן ההטרוגני		
2	מוכנות לקריאה וכתביה בגן ההטרוגני (סמסטר א')		
2	פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה		
2	מוסיקה במכלול החיים של הילד		
2	התפתחות רגשית חברתית בילדות המוקדמת (סמסטר א')		
2	משפחה והורות (סמסטר א')		
2	תקשורת הורים מחנכים (סמסטר ב')		
2	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6 (בשטח יום שני)		
6	סמינריון בחינוך לגיל הרך		

			חטיבות
2	התפתחות העשייה הילדית בחומרי אומנות א' (רק בסמטר א')	26	חטיבת חינוך מיוחד ושילוב אמנויות
2	הגשת חומרי אמנות בגן הילדים (סמטר ב')		
4	קורסי חובה בשילוב אמנויות בגיל הרך		
2	מבוא לחינוך מיוחד (סמטר א')		
4	קורסי בחירה בשילוב אמנויות בגיל הרך		
4	נורמה וליקויים בהתפתחות שפה, דיבור ותקשורת		
2	ילדים ומשפחות בסיכון ובהדרה		
4	מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים		
2	שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים		
2	תרבות ודעת		
2	תרבות ודעת (קיץ 2017)		
4	אימפרוביזציה בחינוך		
4	קורסי חובה בספרות		
4	קורס חובה בטבע		
2	קורס חובה בספרות		
4	קורס חובה בטבע		
6	סמינריון באחד מתחומי הדעת		
184			סה"כ

החוג ותכנית ההכשרה לחינוך מיוחד לגיל הרך (גילאי 3-6)

ראשת החוג: ד"ר הילה שכטר-סולומון

טלפון: 04-9838854

דוא"ל: hilla_sh@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: תמר הולצמן

טלפון: 04-9359636

דוא"ל: sandra_t@oranim.ac.il

התכנית לחינוך מיוחד לגיל הרך, במכללת אורנים, מיועדת להכשרת מחנכים ומחנכות בגילאי הילדות המוקדמת לעבודה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן הרגיל, המשולב והמיוחד.

מטרת התכנית הינה לפתח כוחות הוראה ומנהיגות מקצועית-חינוכית, שיוכלו להשפיע על קביעת סטנדרטים גבוהים של טיפול וחינוך איכותי לילדים צעירים במצבי סיכון הקשורים לבעיות ולקשיים בתחומי הלמידה וההתנהגות, וילידים בעלי צרכים מיוחדים בתחום העיכובים ההתפתחותיים. התכנית תקנה ללומדים בה ידע עדכני, כלים לחשיבה שיטתית וכן, כישורי תכנון, הפעלה והערכה של תכניות התערבות לגיל הגן. כמו כן תקנה התכנית לסטודנטים מיומנויות לעבודת צוות ולהדרכת הורים לילדים צעירים. כלים אלו יאפשרו לבוגרי החוג לתת מענה לכל טווח החינוך המיוחד בגיל הרך ולכל טווח מסגרות הלימוד שבו.

לבוגרי החוג מוענק תואר ראשון B.Ed. בוגר הוראה בחינוך מיוחד לגיל הרך וחינוך לגיל הרך וכן תעודת הוראה בתכנית ההכשרה בחינוך מיוחד לגיל הרך בהתמחויות: חינוך מיוחד לגיל הגן וחינוך בגיל הרך (גילאי 3-6).

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במבנה דו-חוגי: החוג לחינוך מיוחד לגיל הרך בשילוב החוג לגיל הרך¹ (גילאי 3-6).

הלימודים נפרשים על פני ארבע שנים ומשלבים לימודי חובה בחוג לחינוך מיוחד לגיל הרך, בחוג לגיל הרך ובתכנית ההכשרה, כמו גם קורסי בחירה מהחוג לחינוך מיוחד.

¹ פירוט תכנית הלימודים בחוג זה מופיע בפרק הקודם.

השנה הרביעית כוללת עד יומיים לימודים במכללה ואפשרות להתמחות בהוראה (סטאז').
ההתנסות המעשית (אימוני הוראה) נערכת במסגרות חינוכיות הנבחרות בידי הצוות
הפדגוגי, בהתאם לאיכות החינוכית של המסגרת. הדבר דורש לעתים נסיעה למרחק.
התנסות מעשית (אימוני הוראה) לפני תחילת שנת הלימודים האקדמית ובמהלך הפסקת
הלימודים בין הסמסטרים:

- בשנים א', ב' ההתנסות המעשית מתקיימת במסגרות החינוך הרגיל ובשנים ג', ד' ההתנסות מתקיימת במסגרות החינוך המיוחד.
- בשבוע הראשון של חודש ספטמבר - תחילת שנת הלימודים בגן ובבית-הספר – מתקיימים ששה ימי התנסות מעשית לסטודנטים בשנתונים ב', ג', ד', הכוללים: שבוע התנסות מעשית + ימי הכנה וסיכום במכללה.
- המטרה: היכרות עם המערכת החינוכית ועם הילדים במצבי מעבר ושינוי.
- בהפסקה שבין הסמסטרים מתקיימת בשנים א', ב', ג' וד' התנסות מעשית רצופה למשך שבוע.

**תכנית הלימודים בחוג לחינוך מיוחד בגיל הרך (ובחוג לגיל הרך במסלול הדו-חוגי)
למתחילים לימודיהם בתשע"ו**

שם התחום	שם הקורס	נק'
לימודי יסוד	מיומנויות מחשב (פטור)	2
	אנגלית כשפה זרה (פטור)	4
	כתיבה אקדמית	2
	חג ומועד	4
	לימודי לשון (פטור)	4
לימודי חינוך	מהמעשה לתיאוריה – תהליכים פרקטיים רפלקטיביים (הדרכה שנה א')	4
	בניית סביבות למידה בילדות המוקדמת	2
	המשחק ותרומתו להתפתחות בילדות המוקדמת	2
	סוציולוגיה של מערכות חינוך בגיל הרך	2
	מבוא למחקר איכותני	2
	מבוא למחקר כמותי	2
	תכנון פיתוח והערכת תכניות לימודים בילדות המוקדמת (הדרכה)	4
	גן אחר - זרימת פעילות (סדנה)	2
	טיפול אוריינות בגן הילדים: תיאוריה ומעשה (הדרכה)	4
	חינוך וטיפול איכותי לגילאי לידה עד שלוש	4
	המעורבות החינוכית ככלי ללימוד מאפייני הילד בגיל הרך (בשדה)	4
	תהליכי הערכה ואסטרטגיות התערבות בגני החינוך המיוחד – סמינריון יישומי	6
	סביבה חינוכית בגן	2
	תיווך	2
	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6	2
	אימוני הוראה	התנסות מעשית – שנה א'
התנסות מעשית – שנה ב'		10
התנסות מעשית בגני חינוך מיוחד – שנה ג'		10

נ"ז	שם הקורס
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)
4	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית
4	טבע ועונות השנה בסביבה החינוכית של גן הילדים
4	היבטים חינוכיים והתפתחותיים בספרות ילדים בילדות המוקדמת
2	סיפורי אבות
2	מוסיקה במכלול החיים של הילד
2	תנועה ופעילות גופנית בילדות המוקדמת
2	התפתחות מוטורית חושית (סמסטר ב')
2	פסיכולוגיה של הלמידה והחשיבה
2	התפתחות רגשית חברתית בילדות המוקדמת (סמסטר א')
2	התפתחות העשייה הילדית בחומרי אמנות א'
2	טקסים בגן
2	ילדים ומסכים
2	זהות אישית ומקצועית
2	הוראת מקרא בגן הילדים
2	קורס חובה בספרות ילדים
2	פיתוח חשיבה, אוריינות ויצירתיות בסביבה עתירת טכנולוגיה (גן הילדים)
2	משפחה והורות (סמסטר א')
2	מבוא למחשבת החינוך
2	הגשת חומרי אמנות בגן הילדים
6	סמינריון בחינוך לגיל הרך
4	נורמה וליקויים בהתפתחות שפה, דיבור ותקשורת
4	מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים
2	שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בהיבט גלובאלי ומקומי
2	מבוא לניתוח התנהגות בגילאים הצעירים
2	ליקויים בהתפתחות מוטורית, חושית, הערכה והתערבות
4	הפרעות בוויסות עצמי, בהתנהגות ובתפקודי הקשב והריכוז בגיל הגן: דרכי התערבות
2	לקויות תקשורת בגיל הרך : דרכי התערבות
2	דרכי התערבות ושיטות להתמודדות עם בעיות רגשיות של ילדי הגן

נ"ז	שם הקורס	
2	מוכנות לקריאה וכתובה בגן המיוחד והמשולב (סמסטר ב')	חטיבת חינוך מיוחד 32
2	מוכנות לחשבון בגן המיוחד והמשולב (סמסטר ב')	
2	חשבון לגיל הגן: דרכי התערבות לילדים בעלי צרכים מיוחדים (שיעור + תרגיל)	
2	טיפוח מיומנויות שפה ואוריינות לילדי גן בעלי צרכים מיוחדים (שיעור + תרגיל)	
2	טיפוח מיומנויות שפה ואוריינות לילדי גן בעלי צרכים מיוחדים (הדרכה)	
6	טיפוח תהליכים קוגניטיביים בגן הילדים לקידום ילדים עם קשיים התפתחותיים - סמינריון	
2	חשבון לגיל הגן: דרכי התערבות לילדים בעלי צרכים מיוחדים (הדרכה)	
2	פרקטיקום במוכנות לקריאה וכתובה	
2	פרקטיקום במוכנות לחשבון	
4	ניתוח סיטואציות חינוכיות בגני החינוך המיוחד: הדרכה	
4	התמודדות עם החוויה הרגשית של עבודה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים (סדנה)	
2	עבודה עם הורים ומשפחות של ילדים בעלי צרכים מיוחדים	
2	מבוא לחינוך מיוחד (סמסטר א')	
4	תרבות ודעת	
2	המשחק של ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן הרגיל	
8	קורסי בחירה (חינוך מיוחד)	
2	קונסטרוקטיביזם בגן	
2	התפתחות ההמשגה המתמטית	
2	הבעה בצילום לגיל הרך	
8	טכניקות הוראה בחינוך המיוחד לגיל הרך – מתיאוריה למעשה	
228	סה"כ	

- תכנית הלימודים בחוג לגיל הרך מפורטת בפרק הקודם.

החוג ותכנית ההכשרה לחינוך המיוחד

ראשת החוג ותכנית ההכשרה: ד"ר טליה גור

טלפון: 04-9838856

דוא"ל: talya_g@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: מורן זיו-דוד

טלפון: 04-9838893

דוא"ל: moran_z@oranim.ac.il

מטרות תכנית ההכשרה לחינוך מיוחד

תכנית ההכשרה לחינוך מיוחד מכשירה את הסטודנט, תיאורטית ומעשית, למתן מענה חינוכי-טיפולי להיבטים האקדמיים-לימודיים, הרגשיים-חברתיים וההתנהגותיים של ילדים בעלי צרכים מיוחדים. ההכשרה כוללת פיתוח מיומנויות להערכה לימודית וטיפול בילדים בעלי לקויות למידה (דיסלקציה, דיס-גרפיה דיס-קלקוליה), הקניית ידע ויכולת ללמד ולטפל בילדים בעלי ADHD וילדים בעלי בעיות התנהגות וקשיים רגשיים. נוסף לכך מכשירה תכנית ההכשרה את הסטודנט לעבודה וטיפול בילדים בעלי עיכובים התפתחותיים (פיגור שכלי, הרצף האוטיסטי, מוגבלויות פיזיות, ילדים בעלי לקויות שפה ותקשורת). תהליכי ההכשרה מתקיימים במסגרות חווייתיות תומכות, המשלבות עבודה בשטח ובקליניקה, בליווי והדרכה של מומחים.

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במבנה דו-חוגי:

- החוג לחינוך מיוחד בשילוב חוג B.A. / B.Ed. (לשון עברית, מקרא, ספרות ומבע יצירתי, חינוך מתמטי, מדעי הטבע והסביבה, גיאוגרפיה, חינוך חברתי-קהילתי, תקשורת, סוציולוגיה, אזרחות, ערבית, לימודי ארץ ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח-התיכון, מחשבת ישראל, אנגלית).
- חינוך מיוחד בשילוב לימודים כלליים בשלושה מקבצים דיסציפלינאריים: ישראל דמוקרטית במשבר (אזרחות), אדם וסביבה (גיאוגרפיה), תקשורת (תקשורת), ישראל במזרח-התיכון (היסטוריה של המזרח-התיכון), לימודי העם היהודי בימנו (מחשבת ישראל), ספרות ילדים (ספרות), לימודי נשים ומגדר (סוציולוגיה), התנ"ך ומרחבי תרבות (מחשבת ישראל) והשפה הערבית (ערבית).

במסגרת החוג לחינוך מיוחד פועלים חמישה **אשכולות התמחות** לבחירה:

- אשכול כלים עדכניים לעבודה עם תלמידים בעלי לקויות וקשיי למידה בביה"ס.
- אשכול בהוראה, שיקום ושילוב תלמידים לקויי שמיעה.
- אשכול ידע מתקדם בהוראה ושיקום תלמידים בעלי הפרעה על רצף האוטיזם.
- אשכול סוגיות בהתמודדות עם הפרעות התנהגות והפרעות רגשיות חמורות.
- אשכול כלים חינוכיים-יצירתיים, שילוב **תרפיות** בחינוך המיוחד.

התמחות/אשכול מהווה מפתח להתפתחות מקצועית אישית ולהמשך לימודים לתואר שני: הבחירה נעשית במהלך שנה א' ללימודים.

ייחודיות החוג לחינוך מיוחד באורנים

- **בתחום לקויות למידה:** החוג בונה באופן היררכי ומעמיק את יכולתו של הסטודנט לבצע הערכה לימודית ולטפל בבעלי לקויות קריאה-כתיבה וחשבון, ומניח את היסודות להמשך התפתחות למומחה באבחון וטיפול בלקויות למידה.
- **בתחום תלמידים בעלי הפרעה על רצף האוטיזם:** החוג מקנה למורים לעתיד היכרות מעמיקה עם הלקות על מאפייניה השונים. היכרות זו מתקיימת על ידי שילוב של תיאוריה ומעשה, היכרות עם מגוון רחב של תיאוריות ושיטות טיפול תוך מתן כלים ייעודיים לסטודנט המאפשרים לו להתאים את הגישות השונות למאפייני התלמיד בכיתה, ובכך להפוך למורה יעיל הרגיש לצורכי התלמיד בעל הפרעה על רצף האוטיזם.
- **בתחום בעיות התנהגות:** החוג מפתח את יכולתו של הסטודנט לזהות התנהגויות בעייתיות, להעריך את ההקשרים בהם הן מתרחשות, לזהות מה הם הגורמים להתפתחותן, וכן לבנות וליישם תכניות התערבות חינוכיות טיפוליות מקיפות המסייעות להפחתתן.
- **בתחום מתן מענה להיבטים הרגשיים-חברתיים של ילדים בעלי צרכים מיוחדים:** החוג מקנה לבוגריו יכולת לשלב בעבודתם כלים של תרפיות באמצעות אמנות, מוסיקה, תנועה וריקוד, ביבליותרפיה, דרמה תרפיה, ותרפיה באמצעות בעלי חיים, במטרה לחזק את כושר ההתמודדות של הילד.
- **בתחום הטיפול, השיקום והשילוב של ילדים בעלי לקויות שמיעה ותקשורת במערכת החינוך:** החוג מקנה לבוגריו תעודת הכשרה לשילוב ולטיפול בבעלי לקויות שמיעה במערכות החינוך השונות. ההכשרה כוללת, בין השאר, לימוד שפת הסימנים הישראלית ברמה מתקדמת, אודיולוגיה - הערכה ושיקום שמיעתי, בניית תכניות התערבות לשילוב ולטיפול בבעלי לקויות שמיעה במערכות החינוך השונות.

משך הלימודים

ארבע שנים לתואר בוגר בחינוך מיוחד ותעודת הוראה.

לימודי תעודת ההוראה בחינוך המיוחד מתחילים מהשנה הראשונה ללימודים.

הלימודים כוללים התנסות מעמיקה במסגרות החינוך המיוחד ובמסגרות משלבות. בשנה הרביעית - לימודים חלקיים והתמחות (סטאז').

תכנית הלימודים בחוג לחינוך מיוחד
למתחילים לימודיהם בתשע"ו

נק'	הקורס	התחום
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	תרבות ודעת 4
2	מבוא לחינוך מיוחד + סיורים	לימודי החוג (חובה) 46
2	התפתחות סנסו-מוטורית	
2	מבוא למוגבלות שכלית התפתחותית	
2	מבוא לחינוך והוראת בעלי לקויות שמיעה	
2	מבוא לאוטיזם	
4	היבטים התפתחותיים ואורייניים של קריאה וכתביה	
4	התפתחות התפיסה החשבונית	
4	אבחון וטיפול בלקויות קריאה וכתביה	
4	אבחון וטיפול בתהליכי למידה בחשבון	
2	גאומטריה ואריתמטיקה	
8	אסטרטגיות למידה בחשבון (שיעור וסדנה)	
8	אסטרטגיות למידה בקריאה וכתביה (שיעור וסדנה)	
6	סמינריון חינוך מיוחד	
20	אשכול בחירה – התמחות: 1. אשכול כלים עדכניים לעבודה עם לקויות למידה בבתי ספר 2. אשכול בהוראה, שיקום ושילוב תלמידים בעלי לקויות שמיעה 3. אשכול ידע מתקדם בהוראה ושיקום של ילדים בעלי הפרעה על רצף האוטיזם. 4. אשכול סוגיות בהתמודדות עם הפרעות התנהגות והפרעות רגשיות חמורות 5. אשכול כלים חינוכיים – יצירתיים, שילוב תרפיות בחינוך המיוחד	אשכול בחירה 20
70	סה"כ	

תכנית הלימודים בתכנית ההכשרה לחינוך מיוחד
למתחילים לימודיהם בתשע"ו

נק'	הקורס	התחום
4	לשון	לימודי יסוד
2	כתיבה אקדמית	
2	זהות	
2	מיומנויות מחשב	
		10
4	פסיכולוגיה התפתחותית	תשתית חינוך
2	סוציולוגיה של החינוך	
2	מחשבת החינוך	
2	מבוא לשיטות מחקר איכותני	
2	מבוא לשיטות מחקר כמותי	
2	דידקטיקה של החינוך המיוחד	
2	כלים ייחודיים ושילוב תוכנות פתוחות בחינוך המיוחד	
2	מיומנויות הוראה בחינוך המיוחד	
2	תפקידה של מורת השילוב – ניהול צוות בין מקצועי והוראה משלבת של קבוצה הטרוגנית	
2	תהליכי הוראה של תלמיד השילוב בראייה מערכתית	
2	תלמיד השילוב בראייה רב-ממדית - טיפוח הפן הרגשי, הקוגניטיבי והחברתי של התלמיד	
2	עקרונות והליכים בניתוח יישומי של התנהגות	
2	הליכים התנהגותיים בניהול כיתה	
2	הוראת מוגבלות שכלית התפתחותית, הוראת בעלי לקויות שמיעה, הוראת אוטיזם, הוראת הילד בעל הנכות הפיזית	
6	הליכי הערכה פונקציונאלית ואסטרטגיות התערבות - סמינריון	
30	אימוני הוראה	אימוני הוראה
		30
76	סה"כ	

התכנית לחינוך מיוחד לדוברי השפה הערבית

רכזת התכנית: ד"ר רביעה סאבק-חוסייסי

טלפון: 04-9838981
דוא"ל: rabia_s@oranim.ac.il

תכנית זו משותפת לחוג לחינוך מיוחד ולחוג להוראת השפה הערבית.

התכנית מזכה את בוגריה בתואר ראשון בחינוך מיוחד ובשפה וספרות ערבית + תעודת הוראה.

תכנית זו שמה לה ליעד להכשיר בוגרים משכילים ומקצועיים, רגישים וקשובים שישימו "סוכני שינוי" במערכת החינוך של המגזר הערבי ויעלו את המודעות וההבנה לאוכלוסיית התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים, בכלל, והתלמידים בעלי לקויות למידה, בפרט.

בתחום החינוך המיוחד הסטודנטים עוברים הכשרה שתתאים לעיסוקם העתידי במסגרות חינוכיות ייחודיות לילדים בעלי צרכים מיוחדים בבתי-הספר של המגזר הערבי.

במהלך הלימודים ניתנת לסטודנט האפשרות להתמחות בתחומים שונים של החינוך המיוחד, כגון: הפרעות תקשורת, הפרעות התנהגות, עיכובים התפתחותיים ולקויות למידה (בתחום השפה והמתמטיקה, הן בתחום האבחון והן בתחום ההתערבות).

בתחום השפה והספרות הערבית התכנית מעמיקה ומרחיבה את הידע ומיומנויות השפה, כתשתית איתנה להוראת השפה הערבית בבתי-הספר.

התכנית להכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי

ראשת התכנית: פרופ' שוש לשם

טלפון: 04-9838822
דוא"ל: shosh_l@oranim.ac.il

רכזת אקדמית: שירלי וינברגר
טלפון: 04-9838823
דוא"ל: shirly_w@oranim.ac.il

היחידה להכשרת מורים מופקדת על תכנית ההכשרה להוראה לבית-הספר העל-יסודי בכל תחומי-הדעת הנלמדים בבית-הספר העל-יסודי והם: ספרות, לשון עברית, מקרא, היסטוריה, מחשבת ישראל, אנגלית, גיאוגרפיה (רב-גילאי), סוציולוגיה, אזרחות, ערבית, לימודי א"י, תקשורת, פסיכולוגיה, אמנות, חינוך חברתי-קהילתי (תעודת עובד חינוך), ביולוגיה, מתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב.

מבנה הלימודים

- לימודי חינוך עיוניים
- דידקטיקה של תחום-הדעת
- התנסות בהוראה
- סדנת סטאז' (לסטודנטים שהשתלבו בהוראה בשנה הרביעית ללימודיהם)

תכנית לימודי תעודת ההוראה לבית הספר העל-יסודי*
בחוגי מדעי החברה והרוח ובחוגי המדעים המדויקים
(ביולוגיה, מתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב)

התחום	סה"כ נק' נק'	שם הקורס	נק'
לימודי יסוד	14	כתיבה אקדמית	2
		מיומנויות מחשב (פטור)	2
		אנגלית כשפה זרה (פטור)	4
		עברית בת זמננו	4
		זהות	2
לימודי חינוך	30	על סף המעשה החינוכי: תיאוריה ומעשה	4
		סדנת מיומנויות הוראה	4
		תהליכי התפתחות והתבגרות	4
		מבוא לשיטות מחקר כמותי	2
		מבוא לשיטות מחקר איכותני	2
		ניווט כיתה	2
		שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים או: נשירה גלויה וסמויה מבית הספר	2
		הערכה חינוכית	2
		המורה בסביבה מתוקשבת	2
		סמינריון בחינוך	6
		פדגוגיה ומתודיקה	8
דידקטיקה של תחום הדעת – שלב ב'	4		
אימוני הוראה	12	אימוני הוראה – שלב א'	6
		אימוני הוראה – שלב ב'	6
	סה"כ		64

* טבלה זו מייצגת את המבנה הקבוע של לימודי תעודת ההוראה לבית-הספר העל-יסודי, אולם קיימים שינויים קלים בהתאם לתחום הדעת הנלמד. כל תכניות הלימודים לתעודת ההוראה לבית-הספר העל-יסודי נמצאות במזכירות האקדמית של הפקולטה לחינוך ובאתר אורנים באינטרנט.

תעודת הוראה בשני תחומי-דעת למתחילים את לימודי תעודת ההוראה בתשע"ו

רקע

- ניתן ללמוד באורנים לקראת תעודת הוראה בתחום-דעת אחד או שניים (למעט החוג הרב-תחומי והחוג לחינוך) במסגרת ארבע שנות הלימוד.
- תעודת הוראה בשני תחומי דעת משמעה תוספת של שעות לימוד מעבר לדרישות התקן הבסיסיות לתואר ולתעודת הוראה.
- על הסטודנט לשקול את מימוש האפשרות של לימודים לקראת תעודת הוראה בשני תחומי-דעת בהתאמה לעומס המוטל עליו ולדרישות בשני תחומי-הדעת.
- לימודים לקראת תעודת הוראה בשני תחומי דעת מחייבים קורסי דידיקטיקה ואימוני הוראה בכל אחד משני תחומי הדעת **בשנים ג' ו/או ד'**, ללא תוספת שכר לימוד.
- סטודנט הלומד לתעודת הוראה בשני תחומי דעת יידרש לציון משוקלל 75 בכל אחד מהם.
- על כל סטודנט לבחור את תחום הדעת בו יכשיר את עצמו להוראה כבר בשנת לימודיו הראשונה.
- לימודים לקראת תעודת הוראה בשני תחומי-דעת לא ימנעו מן הסטודנט לבצע את הסטאז' בשנה ד'.

להלן הנחיות לגבי התכניות הכוללות תעודת הוראה בשני תחומי-דעת:

תעודת הוראה בשני חוגי מח"ר (מדעי החברה והרוח)

- על הסטודנט להחליט באיזה תחום-דעת הוא **מתחיל** את לימודי תעודת ההוראה.
- קורסי הדידיקטיקה וההתנסות בהוראה (אימוני ההוראה) בתחום שבו הסטודנט החל את לימודי תעודת ההוראה יתפרשו על פני שנים ב'-ג'.
- לימודי הדידיקטיקה של תחום-הדעת הנוסף יתפרסו על פני שנים ג' או ד'.
- התנסות בהוראה (אימוני הוראה) של תחום-הדעת הנוסף תתקיים **בשנים ג' ו/או ד'**, בהתאם לנסיבות ובתיאום אישי עם ראש התכנית להכשרת מורים בבית הספר העל-יסודי (יום בשבוע לכל אורך השנה).

תעודת הוראה בערבית + חוג מח"ר

- הסטודנט יתחיל את לימודי תעודת ההוראה **בערבית** והם יתפרשו על פני שנים ב'-ג'.
- לימודי הדידיקטיקה של תחום-הדעת הנוסף יתפרשו על פני שנים ג'-ד'.

- התנסות בהוראה (אימוני הוראה) של תחום-הדעת הנוסף תתקיים **בשנים ג' או ד'**, בהתאם לנסיבות ובתיאום אישי עם ראש התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי (יום בשבוע לאורך השנה).

תעודת הוראה באנגלית + חוג מח"ר

- הסטודנט ילמד את תכנית תעודת ההוראה באנגלית דו-חוגי במלואה. תעודת ההוראה בחוג מח"ר היא בבחינת תוספת.
- את לימודי תעודת ההוראה בחוג מח"ר הסטודנט יתחיל בשנה ב'.
- לימודי דידיקטיקה והתנסות בהוראה (אימוני הוראה) של תעודת ההוראה בחוג מח"ר יתפרשו על פני שנים ב'-ג'.
- דידיקטיקה של אנגלית (על-יסודי) והתנסות בהוראה (אימוני הוראה) באנגלית יתקיימו בשנה ג' במשולב עם תחום-הדעת הנוסף. עקרונית, ניתן לבצע התנסות בהוראה בשני התחומים באותו בית-ספר (6 ש"ש + יום התנסות בהוראה במשולב או בנפרד מהתחום השני).
- במקרים חריגים שבהם לא ניתן לבצע את שילוב שני התחומים בהתנסות בהוראה של שנה ג', תידחה ההתנסות של **חוג מח"ר** לשנה ד'.

תעודת הוראה בערבית ובאנגלית

- הסטודנט ילמד את תכנית תעודת ההוראה באנגלית דו-חוגי במלואה. תעודת ההוראה בערבית היא בבחינת תוספת.
- בשנה ב' ילמד הסטודנט דידיקטיקה של ערבית (4 ש"ש) וכן, יסודות הוראת אנגלית כשפה זרה. את ההתנסות בהוראה יבצע בערבית בלבד.
- בשנה ג' ילמד הסטודנט דידיקטיקה של ערבית שלב ב' והתנסות בהוראה, במקביל ללימודי דידיקטיקה של אנגלית על-יסודי והתנסות בהוראה. הסטודנט יוכל לבצע את ההתנסות בהוראה בשני התחומים באותו בית-ספר אם הדבר מתאפשר, ולא - יקיים שני ימי התנסות בשבוע.
- סמינריון בחינוך – הסטודנט ישתתף בשני הקורסים הסמינריוניים של תעודת ההוראה בערבית ובאנגלית, אך יגיש עבודה סמינריונית רק באחד מהם, על-פי בחירתו.

תעודת הוראה בחינוך מיוחד עם חוג מח"ר (מדעי החברה והרוח)

להלן האפשרויות לשילוב של החוג לחינוך מיוחד עם חוג מח"ר:

1. סטודנט הלומד לקראת **תעודת הוראה בחינוך מיוחד בלבד** - ילמד את כל קורסי ההכשרה להוראה במסגרת החוג לחינוך מיוחד.
2. סטודנט הלומד לקראת **תעודת הוראה בחוג מח"ר בלבד** - ילמד את כל קורסי ההכשרה להוראה במסגרת התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי.

3. תעודת הוראה בחינוך מיוחד + חוג מח"ר (שאינו חוג שפתי):

- הסטודנט ילמד את קורסי ההכשרה להוראה במסגרת החוג לחינוך מיוחד.
- **תעודת הוראה בחוג מח"ר** תילמד בנוסף במסגרת התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי ויכללו בה הקורסים הבאים:
 - דידקטיקה שלב א' בתחום הדעת של חוג המח"ר (2 ש"ש) - שנה ד'
 - דידקטיקה שלב ב' בתחום הדעת של חוג המח"ר (2 ש"ש) - שנה ד'
 - המורה בסביבה מתוקשבת (1 ש"ש) - שנה ד'
 - אימוני הוראה בתחום הדעת של חוג המח"ר (יום בשבוע לאורך השנה) - שנה ד'.

4. תעודת הוראה בחינוך מיוחד + אנגלית

- הסטודנט ילמד את קורסי ההכשרה להוראה במסגרת החוג לחינוך מיוחד.
- בשנה ג' יידרש הסטודנט לשני ימי התנסות בהוראה מדי שבוע - אחד בחינוך מיוחד ואחד באנגלית.
- **תעודת הוראה באנגלית** תילמד בנוסף במסגרת התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי, ויכללו בה הקורסים הבאים:
 - יסודות הוראת אנגלית כשפה זרה (2 ש"ש) - שנה ב'
 - דידקטיקה – אנגלית (מתודיקה II) (2 ש"ש) - שנה ג'
 - התנסות בהוראה באנגלית (יום בשבוע לכל אורך השנה) - שנה ג'
 - לקויות למידה באנגלית (2 ש"ש) - שנה ג'
 - סמינריון בחינוך - אנגלית (2 ש"ש) - שנה ד'
- (הסטודנט ישתתף בשני הקורסים הסמינריוניים של תעודת ההוראה - בחנ"מ ובאנגלית, אך יגיש עבודה סמינריונית רק באחד מהם, על-פי בחירתו).

5. תעודת הוראה בחינוך מיוחד + ערבית

- הסטודנט ילמד את קורסי ההכשרה להוראה במסגרת החוג לחינוך מיוחד.
- בשנים ב' ו-ג' יידרש הסטודנט לשני ימי התנסות בהוראה מידי שבוע - אחד בחינוך מיוחד ואחד בערבית.
- תעודת ההוראה בערבית תילמד בנוסף במסגרת התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי, בשנים ב'-ג', ויכללו בה הקורסים הבאים:
 - דידקטיקה של הוראה הערבית - מתחילים (2 ש"ש) - שנה ג'
 - תרגיל דידקטי להוראת הערבית - מתחילים (2 ש"ש) - שנה ג'
 - התנסות בהוראה בערבית - מתחילים (יום בשבוע לאורך השנה) - שנה ג'
 - דידקטיקה של הוראת הערבית - מתקדמים (2 ש"ש) - שנה ד'
 - סדנה דידקטית להוראת הערבית - מתקדמים (2 ש"ש) - שנה ד'

- התנסות בהוראה בערבית - מתקדמים (יום בשבוע לאורך השנה) - שנה ד'
 - סמינריון בחינוך בערבית (2 ש"ש) - שנה ד'
- (הסטודנט ישתתף בשני הקורסים הסמינריוניים של תעודת ההוראה - בחנ"מ ובערבית, אך יגיש עבודה סמינריונית רק באחד מהם, על-פי בחירתו).

6. תעודת הוראה בחינוך מיוחד + מתמטיקה או מדעים לבית-הספר היסודי

- סטודנט הבוחר ללמוד לקראת תעודת הוראה לבית-הספר היסודי ילמד את קורסי הדידקטיקה וההתנסות בהוראה במסלול לבית-הספר היסודי ויהיה באחריות ראש תכנית ההכשרה לבית-הספר היסודי.
- רק סטודנט המתמחה בלקויות למידה בחינוך מיוחד יוכל לבצע את ההתנסות בהוראה של שני התחומים בשנה ג'.

סטודנט הלומד בתכניות המצטיינים ומל"ח ילמד לקראת תעודת הוראה בתחום דעת אחד בלבד.

במקרה שסטודנט מתכנית המצטיינים מעוניין ללמוד לקראת תעודת הוראה בתחום דעת נוסף, עליו לנהוג על פי הרשום בתקנון הלימודים, סעיף יא.1.

למען הסר ספק, סטודנט יהיה זכאי לתעודת הוראה בתחום דעת בתנאי שהשיג ציון ממוצע משוקלל של 75 ומעלה בלימודי החוג המתאים.

התכנית להכשרת אקדמאים להוראה

רכזת התכנית: ד"ר שוש ויצמן

טלפון: 04-9838852
דוא"ל: shosh_v@oranim.ac.il

רכזות אקדמיות:

לימור מילגרומ	טלפון: 04-9838841	דוא"ל: limor_m@oranim.ac.il
טל ברוס	טלפון: 04-9838940	דוא"ל: tal_b@oranim.ac.il

מטרת הלימודים

מסלול זה מיועד לבוגרי אוניברסיטאות ומכללות, בעלי תואר אקדמי, המעוניינים להכשיר עצמם לעבודה במסגרת החינוך לגן, לבית-הספר היסודי, לבית-הספר העל-יסודי, לחינוך מיוחד ולאמנות.

תנאי קבלה

1. תואר אקדמי ממוסד אקדמי מוכר¹ בממוצע ציונים של 80 ומעלה (מדעים – נדרש ממוצע 70, בוגרי תואר רב-תחומי או שירותי אנוש – נדרש ממוצע 90).
2. ראיון קבלה
3. מבחן פסיכומטרי (י.ע.ל) בעברית (למועמדים שלימודיהם הקודמים אינם במוסד ששפת ההוראה בו עברית²).

תחומים ומסגרות לימוד:

- הגיל הרך (לידה-6)
- מורים לבית-הספר היסודי בהתמחויות: ספרות, מקרא, לשון עברית, חינוך מתמטי, הוראת מדעי הטבע והסביבה.
- מורים לבית-הספר העל-יסודי (במקצועות המפורטים בעמוד הבא).
- חינוך מיוחד: לבית-הספר היסודי ו/או העל-יסודי (גילאי 6-21).
- אמנות: לכיתות א'-ב.

¹ בעלי תארים מחו"ל חייבים להציג אישור ממוסד החינוך המעיד על הכרה בתואר.

² על-פי הנחיות מינהל לומדים תשס"ה.

מקצועות ההוראה המוצעים לתעודת הוראה לבית-הספר העל-יסודי

* גיאוגרפיה	* מקרא
* אזרחות	* מחשבת ישראל
* סוציולוגיה	* היסטוריה
* לשון עברית	* ספרות
* ערבית (בבית-הספר העברי)	* מדעי המחשב
* פסיכולוגיה	* ביולוגיה
* אנגלית	* מתמטיקה
* חינוך חברתי-קהילתי	* פסיקה
* תקשורת	

היקף הלימודים¹

- **בית-ספר יסודי:** תכנית בהיקף של 60 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה בתחום התמחותם. לדוגמא, בעלי תואר אקדמי בלשון עברית המבקשים תעודת הוראה בתחום זה.
- **בית-ספר על-יסודי:** תכנית בהיקף של 48 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה בתחום התמחותם.
- **חינוך מיוחד:** תכנית בהיקף של 104 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה בחינוך מיוחד.
- **הגיל הרך:** תכנית בהיקף של 116 נ"ז מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים להכשיר עצמם להוראה בגיל הרך.
- **אמנות:** תכנית בהיקף של 88 נ"ז, מיועדת לבעלי תואר אקדמי המבקשים להכשיר עצמם להוראת אמנות.

שינוי תחום התמחות – השלמות: המעוניינים בתעודת הוראה שאינה בתחום התמחותם יידרשו להשלים קורסים בתחום-הדעת שאותו הם מבקשים להורות.

משך הלימודים²

משך הלימודים נקבע על ידי הסטודנט, בהתאם לתכנית הלימודים האישית שלו ולאילו צי מערכת השעות.
קיימות שלוש אפשרויות:

¹ היקף הלימודים מותאם לכל סטודנט ביעוץ אישי.

² כל תכנית לימודים תתחשב בלימודים קודמים אשר להם ערך להכשרה להוראה.

- **תכנית לימודים בשנה אחת:** מתאימה לבעלי תואר אקדמי במסלולים היסודי והעל-יסודי המבקשים ללמוד לתעודת הוראה **בתחום התמחותם**. לדוגמא: בעלי תואר בלשון עברית המבקשים תעודת הוראה בתחום זה.
- **תכנית לימודים בשנתיים:** מתאימה לבעלי תואר אקדמי מהמסלולים היסודי והעל-יסודי שאינו בתחום התמחותם, ולמעוניינים ללמוד במסלולים חינוך מיוחד, הגיל הרך ואמנות. לדוגמא: בעלי תואר ראשון בספרות המעוניינים בתעודת הוראה באנגלית.
- **תכנית רחבה:** מתאימה לכל המעוניין לפרוש לימודיו על פני תקופה ארוכה (שלא תעלה על שש שנים).

התנסות בהוראה (אימוני הוראה)

- ההתנסות בהוראה היא בתחום התמחותו של כל סטודנט בהיקף של 12-16 נ"ז.
- ההתנסות מלווה בידי מורה/גננת מאמנת/בביה"ס, ומלווה דידיקטי מטעם המכללה.
- למועמד שהינו מורה בפועל במסלולים היסודי והעל-יסודי תיקבע תכנית מיוחדת בהתאמה לניסיונו המקצועי.

תעודת הוראה בתחום דעת נוסף / בשני תחומי דעת

1. מעבר מהוראה בחינוך היסודי להוראה בחינוך העל-יסודי

מורים בעלי תואר אקדמי ותעודת הוראה בחינוך היסודי המבקשים להשלים השכלתם לשם **הרחבת הסמכה** להוראה בחינוך העל-יסודי באותו תחום-דעת או בתחום-דעת קרוב יידרשו לשעות לימוד חוגיות על-פי כללי מינהל סטודנטים ובהתאם לכללי הכרה בלימודים קודמים.

ניתן להרחיב הסמכה מהחינוך היסודי לחינוך על-יסודי במקצועות אלו:

גיאוגרפיה, ספרות, היסטוריה, לשון עברית, מקרא, תקשורת, אנגלית, סוציולוגיה, אזרחות, ערבית.

2. הרחבת הסמכה בבית-הספר היסודי והעל-יסודי

המסלול מיועד לבעלי תעודת הוראה המבקשים להרחיב התמחות או להסב מסלול הוראה. ניתן ללמוד במסגרת כל אחת מתכניות ההכשרה במכללה.

ניתן להרחיב הסמכה במקצועות הבאים:

אנגלית, אמנות, ספרות, מקרא, לשון עברית, חינוך מיוחד, הוראת מדעי הטבע והסביבה, חינוך מתמטי.

תעודת הוראה לאקדמאים המכשירים עצמם
להוראה בבית-הספר היסודי (א'-ו')
באחד מהחוגים: מדעי הטבע והסביבה, ספרות, מקרא, לשון עברית
למתחילים לימודיהם בתשע"ו

התחום	הקורס	נק'
סדנאות חובה (לימודי יסוד לפטור)	עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	-
	לשון ואוריינות לגילאים הצעירים	4
לשון 4	פסיכולוגיה התפתחותית	4
	סוציולוגיה של החינוך / מחשבת החינוך	2
	הערכה חינוכית	2
	מבוא לשילוב הילד החריג / שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים	2
	תכנון לימודים ¹ ומיומנויות הוראה	4
	הוראה בכיתה הטרוגנית ¹	4
	דידקטיקה בתחום-הדעת ¹	4
	מתמטיקה ותפיסתה	2
	המורה בסביבה מתוקשבת	2
	תרבות, זהות ומעגל השנה	4
	ניווט כיתה	2
	שיטות להקניית קריאה וכתיבה	4
	קורסי בחירה בתחום החינוך	4
	אימוני הוראה 16	עבודה מעשית מודרכת
סדנת ליווי להתנסות מעשית		4
סה"כ 60		
התמחות	מתחומי ההתמחות במכללה (ראה לעיל)	48
	סה"כ	108

¹ תחומים אלה משובצים עם התנסות מעשית (אימוני הוראה).

תעודת הוראה לאקדמאים המכשירים עצמם
להוראה בבית-הספר העל-יסודי
 למתחילים לימודיהם בתשע"ו

נק'	הקורס	התחום
-	עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	סדנאות חובה (לימודי יסוד לפטור)
2	עברית בת זמננו	לשון 2
2	סוציולוגיה של החינוך / מחשבת החינוך	תשתיות החינוך 6
2	על סף המעשה החינוכי: תיאוריה ומעשה	
2	הערכה חינוכית	
2	הוראה יצירתית / חדשנות בחינוך / המורה כשחקן / תקשורת הורים מחנכים	חדשנות בחינוך 2
2	פסיכולוגיה של גיל הנעורים	פסיכולוגיה 4
2	ניווט כיתה	
2	זהות	תרבות וזהות 2
4	דידקטיקה א' בתחום הדעת	דרכי הוראת תחום-הדעת 10
4	דידקטיקה ב' בתחום הדעת	
2	המורה בסביבה מתוקשבת	
2	שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים / נשירה גלויה וסמויה בבית-הספר	אוכלוסיות מיוחדות 2
4	בחירה	בחירה 4
12	התנסות בהוראה בבית הספר	אימוני הוראה 16
4	סדנת ליווי דידיקטי	
48	סה"כ	

* לימודי ההשלמה בתחום הדעת (בהיקף של עד 48 נקודות זכות) כפופים להחלטת ראש החוג הרלוונטי.

תעודת הוראה לאקדמאים המכשירים עצמם
להוראה בחינוך מיוחד למתחילים לימודיהם בתשע"ו

נק'	הקורס	התחום
-	עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	סדנאות חובה
2	לשון	לשון 2
4	פסיכולוגיה התפתחותית	לימודי תעודת הוראה 30
4	סדנה למומנויות הוראה (שנה א')	
2	סוציולוגיה של החינוך / מחשבת החינוך	
2	תהליכי הוראה בהבנת הנקרא (שנה א')	
2	תהליכי הוראה בחשבון (שנה א')	
2	מבוא לחינוך מיוחד	
2	המורה בסביבה מתקשבת	
2	יסודות הטיפול	
2	ניווט כיתה בחינוך המיוחד	
4	כלים ייחודיים להוראה מתקנת בקריאה ואסטרטגיות למידה – יסודי (שנה ב')	
4	כלים ייחודיים להוראה מתקנת בחשבון ואסטרטגיות למידה - יסודי	
4	היבטים התפתחותיים ואורייניים של ראשית קריאה וכתובה (שנה א')	
4	הערכת קשיים בקריאה וכתובה (שנה א')	
4	היבטים מתמטיים בהתפתחות החשיבה החשבונית (שנה א')	
4	הערכת תהליכי למידה בחשבון (שנה א')	
2	מבוא לליקויי למידה	
2	מבוא לקשיי קשב וריכוז	
2	התפתחות סנסומוטורית / מבוא למוגבלות שכלית	
2	מבוא לחינוך והוראת לקויי שמיעה / התפתחות שפה ודיבור	
2	מבוא לאוטיזם / עיכובים התפתחותיים	
2	ליקויי כתיבה	
6	בחירה	
20	לימודי השלמה דיסציפלינאריים במקצועות ההוראה בבית הספר	השלמה 20
20	התנסות מעשית מודרכת – יסודי / על יסודי	אימוני הוראה 20
106	סה"כ	

תעודת הוראה לאקדמאים המכשירים עצמם

להוראה לגיל הרך (לידה-6) למתחילים לימודיהם בתשע"ו

התחום	קורסים	נק'	
סדנאות חובה	עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, ביטחון ובטיחות	-	
	לשון ואוריינות לגילאים הצעירים	4	
	סוציולוגיה של החינוך / מחשבת החינוך	2	
	מהמעשה לתיאוריה (הדרכה פדגוגית)	4	
	גן הילדים כסביבה פעילה ומתווכת	4	
	התצפית והמעורבות החינוכית ככלי ללימוד מאפייני הילד בילדות המוקדמת	4	
	בניית סביבה לימודית בגיל הרך	4	
	המשחק ותרומתו להתפתחות הילד	2	
	ניהול מסגרות חינוכיות 3-6	2	
	פיתוח חשיבה ואוריינות בסביבה עתירת טכנולוגיה	2	
	הערכה חינוכית בגיל הרך	2	
	התנסות מעשית בגן: גילאי 3-6	16	
	התנסות מעשית בפעוטון: גילאי לידה-3	8	
	לימודי תעודת הוראה	התפתחות שפה	2
הוראת מתמטיקה בגיל הרך		4	
התפתחות ההמשגה המתמטית בגיל הרך		2	
החי והצומח בעונתו (כולל סיורים)		6	
אמנויות - מוסיקה		2	
אומנויות -תנועה		2	
אמנויות - דרמה		2	
הגשת חומרי אמנות בגן הילדים		2	
התפתחות מוטורית חושית		2	
מאפיינים ואיתור מוקדם של עיכובים התפתחותיים		4	
תקשורת הורים מחנכים		2	
פסיכולוגיה של הגיל הרך		4	
קוגניציה, למידה וויסות		2	
מקרא ואגדה בגן הילדים		2	
מבוא לניתוח וניווט התנהגות בגן הילדים		2	
טיפוח אוריינות בגן הילדים: תיאוריה ומעשה		2	
תרבות זהות ולוח השנה		4	
ספרות ילדים		4	
בחירה / עבודה מעשית מורחבת		12	
אימוני הוראה			
לימודים בתחומי הדעת בחוג הגיל הרך			
	סה"כ		116

תעודת הוראה לאקדמאים המכשירים עצמם

להוראה באמנות (יצירה ותולדות האמנות לכיתות א'-י"ב)

למתחילים לימודיהם בתשע"ו

נק'	קורסים	פרק
	עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים	סדנאות חובה
2	עברית בת זמננו	תשתיות החינוך 20
4	תהליכי התפתחות והתבגרות	
2	סוציולוגיה של החינוך / מחשבת החינוך	
2	הערכה חינוכית	
2	ניווט כיתה	
2	המורה בסביבה מתוקשבת	
2	שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים / נשירה גלויה וסמויה מביה"ס	
4	קורסי בחירה	
2	התפתחות היצירה בילדות	תשתיות בחינוך לאמנות 14
2	אמצעי תקשורת ודפוס יצירה בקרב צעירים	
4	התערוכה כדיאלוג	
4	אמנות וקהילה	
2	פילוסופיה של האמנות א'	
2	מבוא להוראת אמנות	דידקטיקה של תחום הדעת 8
2	אוריינות חזותית והבנת אמנות	
2	דרכי הוראת אמנות בבית הספר היסודי	
2	תכנון לימודים והוראת אמנות בבית הספר העל-יסודי (תולדות ויצירה)	
8	אימוני הוראה (התנסות מעשית) יסודי - קהילה	אימוני הוראה 16
8	אימוני הוראה (התנסות מעשית) על-יסודי	
8	סדנאות	השלמות בתחום הדעת 30
8	סדנאות מתקדמות	
6	3 קורסי מבוא בתולדות האמנות	
4	אמנות המאה ה-20 / אמנות עכשווית	
2	אמנות ישראלית	
2	קורס עיוני מתקדם	
88	סה"כ	

ידיעון

תשע"ו

2016-2015

הפקולטה למדעי החברה והרוח

דיקנית הפקולטה: ד"ר הדס הירש

הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

דיקנית הפקולטה: ד"ר הדס הירש

טלפון: 04-9838831

דוא"ל: hadas_h@oranim.ac.il

מנהלת הפקולטה: רונית רוזנבוים

טלפון: 04-9838772

פקס: 04-9838830

דוא"ל: ronit_r@oranim.ac.il

רכזות אקדמיות:

טלפון: 04-9838832	דוא"ל: sharon_b@oranim.ac.il	שרון בר שירה
טלפון: 04-9838975	דוא"ל: adi_b@oranim.ac.il	עדי ברונר
טלפון: 04-9539645	דוא"ל: tal_b@oranim.ac.il	טל ברוס

הפקולטה למדעי החברה והרוח אחראית להעמקת הידע הדיסציפלינארי בתחומים מגוונים של מדעי החברה והרוח. בוגר הפקולטה יהיה אדם בעל ידע מבוסס ועדכני בתחומים בהם בחר להתמחות.

מעבר להבניית הידע ולהרחבתו, שמה לה הפקולטה למטרה לטפח מעורבות חברתית וקהילתית בקרב בוגריה, לעודד השקפת עולם הומניסטית ולציידו בכלים לחשיבה מדעית-ביקורתית.

לבוגרים יוענק תואר B.Ed. או B.A. ותעודת הוראה¹ לבית-הספר העל-יסודי באחד מחוגי הלימוד (הסטודנט רשאי, בתנאים מסוימים שצוינו בפרק הקודם, ללמוד לתעודת הוראה בשני תחומי דעת).

חוגי הלימוד לתואר B.A.

- היסטוריה
- לימודי המזרח-התיכון
- לימודים רב-תחומיים
- לשון עברית
- מחשבת ישראל
- מקרא
- ספרות ומבע יצירתי
- שפה וספרות אנגלית

חוגי הלימוד לתואר B.Ed.

- אזרחות ולימודי דמוקרטיה
- אמנות
- גיאוגרפיה ולימודי סביבה
- הוראת השפה הערבית
- חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק)
- לימודי ארץ ישראל
- סוציולוגיה
- תקשורת

¹ באמצעות התכנית להכשרת מורים לבית-הספר העל-יסודי, בפקולטה לחינוך.

על מבנה הלימודים בפקולטה ועל תכניות הלימוד החוגיות, ניתן לעיין גם באתר אורנים באינטרנט [בכתובת זו](#).
שני התארים, B.A. ו- B.Ed., הם תארים אקדמיים המקנים אפשרות להמשך לימודים לתארים מתקדמים. דרישות הלימודים באורנים בחוגי ה-B.A. וה-B.Ed. הן אחידות. ניתן לשלב לימודים בחוג לתואר B.Ed. עם לימודים בחוג לתואר B.A.

מבנה תכנית הלימודים

לימודי יסוד

לימודי יסוד לתואר ותעודת הוראה מחייבים קבלת ציון פטור בתחומים: אנגלית כשפה זרה, מיומנויות מחשב, עזרה ראשונה, זהירות ובטיחות בדרכים. לימודים אלה אינם מעניקים נק' זיכוי אקדמיות.

לימודים בחוגים הדיסציפלינריים

הלימודים מתקיימים במתכונת דו-חוגית - שני חוגים בהם בוחר הסטודנט. בחוג לאנגלית ניתן ללמוד במתכונת חד-חוגית או דו-חוגית. בחוג לאמנות ניתן ללמוד במתכונת חד-חוגית בלבד.

לימודי חובה

בכל חוג נדרש הסטודנט ל- 4 נק' בקורסי תרבות ודעת, לבחירתו מהיצע קורסים.

לפקולטה גם תכניות לימוד מיוחדות המיועדות למצטיינים, למחנכים בפועל, להכשרת אקדמאים להוראה ועוד.

הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

B.Ed. חוגים לתואר

לימודי ארץ ישראל

ראש החוג: ד"ר יאיר בוימל

דוא"ל: yair_b@oranim.ac.il

החוג ללימודי ארץ ישראל מציע לימודים חווייתיים ועיוניים לתואר ראשון ותעודת הוראה במסגרת אקדמית וחברתית קטנה ותומכת. בוגרי החוג יכולים להשתלב בהדרכת ידיעת הארץ, כמורים להוראת לימודי ארץ ישראל וכמורים לשל"ח בבית הספר.

הלימודים הם בין-תחומים ורב-תחומיים ועוסקים במשולב במכלול התופעות והתהליכים הגיאוגרפיים, הביולוגיים, ההיסטוריים, היישוביים, החברתיים, התרבותיים והמדיניים הקשורים בארץ ישראל במהלך הדורות. תכנית הלימודים כוללת עיסוק בכל הקבוצות החברתיות והאתניות המתגוררות בארץ. החוג מייחס חשיבות מיוחדת ליציאה לפעילויות ולסיורים בשטח, כחלק בלתי נפרד מן הלימודים, שנועדו להעניק חוויה אישית ובלתי אמצעית של היכרות מעמיקה עם הארץ.

תכנית הלימודים (בחוג ללימודי ארץ ישראל - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	יסודות האקלים ואקלים א"י	44	לימודי חובה
2	צפונות כדור הארץ		
2	תקופת המקרא (ראה פירוט למטה)		
4	מבוא להיסטוריה של ימי-הביניים		
2	מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל		
2	התקופה הרומית-ביזנטית (פירוט למטה)		
4	תקופת הבית השני (פירוט למטה)		
2	גיאוגרפיה אנושית		
2	מיומנויות יסוד בהוראת המפה והאטלס		
4	תולדות ארץ ישראל מהעלייה הראשונה ועד להקמת המדינה (פירוט למטה)		
4	מיעוטים בישראל (ראה פירוט למטה)		
4	ירושלים לדורותיה א' ו-ב' (מתקיים פעם בשנתיים)		
4	הוראת הסיור הלימודי (ריכוז בחופשת קיץ)		
6	סמינריון		
10	קורסי בחירה	12	לימודי בחירה
60	סה"כ		

• לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

קורסים הניתנים בשנת הלימודים תשע"ו (בחוג ללימודי ארץ ישראל - לתואר B.Ed.)

תחום	שם הקורס	נק'
לימודי חובה	מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל	2
	קמפוס של"ח	4
	מושגי יסוד בגיאוגרפיה אנושית	2
	מראשית המלוכה עד חורבן יהודה – הטקסט המקראי לאור הממצא הארכיאולוגי	4
	מושגי יסוד בגיאוגרפיה אנושית	2
	צפונות כדור הארץ	2
	יסודות האקלים ואקלים ארץ ישראל	2
	מיומנויות יסוד בהוראת המפה והאטלס	2
	מבוא לארכאולוגיה	2
	בין מלחמות דת, ג'יהאד ומסעות צלב, לדיאלוג פוליטי ותרבותי ביים התיכון עד המאה ה-17	4
	מבוא לעת החדשה	4
	מבוא לאסלאם ומזה"ת	4
	תולדות הישוב	4
	מבוא לימי הביניים	4
	קבוצות, מחלוקות ומוקדי כוח ביהודה בתקופה ההלניסטית והרומית	4
	אמת בעימות: ההיסטוריה מגיבה למציאות	2
	הוויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות א': העת העתיקה	2
לימודי בחירה	שורשי מלחמת העולם ראשונה	4
	אסלאם, מדינה וחברה אזרחית בעולם הערבי	2
	מחליפים אליטות: מצרים, סוריה וישראל	2
	בצל הסהר: יהודים תחת שלטון האסלאם	2
	גבולות ישראל: עבר הווה עתיד (מתקשב)	2
	אדם וסביבה בגליל	2
	אדם וסביבה בנגב	2
	מבוא לגיאולוגיה וגיאולוגיה של ארץ ישראל	4
	גיאוגרפיה של המזה"ת	4

גיאוגרפיה ולימודי סביבה

ראש החוג: ד"ר ארנון מדזיני

דוא"ל: arnon_m@oranim.ac.il

הגיאוגרפיה הינה בין-תחומית במהותה, ומתמקדת בנושאים פיזיים, אנושיים, כלכליים ופוליטיים המסבירים במשותף את התופעות המגוונות המתרחשות על פני כדור הארץ.

אדם בעל אוריינות גיאוגרפית ניחן בכישורים להתמודדות עם אתגרי החברה המודרנית. מבחינה אזרחית - בוגר החוג לגיאוגרפיה יחוש כבוד ואחריות לשונות בין בני אדם שמקורם בתרבויות שונות, וישכיל להבין משמעויות הנוגעות לאי-שיווין כלכלי ואזרחי בין אזורים שונים.

מטרת תכנית הלימודים של החוג היא להקנות לסטודנטים ידע גיאוגרפי הדרוש על מנת להכשירם כמורים לעתיד, וכן, לעמוד בדרישות מערכת החינוך היסודית או העל-יסודית. לפיכך, הדגש מרכז בהכרת עובדות ותהליכים גיאוגרפיים והבנת ייחודם בארץ ובעולם, כמו גם הגברת המודעות לאחריות אישית, לפיתוח ולשימור כדור הארץ.

הלימודים בחוג מלווים בספורים מאתגרים בכל רחבי הארץ ובחו"ל, מגוון של קורסים מרכזים בחופשות וקורסים מקוונים. מערכת הלימודים גמישה ומותאמת אישית לכל סטודנט.

תכנית הלימודים (בחוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	מושגי יסוד בגיאוגרפיה אנושית	22	לימודי חובה
2	צפונות כדור הארץ		
2	יסודות האקלים ואקלים ארץ ישראל		
2	גיאוגרפיה עירונית (מקוון)		
2	מיומנויות יסוד בהוראת המפה והאטלס		
4	מבוא לגיאולוגיה וגיאולוגיה של ארץ ישראל		
2	גיאומורפולוגיה - תהליכים בעיצוב נוף		
6	סמינריון		

המשך תכנית הלימודים (החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'			
2	נשים בישראל מרחב ומגדר	34	לימודי בחירה		
2	גבולות ישראל (מקוון)				
4	גיאוגרפיה רגיונלית של המזה"ת				
2	אדם וסביבה בנגב (מרוכז)				
2	אדם וסביבה בעמקים				
2	מבוא למערכות מידע גיאוגרפיות				
2	מבוא לאקולוגיה ואיכות הסביבה				
2	שמירת טבע בישראל				
2	הבדואים בישראל				
4	הוראת הסיוור הלימודי (מרוכז)				
4/6	גיאוגרפיה חברתית כלכלית (אפשרות לסמינריון)				
4/6	אדם במרחב חברתי תרבותי (אפשרות לסמינריון)				
2	קמפוס עירוני (מרוכז)				
4	סיוור לימודי בחו"ל (מרוכז)				
2	קהילות מתבדלות בארץ ובעולם				
2	אקולוגיה עירונית				
2	החרדים והמגזר השלישי				
60	סה"כ				

סוציולוגיה

ראש החוג: ד"ר עופר קצ'רגין

דוא"ל: ofer_k@oranim.ac.il

מקצוע הסוציולוגיה עוסק במחקר שיטתי של החברה האנושית. בלימוד הסוציולוגיה אנו מתוודעים להשפעת החברה על פעולות, מחשבות ורגשות של אנשים.

החוג לסוציולוגיה עוסק בחשיבותה של התרבות האנושית ובמרכיביה, בתהליכי חברות בהם לומדים אנשים כיצד להתנהג בחברה, בארגונים ובקבוצות, בקשר בין חברה לפוליטיקה ולחינוך, בהבדלים בין גברים לבין נשים ועוד. באמצעות לימוד של מגוון תחומים אלה נוכל להבין טוב יותר את החברה אשר סביבנו ואת מקומנו בה, וכן לבחון את יכולתנו לחולל שינוי חברתי בסביבתנו הקרובה, כמו גם במערכות החינוך בהן הסטודנטים יפעלו.

תכנית הלימודים (בחוג לסוציולוגיה - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	מבוא לסוציולוגיה א'	30	לימודי חובה
2	מבוא לסוציולוגיה ב'		
2	החברה בישראל א'		
2	החברה בישראל ב'		
2	המקורות הרעיוניים של מדעי החברה		
2	סטטיסטיקה תיאורית והסקתית		
2	סטטיסטיקה ממוחשבת		
2	מבוא לאנתרופולוגיה		
2	תיאוריות סוציולוגיות א'		
2	תיאוריות סוציולוגיות ב'		
2	ריבוד ואי שוויון במבנה החברתי של ישראל		
6	הגירה, זהות והשתלבות בחברה רבת תרבותיות (סמינריון)		
2	מגדר ואי שוויון חברתי		

המשך תכנית הלימודים (החוג לסוציולוגיה - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	זהות בחברה רבת-תרבויות (מקוון)	26	לימודי בחירה
2	חברות פוליטי		
2	סוציולוגיה של ארגונים		
2	עדות ומיעוטים		
2	רשתות חברתיות בעולם הפוסט-מודרני		
2	זכויות האדם וזכויות הילדים באמצעות חינוך: ללמוד לחיות ביחד		
2	מיעוט ערבי בישראל - אתגר לדמוקרטיה א'		
2	מיעוט ערבי בישראל - אתגר לדמוקרטיה ב'		
2	ידע הסכסוך - תשתית לאזרחות ישראלית		
2	אזרחים ואזרחות		
2	זכויות ילדים ונוער		
2	נשים ואזרחות: היבטים מקומיים וגלובאליים		
2	מודלים לפתרון הקונפליקטים		
2	מדינה יהודית ודמוקרטיה: האם משימה אפשרית?		
2	אתיקה וחברה		
2	הוראה דיאלוגית: חינוך לקראת אזרחות ביקורתית, פעילה ומעורבות		
60	סה"כ		

אזרחות ולימודי דמוקרטיה

ראש החוג: ד"ר עופר קצ'ירגין

דוא"ל: ofer_k@oranim.ac.il

תכנית הלימודים בחוג מקנה מושגי יסוד וכלי חשיבה וניתוח מתחומים שונים: מדע המדינה, סוציולוגיה, היסטוריה של מדינת ישראל, כלכלה, מחשבה מדינית ועקרונות המשפט החוקתי. קורסי הלימוד מגוונים ורלוונטיים להוויית החיים הדינאמית והמורכבת בחברה הישראלית.

התפיסה המנחה היא, כי חינוך לאזרחות בונה מחויבות לערכי הדמוקרטיה, מחויבות המבוססת על אימוץ ערכים הומניסטיים וליבראליים, ועל מעורבות פעילה של האזרח בחיי המדינה. הסטודנט מפתח את כישוריו להתמודד עם סוגיות חברתיות ופוליטיות על כל מורכבותן, ומעצב חשיבה ביקורתית ותפיסה ערכית וחינוכית ברורה.

הלימודים בחוג מקנים הבנה טובה של האופן בו התפתחה החברה הישראלית בעבר, ושל הדרך בה מתנהלים חייה בהווה.

בחוג מובאים לדיון הקונפליקטים המהותיים שהעסיקו והמעסיקים את החברה; המשתמע מהגדרת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית; ההתנהלות הכלכלית והציבורית של הממשל בישראל; תפקידה של מערכת המשפט; מקומה של התקשורת בעיצוב החיים הציבוריים.

כן עולות לדיון דילמות הקשורות במורכבות יישומה של השיטה הדמוקרטית בחברה רבת מיעוטים ורבת שסעים. זאת, מתוך מבט השוואתי לחברות ולמשטרים אחרים.

הלימודים בחוג משלבים סיורים להמחשת הנלמד ולמפגש עם המציאות הישראלית.

תכנית הלימודים (בחוג לאזרחות ולימודי דמוקרטיה - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	מבוא למשטר מדינת ישראל	32	לימודי חובה
4	הרעיון הדמוקרטי - עקרונות, דילמות ואקטואליה		
4	מיעוט ערבי בישראל - אתגר לדמוקרטיה א' + ב'		
4	חינוך לשלום - היבטים תאורטיים, אתגרים והתמודדות		
2	החברה בישראל ב'		
2	מבוא לסוציולוגיה א'		
2	מבוא לכלכלת ישראל		
4	משפט חוקתי		
2	המקורות הרעיוניים של מדעי החברה		
6	קונפליקטים ערכיים בחברה הישראלית, או: סוגיות במדיניות הציבורית (סמינריון)		
2	אזרחות ואזרחים		
2	זכויות ילדים ונוער		
2	ריבוד ואי שוויון במבנה החברתי של ישראל		
2	מגדר ואי שוויון חברתי		
2	מדינה יהודית ודמוקרטיה: האם משימה אפשרית		
2	אתיקה וחברה		
2	זהות בחברה רבת-תרבויות (מקוון)		
2	חברות פוליטי		
2	רשתות חברתיות בעולם הפוסט-מודרני		
2	זכויות האדם וזכויות הילדים באמצעות חינוך: ללמוד לחיות ביחד		
2	סוציולוגיה של ארגונים		
2	עדות ומיעוטים		
2	נשים ואזרחות: היבטים מקומיים וגלובליים		
60	סה"כ		

חינוך חברתי-קהילתי (חח"ק)

ראשת החוג: ד"ר אסנת ניסנוב

דוא"ל: osnat_ni@ oranim.ac.il

החוג לחינוך חברתי-קהילתי מכשיר אנשי חינוך לתפקידים מגוונים במערכות חינוך שונות, מתוך גישה הוליסטית רחבה, המתייחסת לפעולה החינוכית כפעולה המתחוללת במקומות רבים ושונים (ולאו דווקא בכיתה).

איש החינוך המתאים לשדה הבלתי-פורמלי הוא מי שהכשרתו כוללת מגוון רחב של תחומי דעת, כמו סוציולוגיה, פסיכולוגיה, אנתרופולוגיה, מדעי החינוך, מינהל ועוד. בהתאם לכך, בנויה תכנית הלימודים בחוג לחח"ק כתכנית בין-תחומית, והיא משלבת בתוכה התנסות מעשית בשדה החינוכי הבלתי-פורמלי.

בחוג ארבע מגמות. הסטודנט בוחר במגמה המתאימה לו בשנת הלימודים הראשונה.

המגמות:

1. **מנהיגות וניהול בקהילה (מנ"י)**, מכשירה אנשים להוביל פרויקטים חינוכיים בתחומים שונים - הן בתנועות נוער, רשויות מקומיות ומתנ"סים, והן בארגונים הפועלים במגזר השלישי (עמותות הפועלות בתחומי איכות הסביבה, תרבות, צדק חברתי, רב-תרבותיות ועוד).
 2. **קידום נוער (ק"נ)**, מכשירה לעבודה עם נוער בסיכון ביחידות לקידום נוער, פנימיות, כפרי גמילה, מעונות ועוד.
 3. **מחנכים טיפוליים (מט"מ)**, מכשירה לעבודה בתוך בתי-הספר עם נוער תת-משיג, הנתון בסכנת נשירה ובמצבי סיכון בתחום הרגשי, ההתנהגותי, החברתי והלימודי.
 4. **מנהיגות סביבתית**, במטרה להכשיר ולטפח מנהיגות סביבתית בקהילה אפקטיבית, הפועלת מתוך ידע והבנה סביבתית מקיימת, ובאמצעות בניית תשתית לשיתופי פעולה בין הגורמים השונים בקהילה, ובינם לבין קבוצות וקהילות נוספות. מגמה אקדמית זו תכשיר צעירים וצעירות להוביל פרויקטים סביבתיים שמטרתם לסייע בהתמודדות עם בעיות סביבתיות ולעודד טיפוח של משאבים טבעיים בקהילה.
- מרחב הפעולה של מנהיגות כזו עשוי להתקיים הן בבתי-ספר, בתנועות נוער, ברשויות מקומיות ובמתנ"סים והן בארגונים הפועלים במגזר השלישי.

תכנית הלימודים (בחוג לחינוך חברתי-קהילתי - לתואר B.Ed.)
1. מגמת מנהיגות וניהול בקהילה

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	חינוך- טיפולי בבתי ספר (מבוא)	28	לימודי חובה
2	מבוא לקבוצה, ארגון, קהילה		
2	חינוך חברתי קהילתי (מבוא)		
2	חינוך טיפולי בקידום נוער (מבוא)		
2	תפיסת התפקיד – מנהיגות		
4	תהליכים בקבוצה		
4	תהליכי התערבות בקהילה		
2	מבוא למנהיגות (שיעור)		
2	מבוא למנהיגות (סדנה)		
6	סמינריון		
4	תיאטרון הנפש		
2	פדגוגיה ביקורתית		
2	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		
4	מודעות קשובה להעצמת עובדי חינוך		
2	מדיאלוג מקראי לדיאלוג עכשווי (קמפוס מרוכז)		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
4	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	ילדים ונוער החיים בעוני		
2	התמודדות עם מצבי לחץ		
2	מבוא לתרבות יהודית		
2	היבטים משפחתיים של נוער בסיכון		
2	נערות במצוקה		
2	המגזר השלישי		
2	מיניות קשר ומשפחתיות		
2	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	נוער עובר חוק וחוקי נוער		
2	סדנה בטיפול משפחתי בין דורי		
2	עולמו של הילד עם מוגבלות		
2	צמתים בחייהם של מתבגרים		
2	התרבות של ביתא ישראל		
2	אקטיביזם חברתי		
2	ערכים, אתיקה ומשפט בחינוך חברתי קהילתי		
4	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		
2	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
2	התבוננות רוחנית על החינוך – החינוך האנתרופוסופי		
2	קהילה חינוכית		
2	התמודדות עם אפליה וגזענות בחינוך חברתי קהילתי		
2	סדנת מיזמיות אלתור בחינוך הבלתי פורמאלי		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	פסיכולוגיה חיובית יישומית בחינוך הטיפולי		
2	סדנת מנהיגות קהילתית ופלורליזם יהודי (סדנה מרוכזת בחופשת סמסטר)		
2	פלייבק בקהילה		
2	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חינוך		
4/6	רב תרבותיות בחינוך החברתי קהילתי		
6	העצמת נוער באמצעות וידאו (ניתן גם כסמינריון)		
4/6	עבודה עם נוער בסיכון בהיבט מגדרי (סמינריון)		
4/6	פסיכולוגיה של מתבגרים (סמינריון)		
4/6	נרטיבים של בני נוער בסיכון (סמינריון)		
60	סה"כ		

2. מגמת קידום נוער (תכנית הלימודים, החוג לחח"ק)

נק' סה"כ נק'	שם הקורס	נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	תיאוריות אישיות - אדם וחברה	28	לימודי חובה
2	חינוך חברתי קהילתי (מבוא)		
2	חינוך טיפולי בבתי ספר (מבוא)		
2	חינוך טיפולי בקידום נוער- מבוא		
2	תיאוריות בעבודה עם נוער בסיכון (מקוון)		
2	תפיסת התפקיד – נוער בסיכון		
4	תהליכים בקבוצה		
4	כלים לעבודה פרטנית		
2	פסיכופתולוגיה		
6	סמינריון		
4	תיאטרון הנפש		
2	פדגוגיה ביקורתית		
2	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		
4	מודעות קשובה להעצמת עובדי חינוך		
2	מדיאלוג מקראי לדיאלוג עכשווי (קמפוס מרוכז)		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
4	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	ילדים ונוער החיים בעוני		
2	התמודדות עם מצבי לחץ		
2	מבוא לתרבות יהודית		
2	היבטים משפחתיים של נוער בסיכון		
2	נערות במצוקה		
2	המגזר השלישי		
2	מיניות קשר ומשפחתיות		
2	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		

נה"כ	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	נוער עובר חוק וחוקי נוער		
2	סדנה בטיפול משפחתי בין דורי		
2	עולמו של הילד עם מוגבלות		
2	צמתים בחייהם של מתבגרים		
2	התרבות של ביתא ישראל		
2	אקטיביזם חברתי		
2	ערכים, אתיקה ומשפט בחינוך חברתי קהילתי		
4	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		
2	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
2	התבוננות רוחנית על החינוך – החינוך האנתרופוסופי		
2	קהילה חינוכית		
2	התמודדות עם אפליה וגזענות בחינוך חברתי קהילתי		
2	סדנת מיומנויות אלתור בחינוך הבלתי פורמאלי		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	פסיכולוגיה חיובית יישומית בחינוך הטיפולי		
2	סדנת מנהיגות קהילתית ופלורליזם יהודי (סדנה מרוכזת בחופשה שבין הסמסטרים)		
2	פלייבק בקהילה		
2	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חינוך		
4/6	רב תרבותיות בחינוך החברתי קהילתי		
6	העצמת נוער באמצעות וידאו (ניתן גם כסמינריון)		
4/6	עבודה עם נוער בסיכון בהיבט מגדרי (סמינריון)		
4/6	פסיכולוגיה של מתבגרים (סמינריון)		
60	סה"כ		

3. מגמת מחנכים טיפוליים (תכנית הלימודים, החוג לחח"ק)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	חינוך - טיפולי בבתי ספר (מבוא)	28	לימודי חובה
2	תיאוריות אישיות - אדם וחברה		
2	חינוך חברתי קהילתי (מבוא)		
2	חינוך - טיפולי בקידום נוער (מבוא)		
2	תפיסת התפקיד – נוער בסיכון		
2	תיאוריות בעבודה עם נוער בסיכון (מקוון)		
4	תהליכים בקבוצה		
4	כלים לעבודה פרטנית		
2	פסיכופתולוגיה		
6	סמינריון		
4	תיאטרון הנפש	28	לימודי בחירה
2	פדגוגיה ביקורתית		
2	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		
4	מודעות קשובה להעצמת עובדי חינוך		
2	מדיאלוג מקראי לדיאלוג עכשווי (קמפוס מרוכז)		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
4	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	ילדים ונוער החיים בעוני		
2	התמודדות עם מצבי לחץ		
2	מבוא לתרבות יהודית		
2	היבטים משפחתיים של נוער בסיכון		
2	נערות במצוקה		
2	המגזר השלישי		
2	מיניות קשר ומשפחתיות		
2	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		
2	עולמו של הילד עם מוגבלות		
2	צמתים בחייהם של מתבגרים		
2	התרבות של ביתא ישראל		
2	אקטיביזם חברתי		
2	ערכים, אתיקה ומשפט בחינוך חברתי קהילתי		

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		
2	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
2	התבוננות רוחנית על החינוך – החינוך האנתרופוסופי		
2	קהילה חינוכית		
2	התמודדות עם אפליה וגזענות בחינוך חברתי קהילתי		
2	סדנת מיומנויות אלתור בחינוך הבלתי פורמאלי		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	פסיכולוגיה חיובית יישומית בחינוך הטיפולי		
2	סדנת מנהיגות קהילתית ופלורליזם יהודי (סדנה מרוכזת בחופשה שבין הסמסטרים)		
2	פלייבק בקהילה		
2	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חינוך		
4/6	רב תרבותיות בחינוך החברתי קהילתי		
6	העצמת נוער באמצעות וידאו (ניתן גם כסמינריון)		
4/6	עבודה עם נוער בסיכון בהיבט מגדרי (סמינריון)		
4/6	פסיכולוגיה של מתבגרים (סמינריון)		
60	סה"כ		

4. מגמת מנהיגות סביבתית (תכנית הלימודים, החוג לחח"ק)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	חינוך - טיפולי בבתי ספר (מבוא)	32	לימודי חובה
2	מבוא לקבוצה, ארגון, קהילה		
2	חינוך חברתי קהילתי (מבוא)		
2	חינוך טיפולי בקידום נוער (מבוא)		
2	תפיסת התפקיד – מנהיגות		
4	תהליכים בקבוצה		
4	תהליכי התערבות בקהילה		
2	מבוא למנהיגות		
2	מבוא למנהיגות (סדנה)		
2	איכות הסביבה		
2	החי והצומח בעונתו		
6	חשיבה סביבתית א' + ב'		
4	תיאטרון הנפש		
2	פדגוגיה ביקורתית		
2	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		
4	מודעות קשובה להעצמת עובדי חינוך		
2	מדיאלוג מקראי לדיאלוג עכשווי (קמפוס מרוכז)		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
4	שימוש באמנויות ככלי טיפולי וחינוכי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	ילדים ונוער החיים בעוני		
2	התמודדות עם מצבי לחץ		
2	מבוא לתרבות יהודית		
2	היבטים משפחתיים של נוער בסיכון		
2	נערות במצוקה		
2	המגזר השלישי		
2	מיניות קשר ומשפחתיות		

נה"כ	שם הקורס	סה"כ נה"כ	
2	מניעת פגיעה והתעללות בילדים		
2	עולמו של הילד עם מוגבלות		
4	נוער עובר חוק וחוקי נוער		
2	סדנה בטיפול משפחתי בין דורי		
2	עולמו של הילד עם מוגבלות		
2	צמתים בחייהם של מתבגרים		
2	התרבות של ביתא ישראל		
2	אקטיביזם חברתי		
2	ערכים, אתיקה ומשפט בחינוך חברתי קהילתי		
4	כלים אדלריאניים בטיפול במתבגרים בסיכון		
2	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
2	התבוננות רוחנית על החינוך – החינוך האנתרופוסופי		
2	קהילה חינוכית		
2	התמודדות עם אפליה וגזענות בחינוך חברתי קהילתי		
2	סדנת מיומנויות אלתור בחינוך הבלתי פורמאלי		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
2	חינוך חברתי קהילתי בעולם היהודי		
2	פסיכולוגיה חיובית יישומית בחינוך הטיפולי		
2	סדנת מנהיגות קהילתית ופלורליזם יהודי (סדנה מרוכזת בחופשה שבין הסמסטרים)		
2	פלייבק בקהילה		
2	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חינוך		
4/6	רב תרבותיות בחינוך החברתי קהילתי		
6	העצמת נוער באמצעות וידאו (ניתן גם כסמינריון)		
4/6	עבודה עם נוער בסיכון בהיבט מגדרי (סמינריון)		
4/6	פסיכולוגיה של מתבגרים (סמינריון)		
60	סה"כ		

תקשורת

ראשת החוג: ד"ר אריאל פרידמן

דוא"ל: arielle_f@oranim.ac.il

עידן התקשורת הדיגיטלית מציב אותנו בפני שפע של אמצעי-תקשורת מסורתיים וחדשים המאפשרים מגוון של הזדמנויות בצד סכנות. היום, יותר מאי פעם, עלינו להיות מודעים לכוחה של התקשורת, כאזרחים מעורבים, יצרנים וצרכנים של תקשורת, כהורים וכאנשי חינוך.

החוג לתקשורת באורנים משלב לימודים עיוניים בחקר ובביקורת התקשורת עם התנסות בהפקת סרטים וכן בהפקה, לרדיו ולעיתונות **מקוונת**.

בוגרי החוג יכולים להשתלב בהוראת לימודי תקשורת בחט"ב ובבתי הספר התיכוניים.

הסטודנטים פוגשים יוצרי תקשורת ממגוון תחומים.

מטרות החוג

- לרכוש ידע, הבנה וכלים לצריכה ביקורתית של התקשורת
- לפתח יכולת ניתוח והערכה של תכנים תקשורתיים
- להבין את הקשר שבין התקשורת הדיגיטלית לבין קהליה השונים
- להתנסות בהפקת סרטים קצרים, כתבות, תחקירים וראיונות לאינטרנט, לרדיו לטלוויזיה ולעיתון.

תכנית הלימודים (בחוג לתקשורת - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
4	מבוא לתקשורת המונים	20	לימודי חובה
2	מבוא לתקשורת ותרבות חזותית		
2	מבוא לשפת הקולנוע והטלוויזיה		
2	צעירים ומדיה דיגיטלית		
2	ההיסטוריה של התקשורת הישראלית		
2	לשון, תקשורת ותרבות (לא ניתן בתשע"ו)		
6/4	סמינריון: נוער ותקשורת בישראל		

נק'	שם הקורס	נק'			
2	יסודות הכתיבה העיתונאית	12	לימודי חובה בהפקה		
2	יסודות השידור ברדיו				
2	יסודות הפקה של סרטים				
2	סצנה דוקומנטרית				
2	הדימוי הקולנועי				
2	עריכה דוקומנטרית				
1	התכנית האישית ברדיו				
1	התחקיר העיתונאי				
2	קולנוע ישראלי: סוגיות חברתיות				
2	סדנת צילום - סטילס עכשווי				
2	צילום סטילס חברתי				
2	צעירים יוצרים בעידן דיגיטלי				
2	אסטרטגיות פרסום יחסי ציבור (מקוון)	26	קורסי בחירה		
2	אמנות הוויכוח				
2	יסודות הרטוריקה והנאום				
2	ייצוגים בתקשורת - נוכחים ונפקדים				
2	אקטיביזם ותקשורת (מקוון)				
2	מוזיקה פופולרית, תרבות נוער ותקשורת (מקוון)				
2	סיקור בסכסוך: התקשורת והסכסוך הישראלי פלשתינאי				
2	מותר ואסור בקולנוע הדוקומנטרי				
2	אוריינות חדשות				
60	סה"כ				

אמנות

ראש החוג ותכנית ההכשרה: מר יוחאי אברהמי

טלפון: 04-9838752
דוא"ל: yochai_a@oranim.ac.il

רכזת אקדמית ומנהל סגל: נורית סלפטר

טלפון: 04-9838750
דוא"ל: nurit_sal@oranim.ac.il

רכזת מנהלית ומנהלת הגלריות: נעה צורן

טלפון: 04-9838751
דוא"ל: noa_t@oranim.ac.il

הלימודים בחוג לאמנות הם הזדמנות למפגש ופעולה עם עולם האמנות ועשייה חינוכית משמעותית בבתי הספר.

המסלול מקנה תואר B.Ed. ותעודת הוראה לגילאי א' עד י"ב.

אמנות והוראה הם תחומים נדיבים של הענקת ידע וקשר בין אנשים, יכולת לשנות באמצעות דמיון ומחשבה חופשית. השילוב ביניהם, תוך לקיחת אחריות ויוזמה, מאפשר יצירת הזדמנויות חדשות ומרתקות. מסלול הלימודים של ארבע שנים כולל לימודי הוראת אמנות במסלול ייחודי, הכולל תצפיות ייעודיות ויצירת מרחב סדנאי ייעודי.

לימודי היצירה כוללים שילוב של סדנאות יצירה מסורתיות במבחר מדיומים.

לימודי התיאוריה מכילים קשת רחבה של נושאים: תולדות האמנות, אמנות עכשווית, אמנות רב תרבותית מקומית, פילוסופיה ומחשבה ביקורתית.

כל אלה מאפשרים לנו לקיים, בנוסף לעבודה בסטודיו ובבתי הספר, פעילויות מיוחדות ויוזמות חדשות, מעבר לתפיסה המוכרת של גלריה ובית ספר.

במכון לאמנות מתקיימים מיזמים ושיתופי פעולה בתוך הקמפוס ומחוצה לו.

הסגל מלווה את היוצרים-מורים הצעירים וחונך אותם במסע שבו ביטוי אישי הופך לפניה ופעולה בעולם.

מבנה תכנית לימודים חד-חוגית באמנות
למתחילים לימודיהם בשנה"ל תשע"ו

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
8	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	8	תרבות ודעת

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	יצירה באמנות		
2	יסודות הרישום	20	חובה		
2	יסודות הצילום				
2	סדנה רעיונית				
4	יסודות הפיסול				
2	יסודות הצבע				
2	יסודות הציור				
2	יסודות הווידאו + תרגול ועריכה				
2	עיצוב בסיסי				
1	מהסטודיו לגלריה א'				
1	מהסטודיו לגלריה ב'				
2	צילום סטילס	24	בחירה		
2	וידאו				
4	ציור ב' - ציור מתוך התבוננות				
4	ציור ב' - פיתוח שפה אישית				
2	תחריט				
2	רישום				
2	פיסול ב'				
2	ציור מתוך התבוננות - מתקדם				
2	פיתוח שפה אישית בציור - מתקדם				
2	סדנת אמן פרויקט				
2	רישום מתקדם				
2	מרחב לביטוי אישי בציור				
2/4	תחריט מתקדם				
2/4	וידאו מתקדם				
2/4	צילום סטילס מתקדם				
2	פיסול מתקדם				
2	השדה המורחב של הפיסול				
2/4	רב תחומי מתקדם				
2	מיצב				
44	סה"כ - יצירה באמנות				

תולדות האמנות	סה"כ נק'	שם הקורס	נק'
חובה	48	מבוא לאמנות קלאסית	4
		מבוא לאמנות מודרנית ופוסט-מודרנית	4
		אמנות המאה ה-19	2
		פילוסופיה א'	2
		מבוא לאמנות ימי הביניים	2
		מבוא לאמנות ימי הרנסנס	2
		מבוא לאמנות האסלאם	2
		תרבות חזותית יהודית ומבוא לאמנות ישראלית	2
		פילוסופיה ב'	2
		אוצרות גלריה	4
		תצוגה ודין	4
		פילוסופיה ג'	2
		פרו-סמינריון	4
		סדנה לליווי תהליכי יצירה לקראת פרויקט גמר	6
		סמינריון	6
		בחירה	8
תולדות הצילום והקולנוע	2		
המוזיאון והאוצרות	2		
יצירה, מרחב וזמן: היבטים תיאורטיים ומעשיים	2		
עיון בפרקטיקות אמנותיות במרחב הציבורי	2		
רושם הצילום	2		
סיורי גלריות	2		
שיחות עם אמנים בסטודיו	2		
חינוך מוזיאלי	2		
		סה"כ – תולדות האמנות	56

לימודי חינוך באמנות			
נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	סוציולוגיה של החינוך	36	חובה
4	תהליכי התפתחות והתבגרות		
2	התפתחות היצירה בילדות		
2	מבוא להוראת אמנות		
2	מבוא לשיטות מחקר איכותני		
2	מבוא לשיטות מחקר כמותי		
2	אמצעי תקשורת ודפוס יצירה בקרב מתבגרים		
2	ניווט כיתה		
2	אוריינות חזותית והבנת אמנות		
2	תכנון והוראת אמנות - יסודי		
2	תכנון והוראת אמנות - על יסודי		
2	המורה בסביבה מתקשבת		
2	מחשבת החינוך		
2	הערכה חינוכית		
6	סמינריון בחינוך		
4	אימוני הוראה א' - תצפיות ועיבוד תצפיות	20	חובה
8	אימוני הוראה ב' - בית ספר יסודי		
8	אימוני הוראה ג' - בית ספר על יסודי		
2	שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים	2	בחירה
2	נשירה גלויה וסמויה מבית הספר		
4	אמנות וקהילה	4	בחירה
4	התערוכה כדיאלוג		
62	סה"כ		

סה"כ נק' בחוג לאמנות ובתכנית ההכשרה להוראת האמנות – 162 נק'

הוראת השפה הערבית

ראש החוג: ד"ר יוסי גבעוני

דוא"ל: yossi_g@oranim.ac.il

השפה הערבית הספרותית היא לשון הכתיבה והתקשורת בכל רחבי העולם הערבי, ושפה שנייה רשמית במדינת ישראל.

כזו, השפה הערבית הכתובה נלמדת כמקצוע חובה בבתי הספר העבריים, ומשמשת כשפת ההוראה והלמידה במערכת החינוך הערבית והדרוזית.

החוג להוראת השפה הערבית באורנים עוסק בו-זמנית בהוראה אקדמית של השפה הערבית לדורותיה ולרבדיה העשירים, ובהכשרת מורים לערבית לכיתות ז-י', המשתלבים בהוראה בבתי"ס העבריים, הערביים והדרוזיים בישראל.

הלימודים בחוג מקנים לבוגרים ולבוגרות תואר ראשון B.Ed. משולב בתעודת הוראה לערבית, וזאת בשילוב עם לימודים בחוג נוסף.

הלימודים בחוג להוראת הערבית מזמנים ללומד אתגר אקדמי עם צוות המרצים המקצועי המנוסה והמיומן של החוג, והתנסות אישית-חוויתית במסגרת מפגש עם קהל הסטודנטים המגוון והאווירה המיוחדת של מכללת אורנים.

תכנית הלימודים (בחוג לשפה הערבית והוראתה - לתואר B.Ed.)

נק'	שם הקורס	נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
4	היסטוריה מוסלמית : תהליכים ופרדיגמות	56	לימודי חובה
2	הגה וצורות (סמסטר א')		
2	תחביר א' (סמסטר ב')		
4	טקסט ספרותי מודרני		
2	תחביר ב' (סמסטר א')		
2	צרף, נחון, חרף (סמסטר ב')		
4	מזה"ת קדם מודרני: תרבות, דת וחברה		
4	טקסט קלאסי למתחילים		
2	השתקפות המלחמה, האימה והגלות בסיפור הערבי הקצר		
2	דמות האישה באוטוביוגרפיה הפלסטינית הנשית		
1	קריאה מודרכת		
2	אופקים לשוניים עיוניים ומעשיים		
2	כתיבה יוצרת		
1	הדרכה ביבליוגרפית (סדנה)		
2	אני והאחר ברומן הערבי המודרני		
2	ייצוגי העיר בשירה הערבית המודרנית		
-	טקסט קלאסי למתקדמים		
-	מיומנויות אקטיביות		
60	סה"כ		

* הקורס "ערבית מדוברת למתקדמים" יתקיים בתשע"ו כקורס חובה בשנה ב'

הפקולטה למדעי החברה והרוח (מח"ר)

חוגים לתואר B.A.

מקרא

ראשת החוג: ד"ר יעל אברהמי

דוא"ל: yael_av@oranim.ac.il

המקרא הוא המקור הראשי לתרבות ישראל, והעיסוק בו חיוני לביסוס זהות יהודית בתקופתנו. בצד ההיכרות עם אוצרות הרוח שנוצרו בעקבותיו בתרבות ישראל - בפרשנות, בתורה שבעל-פה ובפילוסופיה, לימוד המקרא באורנים פתוח לגישות שונות בנות זמננו:

מצד אחד, למחקר מדעי - הצורות הספרותיות, דפוסי היצירה והעריכה, שאלת ההיסטוריות, השפעת רקע המזרח הקדמון והשפעת המקרא על היצירה שבעקבותיו;

מצד אחר, לחיפוש מתמיד אחר משמעות רלוונטית - אישית, חברתית ואוניברסאלית.

כל סיפור, כל רעיון או סמל נלמד תוך פתיחות למגוון דעות והשקפות ותוך עידוד לשיח בין-תחומי.

הלימודים בחוג למקרא מזמנים ידיעה בסיסית בתחום הדעת, תוך פתיחת שערים לתחומים נוסקים לו, על פי נטיית הלומד וטעמו (כגון: היסטוריה, לשון, ספרות, דרמה, ארכיאולוגיה, מחשבת ישראל ומדעי המדינה).

בחוג למקרא מותאמים שני מסלולים, שניהם לתואר B.A.: לחינוך העל-יסודי ולחינוך היסודי. חלק מן השיעורים נלמד במשותף.

ניתן להתאים לסטודנט תכנית לימודים אישית.

תכנית הלימודים (בחוג למקרא לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
4	מבוא לספרות המקרא	32	לימודי חובה
4	ספר שמואל ומיומנויות מחקר ועיון		
0	שני מבחני בקיאות: בתורה ובנביאים ראשונים* (לפטור)		
4	מבריאת העולם ועד חורבן יהודה – בחינת הטקסט המקראי לאור הממצא הארכיאולוגי		
2	מבוא לנוסח המקרא		
4	פרשנות המקרא מחז"ל עד ימי-הביניים		
2	בין הקורא בן זמננו ולשון המקרא		
2	אמנות הסיפור המקראי		
4	פרו-סמינריון		
6	סמינריון		
12	6 קורסים המוגדרים "טקסט"	24	לימודי בחירה
12	6 קורסים המוגדרים "בחירה"		
60	סה"כ		

* מבחני בקיאות - בתשע"ה יתקיים מבחן בקיאות בנביאים ראשונים, ובתשע"ו - מבחן בקיאות בתורה.
 ** לימודי בחירה - להשלמת חובותיו לתואר נדרש הסטודנט ללמוד לפחות 5 חטיבות טקסט.

ספרות ומבע יצירתי

ראשת החוג: ד"ר אילת שמיר

דוא"ל: ayelet_s@oranim.ac.il

החוג לספרות ומבע יצירתי פותח בפני הסטודנט חלון אל עולמה המגוון של היצירה המילולית הקלאסית והעכשווית. הקורסים השונים נבנים במגמה להעשיר את עולמו של הלומד, להקנות לו שפה וכלים לפענוח היצירות הספרותיות ולהוראתן.

החוג משלב בתוכו תכנית למבע יוצר, דרמה ותיאטרון שמטרתה לאפשר לסטודנט צמיחה אישית בתחומי הביטוי המילולי היצירתי, כמו גם להקנות כלים להוראה חווייתית - בנוסף או כהשלמה להיבטים התיאורטיים.

תנאי קבלה

- בהתאם לתנאי הקבלה של המכללה.
- מבחן רגישות ספרותית הכולל התנסות בפרשנות אישית של טקסט ספרותי.

תכנית הלימודים (בחוג לספרות ומבע יצירתי - לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'		
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת	
4	יסודות הסיפורת			
4	יסודות השירה			
4	יסודות הדרמה			
4	יסודות שירת החול בספרד			
2	מיתוס בהדגש ספרותי א'	34	לימודי חובה	
2	לפרק את המיתוס ב'			
1	קריאה מודרכת - ספרות עברית			
1	קריאה מודרכת - ספרות כללית			
4	צמתים בספרות עברית וישראלית			
2	ביקורת ותיאוריה			
6	סמינריון			

נה"כ	שם הקורס	נה"כ	לימודי בחירה		
4	סדנה לכתיבת פרזזה למתחילים ולממשיכים: מילים מקימות עולם	22			
2	סדנה לכתיבת שירה למתחילים וממשיכים				
2	יוגה וספרות				
2	סיפור בורא עולם: בין סיפור, מספר וקהל				
2	אהבה שייקספירית				
2	אתגר קרת ועליזה בארץ הפלאות - סיפורי התבררות וחניכה				
2	ושתי ו-"הג'יגולו מקונגו": הומור וצחוק, אמנות ופסיכולוגיה				
2	תנ"ך עכשיו: גלגולם של גיבורים ומצבים מהמקרא לספרות ולאמנות המודרנית				
2	בין "עקרות בית נאשות" ל-"אחת שיודעת": דיוקן הגיבורה בסיפור הנשי הקצר				
2	רוצה בליבם לגעת - שירה בטבע				
4	ספרות מחאה				
4/6	נשים בשירה ושירת נשים (אפשרות לסמינריון)			22	לימודי בחירה
4/6	בין עגנון לקפקא – עיון משווה (אפשרות לסמינריון)				
4/6	על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על אהבה: יחסי אהבה בספרות (אפשרות לסמינריון)				
2	מי מציץ אלינו מבעד לראי: הכפיל באמנות הסיפור				
2	יצירתו של ח' לוין				
2	מלחמה, גלות וניכור בשירת המאה העשרים				
2	קראו וכתוב - איך לכתוב, לקרא ולערוך את עצמך - מתחילים				
2	קראו וכתוב - איך לכתוב, לקרא ולערוך את עצמך - מתקדמים				
2	תפקידו המרפא של הטקסט הספרותי				
2	יצירת המופת - מהי?				
2	מהומרוס ועד סיינפלד - מושג התרבות בספרות, בקולנוע, בטלוויזיה ובתיאטרון				
2	סדנת ביקורת ומסה - מתחילים				
2	סדנת ביקורת ומסה - ממשיכים				
2	פיוט ופייטינים: כאן שם ועכשיו				
60	נה"כ				

מחשבת ישראל

ראש החוג: ד"ר יאיר בוימל

דוא"ל: yair_b@oranim.ac.il

החוג למחשבת ישראל עוסק בהגות היהודית לדורותיה, על רקע החיפוש העכשווי אחר הגדרה חדשה של זהות יהודית ואחר חיים של משמעות ורוחניות בעולם פתוח ומשתנה במהירות.

הלימודים בחוג כוללים היכרות עם מגוון מקורות וגישות הגותיות מבית היוצר של העם היהודי: ספרות התלמוד, המדרש והאגדה, מחשבת המיסטיקה היהודית (קבלה וחסידות), הגות ימי-הביניים ומחשבה מודרנית ופוסט-מודרנית.

הלימודים בחוג משלבים גישה תרבותית פלורליסטית לשאלות ההווה, יחד עם גישה מחקרית-ביקורתית המעניקה כלי מחשבה וידע כללי בתחומי דעת מגוונים.

הלימודים בחוג מאפשרים לסטודנטים לגבש את אישיותם כמחנכים וכבני אדם מודרניים, לרכוש שפה תרבותית ופילוסופית עשירה שתסייע להם לפתח שיח ערכי בשאלות החיים המעסיקות צעירים בימינו, להעשיר את עבודת ההוראה, להוביל חגים וטקסים בבית-הספר ובקהילה, ולהשתלב בתכניות חינוך עם נוער יהודי בתפוצות.

תכנית הלימודים (בחוג למחשבת ישראל - לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	תרבות ודעת	4	תרבות ודעת
4	מבוא לתושב"ע א' + ב' ¹	16	לימודי חובה
2	מבוא להגות ימי-הביניים א'		
2	מבוא להגות יהודית בעת החדשה		
2	תפילה, חג ומועד בתרבות היהודית		
6	סמינריון		
40	קורסי הבחירה משתנים משנה לשנה	40	לימודי בחירה
60	סה"כ		

¹ לא יוצע בכל שנה.

רשימת הקורסים הניתנים בתשע"ו:

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	תרבות ודעת	4	תרבות ודעת
4	קבלה וחסידות	16	לימודי חובה
4	מבוא ימי-הביניים א' + ב'		
4	מבוא לתולדות היהודים		
2	תפילה, חג ומועד בתרבות הישראלית		
6	סמינריון		
4	קבוצות, מחלוקות ומוקדי כוח ביהודה בתקופה ההלניסטית והרומית	16	לימודי בחירה
2	הוויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות א': העת העתיקה		
2	הוויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות ב': ימי הביניים		
2	האדם בשואה: התמודדותם של מחנכים עם מציאות של חורבן		
2	מבוא להגות בעת החדשה: שפינוזה, היסטוריה וביקורת המקרא		
2	טבע חילוניות ומוסר – קריאה ב- "אתיקה" של שפינוזה ו"האדם והטבע" של א"ד גורדון		
2	שיחות שלנו עם ליבוביץ' על אדם ואלוהים, דת, מדינה ומוסר		
2	בצל הסהר: יהודים תחת שלטון האסלאם		
2	האדם בשואה: התמודדותם של מחנכים עם מציאות של חורבן		

היסטוריה

ראש החוג: ד"ר יאיר בוימל

דוא"ל: yair_b@oranim.ac.il

החוג להיסטוריה מציע מסלול לימודים המקנה ידע והבנה של קורות העולם, ההתפתחויות באזור, ותולדות עם ישראל, החל בתקופות הקדומות ועד לימינו.

הלימודים בחוג מעניקים לסטודנט כלים לפיתוחו כלומד עצמאי, מאפשרים לו לעסוק במחקר תוך פיתוח דרכי חשיבה ומצמיחים את כושר הביטוי בכתב ובעל-פה הנחוץ להיסטוריון, למורה ולאדם המשכיל בכלל.

הלימודים מתקיימים בקבוצות קטנות ובהוראה אישית ותומכת של מרצים מנוסים, הן במלאכת ההיסטוריון והן בעבודה חינוכית.

לימודי החוג כוללים סיורים, כנסים ומפגשים עם דמויות מחיי הרוח והעשייה של החברה הישראלית.

תכניות בחוג להיסטוריה:

א. היסטוריה של עם ישראל - B.A.

ב. היסטוריה כללית - B.A.

ג. היסטוריה של המזרח-התיכון בעת החדשה - B.A.

ד. לימודי ארץ ישראל - B.Ed. (עמוד 71).

א. היסטוריה של עם ישראל

מטרת החוג היא להקנות לסטודנט ידע והבנה של התהליכים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והפוליטיים בתולדות ישראל - מראשיתה ועד ימינו, וכן לתת בידי הסטודנט כלים שיאפשרו לו גישה ביקורתית אל המקורות.

לימודי החוג מתחלקים לשלוש תקופות: העת העתיקה, ימי-הביניים והעת החדשה.

תכנית הלימודים (בחוג להיסטוריה של עם ישראל - לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
4	מבוא לעת העתיקה	28	לימודי חובה
4	מבוא לימי-הביניים		
4	מבוא לעת החדשה		
4	מבוא להיסטוריה של האסלאם והמזה"ת בעת החדשה		
2	מבוא לתולדות היהודים בימי-הביניים		
4	אמנות ההיסטוריון - מתודולוגיה של המקצוע		
6	סמינריון		
4	קורס מהעת העתיקה	28	לימודי בחירה
4	קורס מימי-הביניים		
4	קורס מהעת החדשה		
12	קורסי בחירה נוספים		
60	סה"כ		

- לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

קורסים הניתנים בשנת הלימודים תשע"ו (בחוג להיסטוריה של עם ישראל):

תחום	שם הקורס	נק'	
לימודי חובה	מבוא לעת העתיקה	4	
	מבוא לאסלאם ומזה"ת	4	
	מבוא לימה"ב	4	
	מבוא לעת החדשה	4	
	אמנות ההיסטוריון	2	
	תולדות הישוב	4	
	כלכלה והיסטוריה מסמית ועד ינוס	2	
	מבוא לתולדות היהודים	4	
		בין מלחמות דת, ג'האד ומסעות צלב, לדיאלוג פוליטי ותרבותי בים התיכון עד המאה ה-17	4
		מבוא להגות ימה"ב חלק א': אגרות הרמב"ם	2
מבוא להגות ימה"ב חלק ב': האם יש אמונות מחייבות ביהדות		2	
התפילה היהודית: היסטוריה ומשמעות		2	
קבוצות, מחלוקות ומוקדי כוח ביהודה בתקופה ההלניסטית והרומית		4	
אמת בעימות: ההיסטוריה מגיבה למציאות		2	
הוויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות א': העת העתיקה		2	
הוויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות ב': ימה"ב		2	
קבלה: יחסו של הרב קוק לציונות, לעם ישראל ולאי" בראי תפיסתו הקבלית		2	
חסידות: הרקע ההיסטורי לצמיחת החסידות ודמותו של הבעש"ט		2	
שואת העם היהודי: הקשר היסטורי		2	
האדם בשואה: התמודדותם של מחנכים עם מציאות של חורבן		2	
מבוא להגות בעת החדשה: שפינוזה, היסטוריה וביקורת המקרא		2	
טבע חילוניות ומוסר – קריאה ב-"אתיקה" של שפינוזה ו-"האדם והטבע" של א"ד גורדון		2	
		מי צריך בכלל ציונות? נהדר לחיות באמריקה אבל בישראל גם חתולים יהודים	2
		שיחות שלנו עם ליבוביץ' על אדם ואלוהים, דת, מדינה ומוסר	2
		חזרה ל-"אטלנטיס" מסע אל הקהילות האבודות	2
		הגיע הזמן לדבר על הזמן	2
	בצל הסהר: יהודים תחת שלטון האסלאם	2	
	מחלפים אליטות: מצרים, סוריה וישראל	2	

ב. היסטוריה כללית

החוג שם דגש על אספקטים חברתיים, כלכליים ופוליטיים בשלוש תקופות היסטוריות: העת העתיקה, ימי-הביניים והעת החדשה.

תכנית הלימודים (בחוג להיסטוריה כללית - לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
4	מבוא להיסטוריה של העת העתיקה	22	לימודי חובה
4	מבוא להיסטוריה של ימי-הביניים		
4	מבוא להיסטוריה של העת החדשה		
4	מבוא להיסטוריה של האסלאם והמזרח"ת בעת החדשה		
6	סמינריון		
4	קורס מהעת העתיקה	34	לימודי בחירה
4	קורס מימי-הביניים		
4	קורס מהעת החדשה		
22	קורסי בחירה נוספים		
60	סה"כ		

- לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה.

קורסים הניתנים בשנת הלימודים תשע"ו (בחוץ להיסטוריה כללית):

תחום	שם הקורס	נק'
לימודי חובה	מבוא לעת העתיקה	4
	מבוא לאסלאם ומזה"ת	4
	מבוא לימה"ב	4
	מבוא לעת החדשה	4
	אמנות ההיסטוריון	2
	מבוא לימי הביניים	4
	כלכלה והיסטוריה מסמית ועד ינוס	2
לימודי בחירה	שואת העם היהודי: הקשר היסטורי	2
	שורשי מלחמת העולם ראשונה	4
	מבוא לארכאולוגיה	2
	בין מלחמות דת, ג'יהאד ומסעות צלב, לדיאלוג פוליטי ותרבותי בים התיכון עד המאה ה-17	4
	תולדות הישוב	4
	קבוצות, מחלוקות ומוקדי כח ביהודה בתקופה ההלניסטית והרומית	4
	אמת בעימות: ההיסטוריה מגיבה למציאות	2
	הויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות א': העת העתיקה	2
	הויכוח היהודי-נוצרי במאות הראשונות להופעת הנצרות ב': ימה"ב	2
	האדם בשואה: התמודדותם של מחנכים עם מציאות של חורבן	2
	מי צריך בכלל ציונות? נהדר לחיות באמריקה אבל בישראל גם חתולים יהודים	2
	הגיע הזמן לדבר על הזמן	2
	בצל הסהר: יהודים תחת שלטון האסלאם	2
	אסלאם, מדינה וחברה אזרחית בעולם הערבי	2
	מחליפים אליטות: מצרים, סוריה וישראל	2

ג. היסטוריה של המזרח-התיכון בעת החדשה

החוג מקנה לתלמידיו ידע וכלים להבנת תהליכים היסטוריים (מדיניים, חברתיים, כלכליים ותרבותיים) שעיצבו והשפיעו על המזרח-התיכון של היום ועל יחסי ישראל-ערב. החוג מכשיר את הלומדים בו ללימודים מתקדמים, להוראה ולמחקר.

תכנית הלימודים בחוג מקיפה נושאים בתחומי ההיסטוריה הפוליטית, החברתית, הכלכלית והתרבותית של מדינות המזרח-התיכון, ונושאים בתחום תולדות יחסי ישראל-ערב.

תכנית הלימודים (בחוג להיסטוריה של המזרח-התיכון - לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	נק'	
4	תרבות ודעת	4	תרבות ודעת
4	מבוא להיסטוריה של העת העתיקה	42	לימודי חובה
4	מבוא להיסטוריה של ימי-הביניים		
4	מבוא להיסטוריה של עת החדשה		
4	מבוא להיסטוריה של האסלאם והמזרח"ת בעת החדשה		
2	אמנות ההיסטוריון - המתודולוגיה של המקצוע		
4	קורס בהיסטוריה כלכלית-חברתית של המזרח"ת		
4	קורס בהיסטוריה של התנועות הלאומיות במזרח-התיכון		
4	קורס בהיסטוריה של האימפריה העות'מאנית		
2	קורס בנושא הסכסוך הישראלי-הערבי		
4	קורס בנושא דת ולאומיות במזרח-התיכון בעת החדשה		
6	סמינריון		
4	קורס בסוגיה חברתית-כלכלית		
4	קורס בהיסטוריה של אחת המדינות		
6	קורסי בחירה		
60	סה"כ		

- לימודי הבחירה מגוונים ומשתנים משנה לשנה

קורסים הניתנים בשנת הלימודים תשע"ו (בחוג להיסטוריה של המזרח-התיכון):

תחום	שם הקורס	נק'
קורסי חובה	מבוא לעת העתיקה	4
	מבוא לאסלאם ומזה"ת	4
	מבוא לימי הביניים	4
	מבוא לעת החדשה	4
	אמנות ההיסטוריון	2
	מסמכים ותעודות - תשתית הסכסוך הציוני פלסטיני 1850 – 1923	4
	בין מלחמות דת, ג'יהאד ומסעות צלב, לדיאלוג פוליטי ותרבותי בים התיכון עד המאה ה- 17	4
	אסלאם, מדינה וחברה אזרחית בעולם הערבי	2
	מפעולות התגמול למלחמת ששת הימים	4
	שורשי מלחמת העולם ראשונה	4
	קורסי בחירה	מחליפים אליטות: מצרים, סוריה וישראל
תולדות הישוב		4
כלכלה והיסטוריה מסמית ועד ינוס		2
אמת בעימות: ההיסטוריה מגיבה למציאות		2
שואת העם היהודי: הקשר היסטורי		2
הגיע הזמן לדבר על הזמן		2
בצל הסהר: יהודים תחת שלטון האסלאם		2
תולדות הישוב		4

שפה וספרות אנגלית

ראשת החוג: ד"ר אלישבע ברקון

דוא"ל: ebarkon@oranim.ac.il

החוג לשפה וספרות אנגלית מרחיב את ידיעותיו של הלומד בשפה האנגלית ובתרבותה. התכנית מציעה קורסים במבנה השפה, בלשנות, שפה מדוברת, ומגוון קורסים בספרות ותרבות של ארצות דוברות אנגלית כגון מבחר מהשירה הגדולה במאה ה-20, רומן החניכה, סמנטיקה, רכישת שפה, וגלובליזציה ורכישת שפה. כמו כן, החוג מקנה ללומדים ידע תיאורטי ומעשי בתחום הוראת אנגלית כשפה זרה ומפתח מיומנויות אשר יובילו ליישום ידע זה במערכת החינוך.

החוג מציע תכנית חד-חוגית ודו-חוגית.

בתכנית החד-חוגית יקבל הסטודנט תואר B.A. ותעודת הוראה לבית-הספר העל-יסודי כותת ז'-י' ובנוסף תעודה פנימית של אורנים המציינת כי הבוגר התנסה בהוראת אנגלית לכתות ג'-י'.

בתכנית הדו-חוגית ניתנת לסטודנט האפשרות לשלב בלימודי האנגלית לימודים באחד מחוגי ה- B.A. או ה- B.Ed. ולקבל תעודת הוראה לבית-הספר העל-יסודי או היסודי בהתאמה.

לימודים לקראת תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי בלבד, מותנים באישור ראש החוג לשפה וספרות אנגלית וראש התכנית להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי, ובתנאי שממוצע הציונים בכל שנת לימודים בלימודי החוג הוא 75 ומעלה.

תנאי קבלה

בהתאם לתנאי הקבלה של המכללה, וכן מבחן כניסה באנגלית וראיון אישי.

תכנית הלימודים - אנגלית דו-חוגי (לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	האורתוגרפיה של השפה האנגלית	46	לימודי חובה
2	הוראת האנגלית לתלמידים עם ליקויי למידה		
4	מבנה השפה האנגלית I		
4	מבוא לבלשנות		
4	מבוא לפרוזה		
4	מבוא לשירה		
4	רקע תרבותי לספרות אנגלית: מקורות מיתיים ונוצרים		
4	סקירת הספרות הבריטית I		
4	סקירת הספרות הבריטית II		
1	סדנת כתיבה אקדמית		
4	מבנה השפה האנגלית II		
4	גישות לקריאה		
4	הבדלים בינאישיים ברכישת שפה זרה: ממעשה לתיאוריה ומתיאוריה למעשה + סדנה		
1			
6	סמינריון בבלשנות או ספרות	10	* לימודי בחירה
4	קורס בחירה בבלשנות/ספרות		
60	סה"כ		

* סטודנטים בתוכנית הדו-חוגית חייבים לבחור קורס בחירה אחד בספרות ואחד בבלשנות, ואחד מהם יהיה סמינריון.

תכנית הלימודים - אנגלית חד-חוגי (לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	נק'	
8	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	8	תרבות ודעת
2	חיבור וסגנון I	84	לימודי חובה
2	יומנה I		
4	מבנה השפה האנגלית I		
4	מבוא לבלשנות		
4	מבוא לפרוזה		
4	מיומנויות הרטוריקה: תיאוריה ומעשה		
4	מבוא לשירה		
4	סקירת הספרות הבריטית I		
2	האורתוגרפיה של השפה האנגלית		
2	הוראת האנגלית לתלמידים עם ליקויי למידה		
2	מבוא לדרמה		
4	רקע תרבותי לספרות אנגלית: מקורות מיתיים ונוצרים		
4	מבנה השפה האנגלית II		
4	סקירת הספרות הבריטית II		
2	חיבור וסגנון II		
2	יומנה II		
4	תחביר וניתוח מעמת		
4	גישות לקריאה		
4	אוצר מילים ברכישת שפה		
4	הבדלים בינאישיים ברכישת שפה זרה: ממעשה		
1	לתיאוריה ומתיאוריה למעשה + סדנה		
4	כתיבה אקדמית +		
1	סדנת כתיבה אקדמית		
4	סקירת הספרות האמריקאית		
4	יומנה III		
4	הערכה ויישומים טכנולוגיים בהוראת שפה (שנה ד')		
12	* שני סמינריונים	28	לימודי בחירה
8	שני קורסי בחירה בבלשנות		
8	שני קורסי בחירה בספרות		
120	סה"כ		

* שני קורסי בחירה נוספים יילקחו כסמינריונים (6 נק' כל אחד).

לשון עברית

ראשת החוג: ד"ר עירית זאבי

דוא"ל: irit_z@oranim.ac.il

לימודי הלשון העברית יקנו לסטודנט ידע בסיסי בבלשנות וכלים להבנה ולניתוח של תופעות לשון. הסטודנט ילמד להתבונן בתופעות הלשון העברית ולהבין את החוקיות שבהן.

הוא ילמד להכיר את התהליכים העיקריים בהתפתחות הלשון העברית, למן העברית העתיקה ועד ימינו. כן ירכוש ידע בסיסי בניתוח סגנוני, לשם הכרת מגוון טקסטים בעברית לתקופותיה, ולשם קליטה ביקורתית של שדרים לשוניים מסוגים שונים, בעיקר מן העברית החדשה.

תכנית הלימודים (בחוג ללשון עברית - לתואר B.A.)

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4	תרבות ודעת
2	סמנטיקה	38	לימודי חובה
4	תורת ההגה של העברית העתיקה והחדשה		
4	תחביר		
2	הדרכה ביבליוגרפית בלשון		
4	תורת הניקוד		
4	מבוא לבלשנות כללית		
4	תורת הצורות של לשון המקרא		
2	ארמית מקראית		
2	לשון חז"ל		
2	חקר השיח		
2	תורת הצורות של העברית החדשה		
6	סמינריון		

נק'י	שם הקורס	סה"כ נק'י	
2	שיח התעמולה	18	לימודי בחירה
2	פרגמאטיקה		
2	אירוניה, ציניות ומה שביניהן		
2	לשון הסלנג		
2	גישות חדשות בתחביר		
2	הדקדוק הנורמאטיבי		
2	השיח הדבור – היבטים תחביריים ופרגמטיים		
2	רכישת שפה		
2	רטוריקה ואמנות הוויכוח		
2	לשון דיבור ולשון כתב		
2	שפה נשית, שפה גברית		
4	לשון העיתון בראי הכותרות		
4/6	שפת הפרסומת הישראלית (אפשרות לסמינריון)		
4/6	ממשקים: תחביר, מורפולוגיה וסמנטיקה (אפשרות לסמינריון)		
60	סה"כ		

לימודי המזרח-התיכון

ראש החוג: ד"ר יאיר בוימל

דוא"ל: yair_b@oranim.ac.il

הלימודים בחוג מקנים לסטודנט הבנה רב-תחומית ועמוקה של מאפייניו השונים של המזרח-התיכון כפי שהתעצב בעיקר במאה ה-20 ובראשית המאה ה-21.

תכנית הלימודים כוללת קורסים במגוון דיסציפלינות: היסטוריה, סוציולוגיה, כלכלה, מדע המדינה, גיאוגרפיה, השפה הערבית ותרבויותיה, דת, אמנות ותקשורת.

תכנית הלימודים (בחוג ללימודי המזרח-התיכון - לתואר B.A.)

התחום	הקורס	נק'
תרבות ודעת 4	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	4
לימודי חובה 28	מבוא לאסלאם ולהיסטוריה של המזה"ת	4
	גיאוגרפיה רגיונאלית של המזה"ת	4
	מגדר ואי שוויון	2
	האסלאם נוכח המודרניזציה במאה ה-20 וה-21	4
	כלכלת המזה"ת בעת החדשה	4
	הסכסוך הישראלי-פלסטיני	4
	סמינריון	6

נק'	הקורס	התחום
4	היסטוריה מוסלמית: תהליכים ופרדיגמות	לימודי בחירה 28
4-2	מסמכים היסטוריים שעיצבו את פני המזה"ת כיום	
4-2	מיעוטים במזה"ת	
4	עיראק בעת החדשה	
4	ייצוג האתוסים האסלאמיים במזרח-התיכון כיום	
4	המזה"ת הקדם מודרני	
4	בין מלחמות דת, ג'יהאד ומסעות צלב לדיאלוג פוליטי ותרבותי בים התיכון עד המאה ה- 17	
4	תקופת המנדטים בארצות ערב	
4	תולדות יהודי ארצות האסלאם בעת החדשה	
4	כורדים וכורדיסטאן	
4	מבוא לאמנות האסלאם הקדום	
4	אמנות ולאומיות במזרח-התיכון בן זמננו	
4	רציפות ימי-הביניים במזרח-התיכון בן זמננו	
4	המים כגורם לסכסוך ולשיתוף פעולה במזרח-התיכון	
4	אדם, טבע ונוף בבקע הסורי-אפריקני	
4	המזה"ת בעידן המלחמה הקרה	
4	סוריה בעת החדשה	
4	המזה"ת עכשיו: תקשורת, פוליטיקה והיסטוריה	
4	יחסים בין ערביים במאה ה- 20 וה- 21	
60	סה"כ	

לימודים רב-תחומיים

ראש החוג: ד"ר לי כהנר

דוא"ל: lee_c@oranim.ac.il

החוג הרב-תחומי נועד להציע לסטודנט את האפשרות לרכוש ידע בפריסה רחבה של שלושה תחומי דעת. באופן זה יכול הסטודנט להעמיק ולבסס את ידיעותיו הן בתחומי דעת הקרובים לנושא החוג הנוסף בו בחר, והן בתחומי דעת משיקים או אף רחוקים יותר.

- **מקבץ** הוא קבוצת קורסים מוגדרת בתוך חוג/תכנית אקדמית באורנים, אשר הוגדרה בידי ראש החוג כפתוחה להשתתפות סטודנטים מהחוג ללימודים רב-תחומיים.
- הסטודנט בחוג הרב-תחומי יבחר בשלושה מקבצים (תחומי דעת).
- בכל שלושת המקבצים יחד יצבור הסטודנט 60 נק'.
- ייתכנו שינויים בהיצע המקבצים ובהרכביהם.
- הערה: את **לימודי תעודת ההוראה** יערוך הסטודנט במסגרת **החוג השני** בו בחר.

פירוט המקבצים

שם המקבץ	מרכז המקבץ	במסגרת חוג
השפה הערבית	ד"ר יוסי גבעוני	השפה הערבית והוראתה
התנ"ך - מרחבי תרבות	ד"ר יעל אברהמי	מקרא
אדם וסביבה	ד"ר ארנון מדזיני	גיאוגרפיה
עולמות נפגשים: יהדות-נצרות-אסלאם	ד"ר יאיר בוימל	מחשבת ישראל
לימודי העם היהודי בימינו	ד"ר יאיר בוימל	מחשבת ישראל
סיכון והדרה חברתית בחינוך	ד"ר אסנת ניסנוב	חינוך חברתי-קהילתי
קהילה וניהול	ד"ר אסנת ניסנוב	חינוך חברתי-קהילתי
ישראל - דמוקרטיה במשבר	ד"ר עופר קצ'רגין	אזרחות
לימודי נשים ומגדר	ד"ר עופר קצ'רגין	סוציולוגיה
תקשורת	ד"ר אריאל פרידמן	תקשורת
תולדות האמנות	מר יוחאי אברהמי	אמנות
אמנות - יצירה	מר יוחאי אברהמי	אמנות
שילוב אמנויות בחינוך	גב' גייל סוסקין	ספרות
דרמה ותיאטרון	ד"ר אילת שמיר	ספרות
מבע יצירתי	ד"ר אילת שמיר	ספרות
ספרות ילדים	ד"ר אילת שמיר וגב' שלומית אורן	ספרות
ישראל במזרח-התיכון	ד"ר יאיר בוימל	היסטוריה

מקבץ: השפה הערבית

מרכז: ד"ר יוסי גבעוני

רציונל

המקבץ מיועד לסטודנטים ערביים אשר בסיום לימודיהם במכללה פונים ללמד בבתי-ספר ערביים, אולם רמת השפה הערבית-הספרותית שלהם בעל-פה ובכתב אינה מספקת.

סטודנטים ערביים אשר יבחרו בחוג הרב-תחומי, נוסף לחוג דיסציפלינארי במדעי החברה והרוח, יחויבו לקחת את מקבץ הערבית במטרה לשפר את מיומנויות השפה שלהם כחלק מתהליך הכשרתם להוראה.

מטרות

1. הקניית תשתית דקדוקית בסיסית בתחום הפועל, שם העצם והתחביר של השפה הערבית הספרותית.
2. הקניית תשתית לשימוש אקטיבי במיומנויות השפה הערבית הספרותית.
3. היכרות עם מגוון טקסטים בשפה הערבית הספרותית המודרנית.

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
4	דקדוק ערבי א'	12	לימודי חובה
2	כתיבה יוצרת בערבית		
2	הדרכה ביבליוגרפית בספרות ערבית		
4	קריאת טקסט ספרותי מודרני		
4	טקסט קלאסי למתחילים	8	לימודי בחירה
4	טקסט קלאסי למתקדמים		
4	דקדוק ערבי ב' – תחביר שיטתי		
4	ז'אנרים ספרותיים בפרוזה ערבית מודרנית		
4	טקסטים ספרותיים מודרניים -עיבוד לשוני וספרותי		
4	עיונים בספרות מודרנית למתמחים		
20	סה"כ		

מקבץ: התנ"ך - מרחבי תרבות

מרכזת: ד"ר יעל אברהמי

המקבץ בא לרענן את העניין בתנ"ך, ולהכיר את היצירה היהודית והאוניברסאלית שהתפתחה בעקבותיו. בצד פרקים בלימוד המקרא, יזמן המקבץ לימוד יצירות שהתפתחו ומתפתחות בהשראתו: קריאות פרשניות מסורתיות וחדשות, ביקורת המקרא, יצירות אמנות וספרות, וקריאות בין-תחומיות שונות.

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	מבוא לספרות המקרא	4	לימודי חובה
2	טקסט: עלילות הראשית	14	לימודי בחירה
2	טקסט: מעלות ומורדות בחיי דוד		
2	טקסט: ספר ירמיהו		
2	טקסט: ספר מלכים		
2	טקסט: ספר משלי		
2	טקסט: ספר דניאל בפרשנות היהודית		
2	צדק חברתי במקרא		
2	פרשנות ימי-הביניים לתורה		
2	בין הקורא בן זמננו ולשון המקרא		
2	מיתוס, אמת או שקר		
2	התגבשות הקאנון המקראי		
2	מבריאת העולם ועד ההתנחלות (רקע היסטורי וארכיאולוגי לתקופת המקרא - האלף השני לפנה"ס)		
2	מראשית המלוכה ועד לחורבן (רקע היסטורי וארכיאולוגי לתקופת המקרא – האלף הראשון לפנה"ס)		
2	מבוא לתושב"ע א' - רקע היסטורי ותיאולוגי		
2	מבוא לתושב"ע ב' - הספרות התלמודית		
2	סיפור משפחתי: על רגשות ויחסים במשפחה במקרא		
4	פרשנות המקרא - מחז"ל עד ימי-הביניים		
4	מדרש בחומר וצבע		
20	סה"כ		

מקבץ: אדם וסביבה

מרכז: ד"ר ארנון מדזיני

מטרת המקבץ היא להגביר את מודעות הסטודנט להבנת יחסי הגומלין בין האדם לבין סביבתו הטבעית, ואת המודעות והמעורבות האישית בנושאי טיפוח ושימור הסביבה.

המאה ה-20 תיזכר, בין השאר, כתקופה שבה המפגש בין האדם לסביבה הגיע לנקודת משבר. ההתקדמות הטכנולוגית והמדעית והפיתוח המואץ הביאו עמם קידמה במרבית תחומי החיים, אך פגעו קשות בכל מרכיבי הסביבה הטבעית.

גם בישראל הלכו וגברו הבעיות האקולוגיות. השטח המצומצם של המדינה, גידול האוכלוסייה והצטופפותה ורמת הפיתוח של המדינה, כל אלו גרמו ללחצים אקולוגיים חריפים שגרמו להפרה חמורה ביותר באיזון שבין האדם לסביבתו.

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	מושגי יסוד בגיאוגרפיה אנושית	8	לימודי חובה
2	צפונות כדור הארץ		
4	גיאולוגיה של ארץ ישראל		
2	קהילות מתבדלות בארץ ובעולם	12	לימודי בחירה
2	גיאוגרפיה עירונית (מקוון)		
2	שילוב טכנולוגיות ניידות (מרוכז)		
2	יסודות הגיאומורפולוגיה		
2	אדם וסביבה בגליל		
2	מבוא לאקולוגיה ואיכות הסביבה		
2	מיומנויות יסוד בהוראת המפה והאטלס		
2	המים בישראל ובמזרח-התיכון (מקוון)		
2	גוגל ארץ		
2	יסודות האקלים		
4/6	ג"ג של אסונות טבע ואסונות מעשה ידי אדם (אפשרות לסמינריון)		
4/6	גיאוגרפיה חברתית כלכלית (אפשרות לסמינריון)		
20	סה"כ		

מקבץ: עולמות נפגשים: יהדות-נצרות-אסלאם

מרכז: ד"ר יאיר בוימל

אנו חיים ביחד ופוגשים זה את זה, אולם איננו לומדים להכיר האחד את תרבותו ועולמו הרוחני של השני. החברה הארץ ישראלית בנויה מבני דתות, עדות ותרבויות שונות ובעלת עושר תרבותי ומגוון אנושי מרתקים, שאינם זוכים לביטוי נאות בתכניות להכשרת מורים בישראל. המקבץ מוצע מטעם החוג למחשבת ישראל כדי להתמודד עם חסר זה, לעצב מרחב לימודי משותף ולעשות לקירוב לבבות בין חלקי הפאזל הישראלי. המקבץ מקנה לסטודנט בסיס ידע ראשוני על הדתות והתרבויות הגדולות של ארץ ישראל והקשרים שביניהן, ומוצע לכלל תלמידי המכללה כחלק מתכנית לימודים דו-חוגית המבוססת על לימודים בחוג הרב-תחומי ולימודים בחוג דיסיפלינארי משלים. הלימודים במקבץ כוללים קורסי מבוא ושיעורי בחירה הכוללים קורסים שמציעים החוגים למחשבת ישראל, היסטוריה, השפה הערבית וחוגים נוספים.

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	מבוא להגות יהודית בעת החדשה: פלורליזם יהודי	2	לימודי חובה
4	מבוא להיסטוריה של האסלאם והמזה"ת בעת החדשה	16	לימודי בחירה * הקורסים משתנים מדי שנה
4	ענו בראי הדורות: מן התקופה הרומית ועד לנפוליאון		
2	מלחמת קודש: הג'יהאד הנוצרי		
4	תולדות מדינת ישראל		
4	הסכסוך היהודי ערבי		
2	מבוא להגות ימי-הביניים – ספר הכוזרי		
4	ירושלים לדורותיה		
2	שואת העם היהודי – הקשר היסטורי		
2	האדם בתקופת השואה		
2	זיכרון השואה: במה אנו מאמינים לאחר השואה		
2	זיכרון השואה: מה אנו עושים עם זיכרון השואה		
4	מבוא לתורה שבעל פה א' + ב'		
2	מדינה יהודית ודמוקרטיה: האם משימה אפשרית		
20	סה"כ		

מקבץ: לימודי העם היהודי בימינו

מרכז: ד"ר יאיר בוימל

מטרות המקבץ הן: העמקת תודעת העם היהודי בימינו בקרב הסטודנטים בכל מסגרות הכשרת המורים באורנים; הענקת ידע וכלים להתמודדות עם סוגיות זהות, שייכות, מחויבות ואחריות לעם היהודי בימינו; וכן, הכשרת סטודנטים להוראה במסגרות פורמאליות ובלתי פורמאליות בנושא העם היהודי בימינו בישראל ובתפוצות.

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'			
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת		
2	חג ומועד בתרבות הישראלית	4	לימודי חובה		
2	מבוא להגות בעת החדשה: שפינוזה וביקורת דתות ההתגלות				
2	שואת העם היהודי – הקשר היסטורי	14	לימודי בחירה		
2	האדם בתקופת השואה				
2	זיכרון השואה: במה אנו מאמינים לאחר השואה				
2	זיכרון השואה: מה אנו עושים עם זיכרון השואה				
4	מבוא לתורה שבעל פה - א' + ב'				
2	יצירתו של י"ח ברנר				
4	עצמאות, כיפור, לבנון				
2	מדינה יהודית ודמוקרטית: האם משימה אפשרית?				
4	תולדות מדינת ישראל 1948 - 1995				
4	הסכסוך היהודי ערבי				
20	סה"כ				

מקבץ: סיכון והדרה חברתית בחינוך

מרכזת: ד"ר אסנת ניסנוב

מקבץ זה מאפשר היכרות מלומדת עם אחת הסוגיות החשובות ביותר במערכת החינוך, ומקנה ידע ומיומנויות הנחוצים להתמודדות חינוכית עם תלמידים בהדרה. קורסים אלו כלולים במסגרת לימודי הקדם של התכנית לתואר שני M.Ed.: 'חינוך והוראה לתלמידים בהדרה', הנלמדת באורנים.

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	תורות אישיות	18	לימודי בחירה
2	נערות במצוקה		
2	היבטים משפחתיים של נוער בסיכון		
2	טראומה, תיאוריה וטיפול על פי הגישה היונגיאנית		
2	עולמו של הילד עם המוגבלות		
2	ניהול צוות בארגונים חינוכיים		
2	צמתים בחייהם של מתבגרים		
2	פיתוח אופק תעסוקתי לבני נוער בסיכון		
6	העצמת נוער באמצעות וידאו		
2	פסיכופתולוגיה		
2	קהילה חינוכית		
4/6	נרטיבים של בני נוער בסיכון (כסמינריון בלבד)		
4/6	עבודה עם נוער בסיכון בהיבט מגדרי (כסמינריון בלבד)		
20	סה"כ		

מקבץ: קהילה וניהול

מרכזת: ד"ר אסנת ניסנוב

מטרתו של מקבץ 'קהילה וניהול' היא להעניק ללומד כלים להבנת מושג הקהילה ואופן תפקודה, להקנות חזון קהילתי רחב ויסודות בתורת הניהול.

הידע של המקבץ רלוונטי לכל בעל תפקיד קהילתי, והוא עשוי לשמש מנוף ללימודי המשך בניהול חינוכי.

המקבץ כולל את דרישות-הקדם לתכנית התואר השני M.Ed.: מנהיגות חינוכית בניהול וארגון מערכות חינוך, הנלמדת באורנים.

נק'	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	התמודדות עם אפליה וגזענות	18	לימודי בחירה
2	המגזר השלישי		
2	קהילה חינוכית		
2	פלייבק בקהילה		
2	חג ומועד בתרבות הישראלית		
2	התמודדות עם אפליה וגזענות בחינוך חברתי קהילתי		
6	העצמת נוער באמצעות וידאו		
4	קמפוס דרום תל אביב (מרוכז)		
2	פדגוגיה ביקורתית		
2	שיתוף פעולה כאסטרטגיות מפתח לאנשי חינוך		
2	מנהיגות חברתית בהיבט תרבותי		
8/10	פיתוח מנהיגות בהיבט בינלאומי (אפשרות לסמינריון)		
20	סה"כ		

מקבץ: ישראל - דמוקרטיה במשבר

מרכז: ד"ר עופר קצ'רגין

המקבץ נועד להפגיש את הסטודנט עם הבעיות המרכזיות של מציאות חיינו, המבטאות את המשבר המבני, התודעתי והמנהיגותי של המשטר והחברה בישראל כדמוקרטיה הנאבקת על דרכה.

השיעורים מציגים קשת של עמדות לגבי שאלות היסוד של חברה אזרחית המתנהלת במצבי משבר. כן עולים לדיון נושאים עקרוניים ודילמות הקשורות במורכבות יישומה של השיטה הדמוקרטית בחברה רבת מיעוטים ורבת שסעים, ושאלת ההצדקה והדרך לשמור על ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

נק י	שם הקורס	סה"כ נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	חינוך לשלום – היבטים תיאורטיים אתגרים והתמודדות	12	לימודי חובה
4	הרעיון הדמוקרטי - עקרונות, דילמות, אקטואליה		
4/ 6	קונפליקטים ערכיים בחברה הישראלית (סמינריון)		
2	מבוא למשטר מדינת ישראל	6	לימודי בחירה
2	אזרחת ואזרחים		
2	מבוא לכלכלת ישראל - מורה נבוכים		
2	מיעוט ערבי בישראל א'		
2	מיעוט ערבי בישראל ב'		
2	זכויות ילדים ונוער		
2	ידע הסכסוך - תשתית לאזרחות ישראלית		
2	מדינה יהודית ודמוקרטית - האם משימה אפשרית ?		
4	מודלים לפתרון קונפליקטים		
20	סה"כ		

מקבץ: לימודי נשים ומגדר

מרכז: דר' עופר קצ'רגין

מגדר הוא מושג המבטא את ההגדרות התרבותיות להשתייכותנו למין זה או אחר. למושג זה קשורים היבטים כלל חברתיים המשפיעים על הפרט ואישיותו, למשל: הבדלי מגדר בהקשר לתעסוקה, השכלה, פוליטיקה ועוד. לימודי מגדר באורנים מושתתים על חוגים רבים בראיה בינתחומית. לימודי המגדר מטרתם ליצור היכרות עם תיאוריות סוציולוגיות בתחום המגדר ותיאוריות פמיניסטיות ובכך לתרום להבניית מציאות חברתית שונה לשני המינים, ובכלל זה גם תוך התנסות ושינוי של הפרקטיקה החינוכית בישראל.

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	החברה בישראל א' + ב'	8	לימודי חובה
2	מגדר בחברות מסורתיות		
2	ייצוגים בתקשורת - נוכחים ונפקדים	10	לימודי בחירה
2	נשים בישראל מרחב ומגדר		
2	נשים ואזרחות: היבטים מקומיים וגלובאליים א'		
2	נערות במצוקה		
2	אהבה, חשק ונשים בספרות ימי-הביניים		
2	זכויות ילדים ונוער		
2	מיניות קשר ומשפחתיות		
4	עבודה עם נוער בהיבט מגדרי		
20	סה"כ		

מקבץ: תקשורת

מרכזת: ד"ר אריאל פרידמן

מטרות הלימודים במקבץ:

- הכרה בסיסית של אמצעי תקשורת המונים, והבנת כוחה המשפיע של התקשורת כמעצבת מציאות.
- הענקת כלים לקליטה ביקורתית והתמודדות עם אמצעי התקשורת.
- טיפוח לומד מעורב בחברה דמוקרטית.
- רכישת מיומנויות בסיסיות באחד מתחומי ההפקה בתקשורת (רדיו, וידיאו-טלוויזיה, כתיבה עיתונאית).

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
2	מבוא לתקשורת חזותית		
4	מבוא לתקשורת המונים		
2	הפקות תקשורת: יסודות הכתיבה העיתונאית או יסודות ההפקה של סרטים או יסודות השידור ברדיו.	8	לימודי חובה
2	ההיסטוריה של התקשורת הישראלית	10	לימודי בחירה
2	זכות הציבור לדעת: תקשורת ופוליטיקה בישראל		
2	אמנות הוויכוח		
2	מבוא לשיווק אסטרטגי		
2	קולנוע ישראלי: סוגיות חברתיות		
2	ייצוגים בתקשורת - נוכחים ונפקדים		
2	זוגיות ויחסים בינאישיים באינטרנט		
2	דור שני לשואה ולקיפוח בקולנוע הישראלי		
2	סיקור בסכסוך: התקשורת והסכסוך הישראלי פלסטינאי		
4/6	סוגיות בחקר הניו מדיה (אפשרות לסמינריון)		
20	סה"כ		

מקבץ: תולדות האמנות

מרכז: מר יוחאי אברהמי

המקבץ מזמן לסטודנט מפגש עם יסודות תחום הדעת ומבואות היסטוריים (חובה).
 על הסטודנט ללמוד לפחות קורס אחד באמנות עכשווית ואחד באמנות ישראלית.
 ניתן ללמוד סמינריון באמנות (מתוך מבחר הקורסים המתקדמים של החוג לאמנות).

התחום	הקורס	נק'
תרבות ודעת	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2
לימודי חובה	מיתולוגיה	2
	מבוא לאמנות קלאסית	2
	מבוא לאמנות מודרנית ופוסט-מודרנית	4
	מבוא לאמנות אסלאם	2
	מבוא אמנות לימי-הביניים	2
	מבוא לאמנות רנסנס	2
לימודי בחירה	אמנות ישראלית: העשורים האחרונים	2
	נושאים מרכזיים באמנות המערב	2
	ייצוגי זיכרון באמנות ישראלית	2
	תולדות הצילום	2
	פיסול מודרני ופוסט-מודרני	2
	נראה בדיבור	2
	יחסי גומלין בין טקסט ודימוי חזותי	2
	סיורי גלריות	2
	תולדות הווידאו	2
	מחשבות על רישום וציור בהיבט מושגי	2
	שיחות עם אמנים	4/6
	לימודי בחירה	אמנות האסלאם - קורס מתקדם
אמנות ישראלית - קורס מתקדם		4/6
קורס מתקדם		
6/4 נק'		
סה"כ		20

מקבץ: אמנות - יצירה

מרכז: מר יוחאי אברהמי

המקבץ הכולל סדנאות יצירה, מאפשר היכרות עם יסודות השפה החזותית והתנסות בתהליכי יצירה. יש לבחור תחום מרכזי מבין ארבעת התחומים: ציור, פיסול, מדיה דיגיטלית, צילום/וידאו. ייתכן שילוב שני תחומים בהתייעצות בלבד עם ראש החוג. יש לבחור סדנה ממבחר סדנאות היסוד המסומנות כחובה ובהמשך ללמוד קורסי שנה ב', ג', ד' הקשורות לתחום שנבחר. יש להתייעץ עם ראש החוג.

חובה לימודית - הגשות: סטודנט הלומד בתכנית המקבצים מחויב בהגשות בתום סמסטר א' בהתאם למס' הקורסים שלמד ובתום שנת הלימודים. ההגשות הינן מסגרת לימודית שבה הסטודנט פורש את העבודות (בתחום היצירה) שיצר במהלך הסמסטר בפני צוות מצומצם של מרצי המכון לאמנות.

נת' נק'	הקורס	התחום
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	תרבות ודעת
2	יסודות הרישום	לימודי חובה (12 נק')
4	יסודות הפיסול	
4	יסודות הצבע	
2	יסודות הצילום	
4	סדנת צילום ב'	
3	סדנת צילום מתקדמים	לימודי בחירה (6 נק')
2	סדנת רישום ב'	
2	סדנת רישום מתקדמים	
2	סדנת תחרית מתחילים	
4	סדנת תחרית מתקדמים	
4	סדנת ציור לפיתוח שפה אישית שנה ב'	
4	סדנת ציור – התבוננות שנה ב'	
2/4	סדנת ציור מתקדמים	
4	מדיה דיגיטלית מתקדמים	
4	סדנה רב-תחומית	
4	סדנת וידאו-ארט ב'	
3	סדנת וידאו-ארט מתקדמים	
2	סדנת פיסול ב'	
4	גבולות החומר - פיסול קרמי	
4	סדנת פיסול מתקדמים	
20	סה"כ	

מקבץ: שילוב אמנויות בחינוך

מרכזת: גב' גייל סוסקין

המקבץ שילוב אמנויות בחינוך מבוסס על תפיסת עולם המעוגנת בתיאוריות חינוכיות, הרואה את מרכזיותו של החינוך האסתטי בהתפתחות האדם ובהעצמתם של תהליכי למידה אנושיים. המקבץ אמור להקנות תפיסת עולם זו בדרך של מחקר, עיון והתנסות יוצרת.

מטרות המקבץ, המורכב ממערכת מגוונת של שיעורים - עיוניים ומעשיים, הן העשרת עולמו של הסטודנט, הרחבת אפיקיו האישיים והמקצועיים והנחלת אסטרטגיות יצירתיות בעבודה עם קהלים שונים.

השיעורים אמורים להקנות לסטודנט, איש החינוך לעתיד, כלים ומיומנויות שיאפשרו לו התמודדות יצירתית ובלתי שגרתית עם נושאים חינוכיים, חברתיים, טיפוליים ולימודיים בשדה החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי.

בין התחומים שיילמדו: דרמה, תיאטרון, קולנוע, כתיבה יוצרת, תנועה ומוסיקה, כל זאת בדרך פעילה וחוויתית המגובה בלימוד עיוני של התחומים הללו.

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	אגדות ומעשיות בקולנוע	18	לימודי בחירה
4	פסיכודרמה בראי חינוכי		
2	תיאטרון ישר מהלב		
2	יש לי סיפור: יסודות בכתיבה יוצרת		
2	לכל בובה יש שם וסיפור – קורס משחק לבובות תיאטרון		
4	תיאטרון בובות		
2	הזמנה למשחק		
2	תנועה - גופנפש		
4/6	מכלול מיומנויות מוזיקאליות בחיי היום יום במערכת חינוך (גם לסמינריון)		
2	תנועה		
4/6	חינוך וקולנוע (גם לסמינריון)		
20	סה"כ		

מקבץ: דרמה ותיאטרון

מרכזת: ד"ר אילת שמיר

מגמתו של המקבץ לדרמה היא לפתוח בפני הסטודנט את אפיק ההתנסות באמנות התיאטרון בשילוב עם ידע עיוני בתחום הדרמה.

המקבץ פותח אפיק של ביטוי אישי ויצירתי ומשמש גם ככלי וכתוספת משמעותית להוראה ולחינוך.

נק'	שם הקורס	נק'			
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת		
4	יסודות הדרמה	4	לימודי חובה		
2	יצירתו של ח' לוין	14	לימודי בחירה		
4/6	על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על אהבה? (אפשרות לסמינריון)				
4	פסיכודרמה בראי החינוכי				
4	תיאטרון בובות				
4	אגדות ומעשיות בקולנוע				
4	חינוך וקולנוע				
2	לכל בובה יש שם וסיפור				
2	תנועה גוף נפש				
2	תיאטרון ישר מהלב				
4/6	מפגש עם שייקספיר (אפשרות לסמינריון)				
4/6	בין עגנון לקפקא – עיון משווה (אפשרות לסמינריון)				
20	סה"כ				

מקבץ: מבע יצירתי

מרכזת: ד"ר אילת שמיר

מגמתו של המקבץ למבע יצירתי היא לפתוח בפני הסטודנט אפיק התנסות בביטוי יצירה שונים ומגוונים. המקבץ מזמן מפגש עם סופרים, אמנים ומשוררים.

בנוסף לרקע תיאורטי עיוני, פותח המקבץ אפיק של ביטוי אישי ויצירתי בתחום האמנות המילולית, ככלי משמעותי להוראה ולחינוך ולצמיחה אישית.

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	יסודות הסיפורת	4	לימודי חובה
4	יסודות השירה		
4	סדנה לכתובת פרוזה למתחילים וממשיכים: מילים מקימות עולם	14	לימודי בחירה
2	סדנה לכתובת שירה		
4	יוגה וספרות		
4	משוררים כגיבורי תרבות		
2	סיפור בורא עולם: בין סיפור, מספר וקהל		
2	שירה בטבע		
2	"איך לאמר זאת" – על יצירתיות ועל היוצר הרב תחומי		
2	דבש, במבה, פסיכולוגיה ספרות ואמנות		
2	קראו וכתוב – איך לכתוב, לקרוא ולערוך את עצמך		
2	תפקידו המרפא של הטקסט הספרותי		
2	מעוף הפרפר של האושר		
4/6	בין עגנון לקפקא – עיון משווה (אפשרות לסמינריון)		
4/6	מפגש עם שייקספיר		
4/6	על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על אהבה: יחסי אהבה		
20	סה"כ		

מקבץ: ספרות ילדים

מרכזות: ד"ר אילת שמיר וגב' שלומית אורן

מטרת המקבץ היא להרחיב את הידע של הסטודנט בתחום ספרות הילדים, תחום המקשר בין לימודי הספרות, הפסיכולוגיה, האמנות והחינוך.

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	יסודות הסיפורת	6	לימודי חובה
2	עולם האיור בספרות ילדים		
2	סיפור בורא עולם: בין סיפור, מספר וקהל	12	לימודי בחירה
2	תפקידו המרפא של הטקסט הספרותי		
2	מעוף הפרפר של האושר (היצר הרב תחומי)		
2	דבש, במבה, פסיכולוגיה ספרות ואמנות		
2	יצירתו של ח' לזין		
2	הקיפוד הלך והמעיל - קריאה חתרנית בספרות הילדים		
4	ללכת שבי אחריהם - דמות המורה בספרות		
4/6	בין עגנון לקפקא - עיון משווה (אפשרות לסמינריון)		
4/6	על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על אהבה? (אפשרות לסמינריון)		
20	סה"כ		

מקבץ: ישראל במזרח-התיכון

מרכז: ד"ר יאיר בוימל

המקבץ יאפשר לסטודנט המתעניין בהתרחשויות במזרח התיכון ובהקשרן למדינת ישראל ללמוד מקצת מן הנושאים הרלבנטיים לסוגיות הללו ובכך לספק את סקרנותו, ללא הצורך לבחור בחוג מלא העוסק בתחומים אלו. מטרת המקבץ היא לתת באופן מרוכז כלים ראשוניים להכרת המצב המורכב של המזרח התיכון ומקומה של מדינת ישראל במערכת זו.

נק'	שם הקורס	נק'	
2	קורסי תרבות ודעת (בחירה)	2	תרבות ודעת
4	מבוא להיסטוריה של האסלאם והמזה"ת בעת החדשה	4	לימודי חובה
4	אסלאם והמערב	14	לימודי בחירה
4	אינטרסים, זהויות ואידאולוגיות בפוליטיקה הפנימית וביחסים הבין לאומיים במזרח-התיכון		
4	מלחמת העצמאות גילויים חדשים		
4	האימפריה העות'מאנית		
4	הסכסוך היהודי ערבי		
20	סה"כ		

ידיעון

תשע"ו

2016-2015

תכניות ייחודיות

תכנית המצטיינים "מצוינים להוראה"

מרכזת התכנית: ד"ר ורדית מקלר

דוא"ל: vardit@oranim.ac.il

מטרת התכנית היא לגייס סטודנטים בעלי יכולות גבוהות להיות מורים ומחנכים מובילים ומנהיגים חינוכיים-ערכיים. מוקד התכנית הוא בטיפוח האחריות האישית והחברתית, הן על ידי הקפדה על הצטיינות אקדמית והן באמצעות עבודה קבוצתית שבמוקד שלה חשיבה מתמדת ויצירתית אודות המעשה החינוכי.

מבנה התכנית

הסטודנט בתכנית המצטיינים הוא סטודנט מן המניין הלומד את תכנית המסלול הלימודי אליו נרשם, במשך זמן מקוצר של שלוש שנים, במקום בארבע שנים. במקביל, לוקח הסטודנט חלק פעיל ומשמעותי במסגרת פדגוגית ייחודית וייעודית ביחידת זמן המכונה 'זמן המצטיינים'. רצועת זמן זו משותפת לכל הסטודנטים בתכנית ומזמנת פעולות העשרה ומחשבה חווייתיות ומשמעותיות לקבוצת המצטיינים בשנתוני הלימוד השונים. במרכז המטרה של עיצוב חזון חינוכי, העמקת תחושת השליחות והמנהיגות החינוכית-ערכית, מתוך הבנה מעמיקה של החברה בישראל, בכלל, ואתגריה החינוכיים, בפרט. ב-'זמן המצטיינים' ובימי פעילות מיוחדים מתקיימות פעילויות ייחודיות לתכנית, כמו הרצאות, סדורים, ימי עיון וכדומה. בנוסף, הסטודנטים מתקיימת פעילות של מעורבות חברתית במסגרת אישית וצוותית מחוץ לשעות הלימודים.

תנאי קבלה

הקריטריונים לקבלה לתכנית משתנים ומתעדכנים מדי פעם. על מנת לקבל מידע מדויק יש לפנות לגורמים הרלבנטיים במכללה, למדור תכנית המצטיינים באתר המכללה או לאתר משרד החינוך ('תכנית מצוינים להוראה במכללות האקדמיות להכשרת עובדי הוראה').

סטודנט המשתתף בתכנית זכאי להטבות הבאות (על פי מסמך משרד החינוך¹):

- משך הלימודים של התואר האקדמי ותעודת ההוראה יהיה 3 שנים (במקום 4 שנים).
- פטור מתשלום שכר לימוד באמצעות **הלוואה מותנית** ומענק מכללתי.
- משרד החינוך מסייע לבוגרי התכנית בשיבוצם בעבודת ההוראה.

¹ פרטים נוספים על ההשתתפות בתכנית - באתר משרד החינוך:

<http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/91A0B44A-0FDE-479B-8020-49676730B4CB/101848/passport.pdf>

תכנית 'מל"ח הארץ'

תכנית מנהיגות לעוסקים בחינוך

מרכזות התכנית: גב' שרה פלג וד"ר אסנת ניסנוב

דוא"ל: sara_pi@netvision.net, osnat_ni@oranim.ac.il

מטרות התכנית

- לאפשר לאנשים העובדים בשדה החינוכי/קהילתי לשלב לימודי תואר עם עבודתם.
- לפעול להעצמת אנשי חינוך כמובילי שינוי ומנהיגים בשדה החברתי והחינוכי.
- לשלב את העבודה החינוכית של הסטודנטים במערך הלימודים האקדמיים, תוך הפיכתה לשדה של מחקר וצמיחה אישית.

התכנית משולבת בחוג לחינוך חברתי קהילתי, במתכונת המאפשרת גם בחירה אישית במסלול לימוד בפקולטה למדעי החברה והרוח, על פי נטיותיהם וכישוריהם של הלומדים, ובמקביל השתלבות במסגרת הייחודית של קבוצת "מל"ח הארץ".

קהלי יעד

- חברי קומונות חינוכיות ומדריכים בתנועות נוער
- מדריכים ומחנכים בפנימיות והוסטלים
- חברי קהילות בוגרים העוסקים בעבודה חינוכית או קהילתית
- רכזי נוער במועצות וישובים ומדריכים במתנ"סים
- עובדים חינוכיים/חברתיים בעמותות ובמלכ"רים
- עובדים קהילתיים עם אוכלוסיות בסיכון
- אנשי חינוך וקהילה במסגרות אחרות ועוד.

תנאי קבלה

- עמידה בתנאי הקבלה לתואר ראשון באורנים.
- שנתיים ניסיון בעבודה חינוכית.
- התחייבות להמשך העבודה החינוכית-קהילתית במהלך כל תקופת הלימודים האקדמית בהיקף של חצי משרה לפחות
- ראיון קבלה.

מבנה הלימודים

- התכנית נמשכת ארבע שנים, ובסיומה הסטודנטים מקבלים תואר בוגר ותעודת הוראה, תעודת עובד חינוך ותואר ראשון מהחוג לחינוך חברתי קהילתי.
- לימודי התכנית כוללים לימודים במכללה, המרוכזים ביומיים בשבוע בלבד. נוסף על כך, לסטודנטים הלומדים לקראת תעודת הוראה באחת הדיסציפלינות במדעי הרוח - בשנה שלישית, בוקר אחד התנסות מעשית (אימוני הוראה) בבית ספר. מערכת הלימודים מזמנת מסגרות למידה מגוונות (הנחיה אישית, למידה מרחוק וכיו"ב).

התמחות בהוראה (סטאז')

מרכז סטאז': ורד לוריה

טלפון: 04-9838915

דוא"ל: vered_l@oranim.ac.il

בית 58 חדר 310

מרכז סטאז' בבית הספר העל-יסודי: איתן שוורץ

טלפון: 04-9838816 דוא"ל: eithan6@walla.com

מזכירת הסטאז' לבית הספר היסודי ולגיל הרך: דינה עשור

טלפון: 04-9838891 דוא"ל: dina_a@oranim.ac.il

על פי החלטות משרד החינוך, חייב כל בוגר מסלול הכשרת מורים במכללות לחינוך ובאוניברסיטאות בשנת ההתמחות (סטאז'), לצורך קבלת רישיון לעיסוק בהוראה.

רישוי זה יוענק לסטודנט שיעבור בהצלחה תקופת התמחות בת שנה אחת בהוראה **בשכר** במערכת החינוך, בהיקף של 1/3 משרה לפחות.

במהלך שנת ההתמחות חייב כל מתמחה להשתתף בסדנת סטאז' ולמלא בהצלחה את המטלות הנלוות לה.

הסטודנט יוכל לממש את שנת ההתמחות בשנה הרביעית להכשרה (או בכל שלב בו הבוגר יועסק בשכר תקנון במערכת החינוך, לאחר תום לימודיו, בהיקף השעות הנזכר לעיל).

תנאי ההצטרפות לשנת הסטאז':

- סיום של לפחות 80% מהחובות האקדמיים של הסטודנט.
- סיום בהצלחה של אימוני ההוראה וכל הקורסים הדידקטיים.
- השתתפות בסדנאות עזרה ראשונה וזהירות בדרכים.

סיום חובות התואר וקבלת תעודת הוראה אינם מותנים בקבלת רישיון עיסוק בהוראה.

הפקולטה למדעי הטבע של אוניברסיטת חיפה באורנים

דיקן הפקולטה: פרופ' אדי ברקאי

טל': 04-8288077/8

החוג למדעים מדויקים

ראש החוג: פרופ' גלעד ליפשיץ

טלפון: 04-9838818

דוא"ל: giladl@research.haifa.ac.il

מרכזת החוג: דורית ארד

טלפון: 04-9838828

דוא"ל: dorit_a@oranim.ac.il

החוג למדעים מדויקים מציע ארבעה מסלולי לימוד לתואר ראשון (B.Sc. / B.A.), אותם ניתן לשלב עם לימודי תעודת הוראה לעומדים בדרישות:

- **מסלול חד-חוגי**
מתמטיקה-פיסיקה (B.Sc.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה בשני המקצועות.
- **מסלול חד-חוגי**
מתמטיקה-מדעי המחשב (B.Sc.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה בשני המקצועות
- **מסלול חד-חוגי**
פיסיקה-מדעי המחשב (B.Sc.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה בשני המקצועות
- **מסלול דו-חוגי**
מתמטיקה ולימודים רב-תחומיים או מתמטיקה וחוג במדעי הרוח (B.A.) עם אפשרות שילוב תעודת הוראה במתמטיקה

הלימודים בחוג מעניקים:

- אתגר מרתק לשוחרי המדעים המדויקים
- תואר B.Sc. של אוניברסיטת חיפה
- אפשרות שילוב תעודת הוראה של אורנים
- מגוון אפשרויות עבודה במערכת החינוך ובשוק הפרטי, כולל הכנה לבחינות הבגרות
- סביבת למידה תומכת ואישית, מפגש בלתי אמצעי עם חוקרים במגוון תחומים בחזית המדע.
- אפשרות המשך לימודים לתואר שני במדעים, טכנולוגיה והוראת המדעים.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר ראשון - שלוש שנים.
משך הלימודים לתואר ראשון בשילוב תעודת הוראה - ארבע שנים (לימודי החינוך מתחילים כבר בשנה"ל הראשונה).
פירוט על תכנית הלימודים לתעודת הוראה לביה"ס העל-יסודי (בפקולטה לחינוך) מופיע בעמ' 53-54.

החוג לביולוגיה וסביבה

ראש החוג: פרופ' תמר קיסר

טלפון: 04-9838819

דוא"ל: tkeasar@research.haifa.ac.il

מרכזת החוג: חגית הונה

טלפון: 04-9838819

דוא"ל: hagit_hu@oranim.ac.il

ביולוגיה על ענפיה השונים היא מקצוע מוביל בחזית המדע, המקשר בין מדעי הרפואה, ביוטק וסביבה.

בוגרי החוג באורנים ממשיכים בלימודי תואר שני ושלישי במדעי החיים, רפואה ווטרינריה בכל האוניברסיטאות בישראל ובחו"ל.

מטרת הלימודים היא הכשרת סטודנטים למחקר ולהוראה, תוך מתן בסיס ביולוגי רחב בכל תחומי הביולוגיה - מהרמה המולקולארית ועד לרמת האקוסיסטמה.

מתכונת הלימודים בחוג משלבת הוראת ביולוגיה בכיתה, בשדה ובמעבדה, תוך שימור המסורת שהטביע באורנים יהושע מרגולין, מחלוצי הוראת מדעי הטבע, שעיקרה הוא שילוב של התנסות בביולוגיה בשדה ובמעבדה.

מסגרת הלימודים מאפשרת לסטודנט ללמוד לתואר B.Sc. בביולוגיה (של אוניברסיטת חיפה), וכן לימודי תעודת הוראה בביולוגיה לבית הספר העל-יסודי לסטודנטים המעוניינים בהוראה (תעודת הוראה של אורנים ומשרד החינוך).

הלימודים מיועדים לסטודנטים המעוניינים בסביבת לימודים מתקדמת, ומציבים אתגר מרתק בפני שוחרי ביולוגיה, טבע וסביבה.

הסטודנטים זוכים ליחס אישי ונהנים מתכנית לימודים מקיפה ומגוונת, מסיורי שטח רבים ומרתקים וממפגשים עם מרצים וחוקרים מובילים בתחום.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר ראשון - שלוש שנים. משך הלימודים לתואר ראשון בשילוב תעודת הוראה - ארבע שנים. לימודי החינוך מתחילים כבר בשנה הראשונה.

בשנה א' לומדים הסטודנטים מדעי יסוד ההכרחיים לפיתוח השכלה רחבה במדעי החיים, כולל מתמטיקה, פיזיקה, כימיה ואנגלית. בקורסי זואולוגיה ובוטניקה נחשפים הסטודנטים להיכרות ראשונה עם ענפי הביולוגיה השונים. מטרתם של הקורסים "מבוא לביולוגיה" ו"החי והצומח בסביבתם" היא להציג את מהות יחסי הגומלין בין היצורים החיים לבין סביבתם, ואת המנגנונים השונים ברמה אורגניזמית, תאית או מולקולרית המאפשרים את החיים, ההתאמות האקולוגיות והאבולוציוניות.

בשנה ב' לומדים הסטודנטים קשת רחבה של קורסי מבוא במדעי החיים, החל ברמת האורגניזם השלם ועד לרמה של מנגנונים ביוכימיים ומולקולאריים.

התכנית כוללת קורסים במדעי הצמח, מדעי החי, אקולוגיה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, אנדוקרינולוגיה, גנטיקה, ביולוגיה מולקולארית, מיקרוביולוגיה, שמירת טבע ואבולוציה. בשנה זו מתקיים סיור ייחודי של שבוע ימים לאקוסיסטמה המדברית ולשונית האלמוגים באילת.

החל בסמסטר השני של **שנה ב'** ובמהלך **שנה ג'** לומדים הסטודנטים נושאים שונים, מתוך היצע גדול של קורסים על-פי בחירתם. רוב הקורסים בשלב זה הם לימודי בחירה. הסטודנטים יכולים גם להשתתף במגוון קורסים בין-אוניברסיטאיים.

על הסטודנטים להיות נוכחים בסמינר המחלקתי החושף אותם למחקר ביולוגי עדכני הנערך במעבדות שונות בארץ ובעולם. בשלב זה יכולים סטודנטים מצטיינים לבצע עבודת גמר מחקרית (בהיקף של 7 נק') בהנחיית חבר/ת סגל מהחוג.

פירוט על תכנית הלימודים לתעודת הוראה לביה"ס העל-יסודי (בפקולטה לחינוך) מופיע בעמ' 53-54.

ידיעון

תשע"ו

2016-2015

הפקולטה ללימודים מתקדמים

דיקנית הפקולטה: ד"ר יעל פויס

הפקולטה ללימודים מתקדמים

דיקנית הפקולטה: ד"ר יעל פויס

טלפון: 04-9838774

דוא"ל: yael_p@oranim.ac.il

רכזת הפקולטה: ענבל פלג

טלפון: 04-9838774

דוא"ל: inbal_p@oranim.ac.il

ביה"ס ללימודי מוסמך

M.Ed. / M.Teach – תואר שני בחינוך והוראה

רכזת אקדמית - רינה רונא

טלפון: 04-9838889

דוא"ל: rina_b@oranim.ac.il

מינהל סטודנטים

טלפון: 04-9838933

אודליה שביט - מנהלת מינהל סטודנטים

דוא"ל: odelya_s@oranim.ac.il

איריס בן-אבן

דוא"ל: iris_be@oranim.ac.il

לירז יחיה-מזרחי

דוא"ל: liraz_y@oranim.ac.il

אורה טופול

דוא"ל: ora_t@oranim.ac.il

לירז שלזינגר

דוא"ל: Liraz.shlezinger@oranim.ac.il

מכללת אורנים גיבשה תשע תכניות לתואר שני בשלושה תחומים: פיתוח החינוך וההוראה; ניהול ופיתוח מערכות חינוך; מקצועות תומכי חינוך.

במכללת אורנים קיימים שני מסלולי לימוד לתואר שני:

א. **לימודי תואר שני M.Ed.**, המיועדים לעובדי הוראה בעלי תואר ראשון שרכשו ניסיון בעבודה חינוכית, בחנו את כיוון התפתחותם במסגרת לימודי המשך, ומעוניינים בלימודים אקדמיים מתקדמים בדגש יישומי, שיאפשרו להם קידום פרופסיונאלי.

ב. **לימודי תואר שני M.Teach** – תואר שני בהוראה לבית-הספר העל-יסודי, המיועד לאקדמאים ומשלב תואר שני עם לימודי תעודת הוראה בתחומי דעת הנלמדים בבית-הספר העל-יסודי.

התכנית לחינוך בגיל הרך (M.Ed.)

ראשת התכנית: ד"ר סמדר דולב

דוא"ל: smadar_d@oranim.ac.il

מטרת העל של התכנית הינה להכשיר אנשי חינוך איכותיים באמצעות לימודים לתואר שני בגיל הרך לגילאי לידה עד שש, מתוך רצון ליצור בישראל בכלל ובפרופריה בפרט תשתית חינוכית איכותית לגיל הרך.

תכנית הלימודים תחשוף את הלומדים לידע תאורטי ומחקרי עדכני בסוגיות של תכנים ודרכי הוראה, בניית תכניות לימוד, ומדידה והערכה בגיל הרך. כל זאת לצד בחינה של גישות חינוכיות והתפתחותיות מגוונות לילדים צעירים, וכן העמקת הידע בהבנת הילד הצעיר ואופני החשיבה והלמידה שלו. התכנית כוללת התמקדות בשני נושאי אורך: עבודה עם הורים וחינוך לגיל הרך בסביבות רב-תרבותיות.

התכנית מציעה שלושה מוקדים לימודיים לבחירה:

- חינוך והתפתחות בגילאי לידה עד שלוש
- חינוך ילדים עם זכויות מיוחדות
- ניהול פדגוגי והדרכה בגיל הרך.

פתיחת ההתמחויות תלויה במספר הנרשמים לכל אחת מהן.

התכנית אושרה לרישום ופתיחה בתשע"ד והיא מיועדת לגננות ומחנכות במערכות הגיל הרך ולעובדי חינוך במסגרות של רשויות מקומיות.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	פרק הלימוד
3	מתודולוגיה: קורסי מחקר
11	שיעורי ליבה משותפים
9	לימודי מוקד
-	עבודת גמר יישומית
23	סה"כ

התכנית להוראה רב-תחומית במדעי הרוח, החברה והאמנויות (M.Ed.)

ראש התכנית: פרופ' משה יצחקי

דוא"ל: moshe_i@oranim.ac.il

בתכנית פועל מסלול מחקרי המאפשר סיום לימודים עם תזה.

התכנית מופעלת משנת תשס"ד וקיבלה הסמכה מלאה מהמל"ג בשנת תשס"ח. התכנית מיועדת למורים ומחנכים המלמדים בכיתות ד'-ו' בביה"ס היסודי, ולמורים המלמדים בבית-הספר העל-יסודי בתחומי הרוח, החברה והאמנויות.

התכנית עונה לצורך של מחנכים לגבש תפיסת עולם מקצועית ובית-ספרית בשאלות רחבות של הוראה רב-תחומית במדעי הרוח, החברה והאמנויות, רצון לטפח תרבות דיון בדילמות ערכיות, ודרישה לפתח תכניות ייחודיות.

מדי שנה מוענקות במסגרת תכנית זו 10 מלגות לסטודנטים הכותבים עבודות גמר בתחום של "תרבות יהודית" (פירוט ניתן למצוא באתר בדף המלגות).

התכנית להוראה רב-תחומית מציעה גם שלושה מסלולים ייעודיים:

- אמן-מורה – מסלול ייחודי למורים לאמנות ולאמנים-מורים, הכולל שילוב של לימודי אמנות חווייתיים ותחומים משיקים כגון ספרות, היסטוריה, מקרא ולימודי ארץ ישראל;
- כתיבה יצירתית – מסלול התמחות בכתיבה יצירתית בפרוזה, בשירה ובדרמה. במסלול ילמדו סופרים, משוררים ומחזאים;
- לימודי שואה – מסלול המרחיב את הידע על שיקולי דעת בעת הוראת נושא השואה מזווית תרבותית, ערכית וחינוכית.

פתיחת המסלולים הייעודיים מותנית ב-15 נרשמים לכל מסלול.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו*

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
1	גישות בפרשנות הטקסט	לימודים כלליים בפיתוח ההוראה והלמידה (3 ש"ש)
1	מחקר איכותני	
1	קוגניציה, רגשות ולמידה	
1	מבוא ללימודי תרבות	לימודים מתודולוגיים בהוראה רב-תחומית (4 ש"ש)
1	סמינר מחלקתי לשאלת הרב-תחומיות	
1	תכנון הוראה תחומי ורב-תחומי	
1	בחירה	
2	בתחום דעת שנלמד בתואר הראשון	הוראה רב-תחומית משלבת דיסציפלינה (4 ש"ש)
2	בתחום דעת שלא נלמד בתואר הראשון	
9	לימודי בחירה במדעי הרוח, החברה ואמנויות	
2		כתיבת עבודות גמר
22	סה"כ	

* לסטודנטים שיבחרו באחד מהמסלולים הייעודיים יוצעו לימודי בחירה ייחודיים בהיקף של 6-10 ש"ש

התכנית להוראת שפות זרות (M.Ed.) בהתמחויות: אנגלית, ערבית ועברית

ראשת התכנית: פרופ' מילה שוורץ

דוא"ל: mila_s@oranim.ac.il

בתכנית פועל מסלול מחקרי המאפשר סיום לימודים עם תזה.

התכנית מופעלת משנת תשס"ה וקיבלה הסמכה מלאה מהמל"ג בשנת תשס"ח.

במסגרת התכנית פועלות שלוש התמחויות: הוראת אנגלית, הוראת ערבית והוראת עברית כשפה זרה/שנייה.

התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון בשפה האנגלית, לבעלי תואר ראשון בשפה הערבית, למורים בעלי תואר ראשון בלשון או ספרות עברית המלמדים עברית בבית-הספר הערבי ולמורים המלמדים עברית באולפנים בארץ ובמסגרות חינוכיות שונות בחו"ל.

התכנית מקנה למתמחים ידע תיאורטי ויישומי בתחום הוראת השפות הזרות, בנושאים כגון, שפה ותרבות, רכישת שפה, סוגיות במתודולוגיה, קשיים ברכישת שפה זרה, וכן עיצוב תכניות לימודים. הלומדים בתכנית יפתחו מיומנויות אשר יובילו ליישום ידע זה במערכת החינוך. התכנית תכשיר אנשי מקצוע כמומחים, כמנחי מורים ופרחי הוראה וכמפתחי יחידות לימוד בהוראת אנגלית, הוראת ערבית והוראת עברית כשפה שנייה.

המסלול המחקרי פתוח לסטודנטים שיסיימו את שנה א' בציונים גבוהים.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
1.5	מחקר כמותי	לימודים כלליים בפיתוח הוראה ולמידה (5 ש"ש)
1.5	מחקר איכותני	
2	קוגניציה, רגשות ולמידה	
1	סוגיות נבחרות ברכישת שפה	לימודים משותפים בהוראת שפות
לימודי התמחות (9 ש"ש)		
1	כתיבה אקדמית	התמחות בהוראת ערבית
2	סוגיות במתודיקה של הוראת ערבית	
2	ממדים בלשניים, חברתיים ותרבותיים בהוראת השפה והתרבות הערבית	
1	התפתחות השפה הערבית	
1	חומרי לימוד ותוכניות לימוד	
4	בחירה במגוון קורסים	
1	כתיבה אקדמית	
2	סוגיות בהוראת אנגלית: תיאוריה ומעשה	
2	חומרי לימוד ותוכניות לימודים באנגלית כשפה זרה	
5	בחירה במגוון קורסים	
1	כתיבה אקדמית	התמחות בהוראת עברית
1	חומרי לימוד ותוכניות לימוד בהוראת עברית כשפה נוספת	
1	מגמות בהתפתחות העברית החדשה	
2	סוגיות במתודיקה של הוראת פרקי דקדוק נבחרים בעברית	
5	בחירה	
2		כתיבת עבודות גמר
22	סה"כ	

* לסטודנטים שילמדו במסלול המחקרי (לתיזה) - התכנית כוללת 19 ש"ש: תוספת קורס במחקר מתקדם והפחתה בשיעורי הבחירה.

התכנית לייעוץ חינוכי (M.Ed.)

ראשת התכנית: ד"ר חני רם

דוא"ל: hanni_r@oranim.ac.il

בתכנית פועל מסלול מחקרי המאפשר סיום לימודים עם תזה.

התכנית מופעלת משנת תשס"ה ומיועדת לבעלי תואר ראשון בייעוץ חינוכי, בחינוך חברתי-קהילתי, במדעי ההתנהגות, בחינוך לגיל הרך ובחינוך המיוחד בעלי שלוש שנות ניסיון בעבודה חינוכית/טיפולית.

לבד מבוגרי תואר ראשון בייעוץ חינוכי, יידרשו המתקבלים לשעות השלמה.

לתכנית הייעוץ החינוכי באורנים דגשים טיפוליים ומערכתיים המכוונים להכשרת יועצים חינוכיים לקראת תפקידם כמקדמי הרווחה הנפשית וההכלה של כל באי בית הספר.

התכנית מקנה מימוניות של יצירת קשר מיטיב, ידע וכלים לאבחון והתערבות פסיכו-חינוכית, לאיתור מצבי מצוקה וסיכון, לייעוץ פרטני וקבוצתי. התכנית מכשירה את היועצים להתערבות ייעוצית עם תלמידים, לתמיכה בסגל ההוראה ובמערכת המשפחתית, לבניית תכניות התערבות מערכתיות, לעבודה עם צוותים רב-מקצועיים וליצירת אקלים חינוכי מיטבי. התכנית קיבלה הסמכה מלאה על-ידי מ"ג בשנת תש"ע.

התכנית מקנה אקדמיטציה להתמחות בפסיכותרפיה במסגרת לימודי פוסט תואר שני.

למסלול המחקרי מוזמנים סטודנטים שיסיימו את שנה א' בציונים גבוהים.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
1.5	מחקר כמותי	מתודולוגיה ולימודי תשתית (10 ש"ש)
1.5	מחקר איכותני	
1	שילוב היועץ במערכת החינוך	
2	תורת הריאיון המסייע	
2	תקשורת בין-אישית והנחיית קבוצות	
1	היוועצות	
1	זהות היועץ	
4	בחירה ממגוון סמינריונים	
2	בחירה ממגוון קורסים	ייעוץ ממוקד אוכלוסייה (2 ש"ש)
2	בחירה ממגוון קורסים	כלים בשירות היועץ (2 ש"ש)
2	בחירה ממגוון קורסים	תשתית (2 ש"ש)
4	הדרכה בעבודה מעשית	פרקטיקום
2		עבודה מעשית בשדה
2		כתיבת עבודות גמר
28	סה"כ	

הלימודים נפרסים על פני שנתיים וכוללים סמסטר קיץ (חודש מרוכז) בכל אחת מהן.
בכל אחת משתי שנות הלימודים חייבים הלומדים בהתנסות בבתי ספר.

התכנית לחינוך והוראה לתלמידים בהדרה (M.Ed.)

ראש התכנית: ד"ר מיקי מוטולה

דוא"ל: miki_m@oranim.ac.il

התכנית מופעלת משנת תשס"ח וקיבלה הסמכה מלאה מהמל"ג בתשע"ג.

זוהי תכנית ייחודית, ועד כה יחידה בארץ, המכשירה מורים להבנה מעמיקה של סוגיות חברתיות וסוגיות פסיכו-חברתיות בהתמודדות עם תלמידים בסיכון, תלמידים בהדרה ותלמידים תת משיגים. התכנית מכוונת לסייע למורים ולבתי ספר לתת מענה לכלל התלמידים באשר הם תוך כדי לקיחה בחשבון של הצרכים של התלמידים והמורים כאחד. המשימה היא להכשיר מורה "אפקטיבי" לתלמידים בהדרה, שיביא לידי שוויון חברתי בכיתה ויעניק הזדמנויות ללמידה על סמך הניסיון השונה של התלמידים הבאים מרקע תרבותי שונה.

לצד ידע מתקדם ואינטגרטיבי בחינוך ובהוראה, מקנה התכנית ידע בסוגיות מערכתיות, חברתיות, פסיכולוגיות ופוליטיות, ומטפחת את היכולת ללמוד, לעבד וליישם ידע חדש זה בתוך המערכת.

הרחבת תפיסת ההוראה מכוונת גם לתפקידו של המורה לתלמידים בהדרה כ- Case Manager. מוסמי התכנית יידעו כיצד לשמש דמות מקשרת, מתווכת ומשלבת בין גורמי ההתערבות והסמכות. בתוך כך תינתן חשיבות מרכזית להקניית ידע לבניית דרכי תקשורת עם ההורים, על מנת שיהיו שותפים מלאים בתהליך החינוכי. התכנית מבוססת על תפיסה מרכזית על פיה יצירת דיאלוג עם קהל היעד היא הכלי המרכזי בתהליך השינוי.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
1.5	מחקר כמותי	מתודולוגיות מחקר (5 ש"ש)
1.5	מחקר איכותני	
2	כתיבת עבודת גמר	
1	פילוסופיה: חשיבה מדירה והשלכותיה	הדרה בחינוך (10 ש"ש)
2	היבטים פסיכולוגיים: בחירה מבין שני קורסים	
2	פדגוגיה מותאמת: בחירה מבין שני קורסים	
2	סמינריון בהיבטים סוציולוגיים: בחירה מבין שלושה קורסים	
2	סמינריון בחינוך תלמידים בהדרה: בחירה מבין 3 קורסים	
1	בחירה מבין מגוון קורסים	
1	סמינר מחלקתי – קורס מרכז	
1	הורים ובית ספר – יצירת דיאלוג	פיתוח יכולות חינוך והוראה (11 ש"ש)
2	זהות תפקיד	
4	סדנת הדרכה בעבודה מעשית	
3	בחירה מתוך מגוון קורסים	
26	סה"כ	

הלימודים נפרשים על פני שנתיים וכוללים סמסטר קיץ בין שנה א' לשנה ב' (חודש מרוכז). קיימת אפשרות ללימודים של יום וחצי בשבוע בשנה א', במקום סמסטר קיץ.

התכנית לניהול וארגון מערכות חינוך – מנהיגות בחינוך (M.Ed.)

ראשת התכנית: ד"ר חנה קורלנד

דוא"ל: hana_k@oranim.ac.il

התכנית מופעלת משנת תשס"ט והוסמכה על-ידי מל"ג בתשע"א.

קיימות בתכנית שתי התמחויות: ניהול בית-ספרי; פיתוח פדגוגי.

מטרת-העל של התכנית היא גיבוש קבוצה מנהיגה של אנשי חינוך בעלי ראיית חינוך רחבה ומודעות חברתית, הבוחרים להשפיע ולהוביל רעיונות ותהליכים חברתיים לקידום מערכות החינוך והחברה.

התכנית נועדה להכשיר אנשי חינוך לתפקידי ניהול ופיתוח פדגוגי, כבעלי ידע מקצועי ויכולת הבנה וחשיבה מערכתית. התכנית מיועדת לגיבוש תפיסת תפקיד מנהיגותית, על בסיס מחויבות אישית וחברתית.

יתקבלו לתכנית מועמדים בעלי ניסיון במילוי תפקידים במערכת החינוך. מוסמכי התכנית זכאים (בהתניית השלמת הכשרת מנהלים של 'אבני ראשה') לגשת למכרז לתפקידי ניהול בית-ספרי, או לחילופין (בהתניית מסמך הרישוי) להגיש מועמדות לתפקיד פדגוגי בבית-הספר; רכז פדגוגי; רכז הערכה; רכז חינוך חברתי ועוד.

התכנית מציעה קורסים מותאמים גם למנהלי מתנ"סים.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו*

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
1.5	מחקר כמותי	שיעורי תשתית (6 ש"ש)
1.5	מחקר איכותני	
1	ארגונים והתנהגות ארגונית	
1	תיאוריות של מנהיגות חינוכית	
1	אידיאולוגיה, פוליטיקה ומדיניות החינוך	
2	פיתוח מנהיגות אישית בתפקיד	שיעורי ליבה (7 ש"ש)
2	אפקטיביות בית ספרית ולמידה ארגונית	
2	סדנה לבנייה ופיתוח של קבוצות וצוותים	
1	פדגוגיה עדכנית במציאות משתנה	
4	בחירה מתוך מגוון קורסים	סמינריונים (4 ש"ש)
1	תרבות ארגונית ומנהיגות	התמחות בניהול בית ספרי (9 ש"ש)
1	כלכלת חינוך	
1	ניהול אסטרטגי ומשאבי אנוש	
1	משפט וחינוך	
2	כתיבת עבודת גמר	
3	בחירה מבין מגוון קורסים	
1	פיתוח ידע קוריקולארי פדגוגי	התמחות בפיתוח פדגוגי והערכה (9 ש"ש)
1	הדרכת מורים במערכת	
1	למידת מורים והתפתחות מקצועית	
1	הערכת תכניות ופרויקטים בחינוך	
2	כתיבת עבודת גמר	
3	בחירה ממגוון קורסים	
26	סה"כ	

* תתכן פתיחת מסלול לסטודנטים שעיקר עיסוקם בחינוך הבלתי-פורמלי ובמסגרתו יילמדו 8-6 שעות ייחודיות. פתיחת המסלול תלויה במספר הנרשמים.

התכנית להוראת המדעים לבית הספר העל-יסודי (M.Ed.)

בחמש התמחויות: מתמטיקה, ביולוגיה, פיזיקה, מדע וטכנולוגיה, כימיה

ראש התכנית: ד"ר יהודה רוט

דוא"ל: yehuda_r@oranim.ac.il

התכנית מופעלת משנת תשס"ט והוסמכה על ידי מל"ג בתשע"א.

התכנית מקנה ידע עדכני, תובנות מעמיקות ומיומנויות מתקדמות וחדשניות בתחום הוראת המדעים. התכנית מכשירה מומחים למדעים בהתמחויות השונות המפורטות לעיל, כמורים מובילים, רכזי מקצוע ומפתחי תכניות בתחומם, ומתמקדת בפיתוח מודלים רב-תחומיים בהוראת מדעים, טכנולוגיה ומתמטיקה.

מוסמכי התכנית ירכשו אוריינות מדעית ויוכשרו דיסציפלינארית להוראה בתחום ההתמחות, לצד למידה מעמיקה ורכישת תהליכי יישום ליצירת בסיס משותף להוראת המדעים, המתמטיקה והטכנולוגיה, המאפשר דיאלוג בית-ספרי.

המתמחים בתכנית ירכשו כלים לעבודה מדעית בסביבה עתירת טכנולוגיה ותקשוב.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
1.5	מחקר כמותי	פיתוח הוראה ולמידה ולימודי חינוך בהוראת המדעים (16 ש"ש)
1.5	מחקר איכותני	
1	תכנון ובניית יח"ל במדעים/מתמטיקה	
1	מחקרים בהוראת מדעים/מתמטיקה	
1	הערכת תהליכים ותוצרים בהוראת מתמטיקה/מדעים	
2	סמינריון שנה א'	
2	סמינריון שנה ב'	
2	כתיבת עבודות גמר	
4	בחירה מתוך מגוון קורסים	
8	בחירה מבין מגוון קורסים בביולוגיה, כימיה, פיזיקה, מתמטיקה ומדעים וטכנולוגיה	
24	סה"כ	

התכנית להוראת המתמטיקה והמדעים לבית-הספר היסודי

בהתמחות מתמטיקה או בהתמחות מדעים

ראש התכנית: פרופ' יאיר קארו

דוא"ל: yair_c@oranim.ac.il

התכנית מופעלת משנת תשע"ד ומיועדת למורים המלמדים מתמטיקה או מדעים בבית הספר היסודי. הלימודים בתכנית מקנים ידע עדכני מבוסס מחקר בתחום הוראת המתמטיקה/המדעים, מרחיבים את ידע המורים בתחום התוכן ובתחום התוכן הפדגוגי; זאת תוך מתן מענה לפיתוח חשיבה, לשונות התלמידים ולשילוב אמצעי תקשוב, ותוך התבוננות מתמדת וניתוח ההוראה בכיתה. בתכנית מושם דגש על קשרים בין המתמטיקה והמדעים וכמו כן על היבטים קוגניטיביים והתפתחותיים של לימוד המדעים והמתמטיקה.

תכנית הלימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	הקורס	פרק הלימוד
3 ש"ש	מחקר איכותני מחקר כמותי	לימודים משותפים: מתודולוגיות חקר (3 ש"ש) (חובה)
1	בין קש"י למידה לליקויי למידה במתמטיקה ובמדעים בבית הספר היסודי	לימודים משותפים: פיתוח הוראה ולמידה (5 ש"ש)
1	קוגניציה בחינוך מתמטי ומדעי	
1	חקר מקרים לשיפור ההוראה	
1	טיפוח מצוינות מדעית/מתמטית	
1	שילוב מחשב בהוראת מתמטיקה/מדעים	

לימודי התמחות במתמטיקה: 16 ש"ש 5 ש"ש בחירה)

ש"ש	שם השיעור	
2	מחקר ותרומתו לשיפור הוראת המתמטיקה - סמינריון*	חובה (11 ש"ש)
2	פיתוח יחידות לימוד ותהליכי הערכה במתמטיקה בכיתה ההטרורגנית - סמינריון*	
1	האלגברה שמאחורי המספרים	
1.5	גיאומטריה ויישומיה (פרקים נבחרים בגיאומטריה)	
1.5	אנליזה ויישומיה (פרקים נבחרים באנליזה)	
1	יסודות האנליזה - תבניות סדרות וטורים	
2	סדנת עבודת גמר	
1	פנינים במתמטיקה אלמנטרית	
1	משחקים מתמטיים	
1	אלגוריתמים מתמטיים ומשמעותם	
1	רעיונות באלגברה המודרנית	
1	קבלת החלטות	
2	אסטרטגיות בפתרון בעיות - סמינריון**	בחירה (2 ש"ש) - קורסים בתחום ידע תוכן פדגוגי
2	הוראת מתמטיקה באמצעות כלים מתקשבים בכיתה ההטרורגנית - סמינריון**	

* יש לכתוב עבודה סמינריונית באחד משני קורסים אלה.

** יש לבחור קורס סמינריון אחד.

לימודי התמחות במדעים: 16 ש"ש (11 ש"ש חובה ו- 5 ש"ש בחירה)

ש"ש	שם השיעור		
2	מחקר ותרומתו לשיפור הוראת המדעים- סמינריון*	חובה (11 ש"ש)	
2	פיתוח יחידות לימוד ותהליכי הערכה במדעים בכיתה ההטרורגנית - סמינריון*		
1	ביולוגיה עכשווית		
1.5	אנרגיה בהיבט רב תחומי		
1.5	כימיה של תרכובות הפחמן		
1	מדעי כדור הארץ והיקום		
2	סדנת עבודת גמר		
1	מערכות פיזיולוגיות והיבטים בריאותיים באדם		בחירה (3 ש"ש) - קורסים בתחום המדעים
1	צומח ארץ ישראל והמזה"ת – אקולוגיה והשפעת האדם		
1	עולם המתכות		
1	מדעי הים		
1	נושאים נבחרים בחום וטמפרטורה		
1	קיימות וחינוך סביבתי		
2	דרכי הוראת חקר במדעים בביה"ס היסודי באמצעות פרויקטים מדעיים יצירתיים - סמינריון**	בחירה (2 ש"ש) - קורסים בתחום ידע תוכן פדגוגי	
2	הוראת מדעים באמצעות כלים מתוקשבים בכיתה ההטרורגנית – סמינריון**		

* יש לכתוב עבודה סמינריונית באחד משני קורסים אלה.

** יש לבחור קורס סמינריון אחד.

התכנית למוסמך בהוראה לביה"ס העל יסודי - M.Teach

ראשת התכנית: ד"ר אילה צור

דוא"ל: ayala_z@oranim.ac.il

התכנית מקנה ללומדיה התמחות בתחום החינוך בשילוב מגמות ולימודי תעודת הוראה על בסיס לימודי התואר הראשון, וידע על תחומי הליבה של החינוך: מחשבה חינוכית, מערכת החינוך והקהילה, פסיכולוגיה, תכנון לימודים והערכה בחינוך. בצד אלה מפגישה התכנית את הלומדים עם שדה החינוך על ידי צפייה, חקר והתנסות בהוראה. מחד גיסא, מעניקה התכנית ידע עדכני חיוני למורים ומחנכים כדי לאפשר להם לשקול צעדיהם בשום שכל, ומאידך גיסא מפתחת את יכולתם של הלומדים לתפקד כמורים בכיתה באופן יעיל, יצירתי, ביקורתי ורפלקטיבי. התכנית היא תכנית ללא תזה. התכנית קיבלה הסמכה מלאה מהמל"ג בתשע"ד.

תכנית לימודים למתחילים לימודיהם בתשע"ו

ש"ש	הקורס	פרקי הלימוד
8	מגוון קורסים בסעיפים הבאים: חינוך, מחשבה ומדיניות; היבטים חברתיים ותרבותיים; פסיכולוגיה וחינוך; תכנון לימודים וסביבת למידה; עקרונות בהוראה; הערכה.	לימודי חינוך (16 נק')
1.5	מחקר כמותי	מתודולוגיה מחקרית (6 נק')
1.5	מחקר איכותני	
2	השדה בעין ביקורתית: דיאלוג ומחקר	סמינריונים בחינוך (12 נק')
2	סמינריון עיוני בהתאם למגמת הלימוד	
7	קורסי בחירה ומיומנויות הוראה מתקדמות	פדגוגיה ומתודיקה בהוראה (10 נק')
4	הדידקטיקה של הוראת המקצוע	לימודי דיסציפלינה והוראתם (8 נק')
7	לאורך שתי שנות הלימוד	התנסות מעשית – אימוני הוראה (14 נק')
33	סה"כ	

- למי שילמד לקראת **תעודת הוראה בשתי דיסציפלינות**: פדגוגיה ומתודיקה - 5 ש"ש;
לימודי דיסציפלינה והוראתם - 8 ש"ש; אימוני הוראה - 9 ש"ש. **סה"כ – 37 ש"ש.**
- יש ללמוד קורס עזרה ראשונה וסדנאות זהירות בדרכים וביטחון ובטיחות כתנאי להצטרפות לסדנת סטאז'.

תנאי קבלה ללימודי תואר שני - M.Ed. באורנים

רשאים להירשם ללימודים לקראת M.Ed. מועמדים הממלאים את התנאים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון (B.Sc., B.A., B.Ed.) ממוסדות אקדמאים ישראלים בציון ממוצע 80 ומעלה (בתכנית להוראת המדעים לביה"ס העל-יסודי תנאי זה שונה. פרטים באתר).
2. בעלי תואר אקדמי ראשון, שניתן על ידי מוסד אקדמי בחו"ל בציון ממוצע של 80 ומעלה, ובתנאי שהתואר מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה והמחלקה לשקילות תארים ודיפלומות במשרד החינוך.
3. בעלי ניסיון של שלוש שנים לפחות בהוראה, חינוך ובמקצועות תומכי חינוך. בתכנית המנהיגות נדרש ניסיון של 5 שנים.
4. בעלי תעודת הוראה.¹
5. אישור על סיום בהצלחה של לימודי אנגלית למטרות אקדמיות ברמה של מתקדמים 2.

המועמדים המתאימים ביותר מבין הנרשמים יוזמנו לראיון בפני ועדות קבלה. ועדות הקבלה של תכניות התואר השני מוסמכות לראיין את המועמדים ולהחליט על קבלתם ללימודים או על דחיית מועמדותם. כל תכנית מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.

תנאי קבלה ללימודי תואר שני M.Teach באורנים

רשאים להירשם ללימודים לקראת M.Teach. מועמדים הממלאים את התנאים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון (B.Sc., B.A., B.Ed.) ממוסדות אקדמאים ישראלים בציון ממוצע 80 ומעלה.
2. בעלי תואר אקדמי ראשון, שניתן על ידי מוסד אקדמי בחו"ל בציון ממוצע של 80 ומעלה, ובתנאי שהתואר מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה והמחלקה לשקילות תארים ודיפלומות במשרד החינוך.
3. אנגלית למטרות אקדמיות ברמת מתקדמים 2.

¹ מועמדים ללא תעודת הוראה יוכלו להירשם במקרים חריגים. אם יתקבלו, יוגדר מעמדם כסטודנטים על-תנאי, עד אשר ישלימו את חובות הלימודים לתעודת הוראה.

מעמד סטודנטים לקראת תואר שני

לצורך הרשמה קיימת הבחנה בין: קבלה כסטודנט "מן המניין"; קבלה כסטודנט "על תנאי".

א. סטודנט במעמד "מן המניין"

1. סטודנט מן המניין הוא סטודנט שעמד בתנאי ההרשמה המפורטים למעלה ובקשתו אושרה בכתב על ידי ועדת הקבלה של התכנית.
2. סטודנט שעבר למעמד זה ממעמד של סטודנט על-תנאי, על פי הכללים המצוינים בסעיף ב'.

ב. סטודנט במעמד "על-תנאי"

מועמד יתקבל כסטודנט על-תנאי במעמד זמני כאשר הוא:

1. נדרש להשלים תעודת הוראה בתכניות ה- M.Ed.
2. נדרש להשלמות על ידי ועדת הקבלה.
3. נדרש לבחינת פטור נוספת בבקיאות בשפה האנגלית או בשפה העברית לצורכי תואר שני.

בחינה בעברית / באנגלית

דרישה בשפה האנגלית: מועמד ללימודים שלא סיים בהצלחה לימודי אנגלית למטרות אקדמיות ברמת מתקדמים 2 יידרש לעבור בחינת פטור שתבדוק הבנה של טקסט אקדמי בתחום הלימודים המבוקש. מועמד שלא ישיג פטור בבחינה זו, יידרש ללמוד קורס באנגלית.

דרישה בשפה העברית: מועמד ממוסד אקדמי ששפת ההוראה בו אינה עברית ושלא עבר בחינת בגרות בעברית, יידרש כתנאי לקבלתו לעבור מבחן בשפה העברית בציון 80 ומעלה.

אתיקה, חובות לימודים והערכה

מכללת אורנים מצפה ודורשת מהבאים בשעריה להתנהג בסובלנות ובנימוס אדם לזולתו, לנהוג בכבוד הדדי, להקפיד על שמירת הרכוש הפרטי והכללי במוסד, לנקוט בשפה נאותה ולבטא יושר אישי ואקדמי בפעילות הלימודית והחברתית.

הסטודנטים מחויבים בכללי האתיקה של כתיבה והגשה אקדמית של המטלות האקדמיות השונות, וזאת כפי שמפורט באתר אורנים. כל מקרה של העתקה יביא למחיקת הקורס המסוים בו התרחשה העתקה מתכנית הלימודים של הסטודנט וצפוי שעניינו יובא לדיון בפני ועדת המשמעת המכללתית.

סטודנט המתקבל לתואר השני יתבקש לחתום על מכתב אמון שיישמר בתיקו האישי.

משך הלימודים

נדרשות שתי שנות לימוד לצורך השלמת השיעורים, המטלות השונות והעבודות הסמינריוניות.
ניתן להשלים את עבודת הגמר היישומית בתכנית M.Ed. בשנת הלימודים השלישית.
במקרים מיוחדים תותר הארכת משך הלימודים לשנה הרביעית.

עבודת גמר יישומית - M.Ed.

בעבודת הגמר היישומית נדרש המתמחה להציג ולהוכיח ידע תוכן פדגוגי יישומי הנשען על ידע תיאורטי ומעשי שנרכש במהלך לימודיו לתואר השני והממוגן בעשייתו בשדה החינוך. אישור הצעה לעבודת גמר יישומית, קביעת לוח זמנים, אישור קבלת העבודה, דרישות לתיקון או פסילתה של העבודה, הם בתחום אחריותה של הוועדה המוסדית ללימודי תואר שני, בתיאום עם מדריך העבודה.
הגשת הצעה לעבודת גמר יישומית מותנית בהשלמת החובות בקורסים למחקר חינוכי, חובות הלימודים לשנה א', עמידה בהצלחה בסמינריון אחד לפחות ועמידה בחובות האנגלית. הצעה לעבודת גמר תוגש במהלך השנה השנייה ללימודים.
ישנם שני מסלולים לכתיבת עבודת גמר יישומית: עבודת גמר יישומית סמינריונית; עבודת גמר יישומית מורחבת.
• בתכניות בהן מאושר מסלול מחקרי ניתן לכתוב עבודת גמר יישומית או עבודת גמר מחקרית (תזה).

שכר לימוד

שכר הלימוד הינו בגובה של שכר לימוד אוניברסיטאי, 100% לכל אחת משתי שנות הלימוד. השלמת עבודת גמר יישומית או פרויקט מחקר השדה בשנה השלישית תחייב תוספת שכר הלימוד בהתאם לכתוב בתקנון שכר לימוד.
לשכר הלימוד מתווספים תשלומים נלווים: דמי שימוש ברשת האינטרנט המכללתית הכוללת גם דואר אלקטרוני אישי, שירותי ספרייה ממוחשבים, ביטוח תאונות אישיות, אגרת שמירה מוסדית. דמי חבר באגודת הסטודנטים ודמי חניה הם רשות בלבד.
כל סטודנט חייב בתשלום מקדמה ע"ח שכר לימוד כנהוג במכללה,¹ אשר יתבצע לפני שיבוץ מערכת השעות וכתנאי לאישורו כסטודנט לשנת הלימודים תשע"ד.

¹ התקנון המלא של שכר לימוד מתפרסם בתקנון שכר לימוד ושירותים לסטודנט בדף הבית של לימודי התואר השני: www.oranim.ac.il במדור לימודים מתקדמים - לימודי תואר שני - שכר לימוד

סרגל פקולטתי

הישגים יוצאים מן הכלל ביחס לרמה הנדרשת בקורס המעידים על הבנה עמוקה, על יכולת אינטגרטיבית מובהקת ועל מקוריות וחדשנות.	100-95	א
הישגים טובים מאד במילוי דרישות הקורס המעידים על למידה שיטתית ומעמיקה התורמת לידע הכללי הנלמד בקורס.	94-85	ב
הישגים טובים המעידים על השלמה נאותה של דרישות הקורס כפי שנקבעו ופורסמו	84-75	ג
הישגים העונים על דרישות הקורס והמעידים כי נרכש ידע בנושא הקורס	74-65	ד
הישגים מינימאליים בהשלמת דרישות הקורס המעידים על ידע והבנה מינימליים בנושא הקורס	64-60	ה
נכשל - לא הושגו הדרישות המינימליות של הקורס.	כל ציון מתחת ל- 60	ו

תעודות הצטיינות ומלגות אורנים (תואר שני)

תעודות ומלגות הצטיינות יינתנו לסטודנטים מן המניין בשנה השנייה ללימודיהם.

בתעודות הצטיינות יזכו מי שעומדים בכל התנאים הבאים:

- א. מי שציוניהם עומדים ברף ציונים עליו מוחלט מעת לעת וסיימו לפחות 50% מכלל הקורסים בתכנית. ההחלטה תתקבל בפורום הנהלת הפקולטה.
- ב. מי שמסרו הצעה לעבודת גמר, לאחר אישור המנחה, וסיימו את כל חובות הקדם שלהם (או לימודי השלמה).

ג. מי שלא כשלו בעבירה על תקנון יושרה אקדמית.

סטודנטים שכותבים עבודות גמר מורחבות או תזות יוכלו לזכות בתעודה בשנת הלימודים השלישית.

מלגות הצטיינות יוענקו לסטודנטים מבין הזכאים לתעודת הצטיינות. מספר המלגות ייקבע בהתאם להקצאת אורנים מדי שנה (כל עוד לא תתקבל החלטה אחרת תוענקנה 3 מלגות בכל תכנית).

המלגות יוענקו מתוך התחשבות בציונים, באיזון בין מגמות/התמחויות ובהמלצת ראש התכנית.

ניתן לקבל מלגת הצטיינות פעם אחת במהלך הלימודים.

M.Ed. - דרישות לקבלת התואר

סיום החובות בתכניות כולל את השלמת הדרישות הבאות:

- סיום חובות לימודים בקורסים ובסדנאות השונים בציון ממוצע של 70 ומעלה.
 - הכנה של שתי עבודות סמינריוניות וקבלת ציון 70 ומעלה בהן.
 - השלמת עבודת הגמר היישומית וקבלת ציון גמר של 70 ומעלה.
- לתכניות בייעוץ חינוכי, בחינוך והוראה לתלמידים בהדרה ובניהול וארגון מערכות חינוך, מצטרפת הדרישה של השלמת העבודה המעשית בהערכה מסכמת של 75 ומעלה.

M.Teach - דרישות לקבלת התואר

- סיום חובות לימודים בקורסים ובסדנאות השונים בציון ממוצע של 70 ומעלה.
- הכנה של שתי עבודות סמינריוניות וקבלת ציון ממוצע של 70 ומעלה.
- השלמת ההתנסות וקבלת ציון גמר של 70 ומעלה.

סיום בהצטיינות

למוסמך לימודי התואר השני אשר סיים לימודיו בציון משוקלל של 95 ומעלה תוענק תעודת מוסמך בהצטיינות יתרה.

למוסמך לימודי התואר השני אשר סיים לימודיו בציון משוקלל בין 90 ל-94, תוענק תעודת מוסמך בהצטיינות.

היחידה ללימודי תעודה והתמחות

מנהלת היחידה: ד"ר חנה טיש

טלפון: 04-9838766
דוא"ל: hana_t@oranim.ac.il

רכזת מנהלית: ליאת גלעד-בלום

טלפון: 04-9838958
דוא"ל: liat_g@oranim.ac.il

רכזת תקציב ותפעול אתר היחידה: כרמית שוראקי-קרני

טלפון: 04-9838960
דוא"ל: karmit_s@oranim.ac.il

מינהל סטודנטים:

מנהלת מינהל סטודנטים: נורית ויגוצקי
טלפון: 04-9539679
דוא"ל: Nurit_v@oranim.ac.il

כרמית ניסן

טלפון: 04-9838763
04-9539669
דוא"ל: Carmit_n@oranim.ac.il

מאיה פרץ

טלפון: 04-9838768
דוא"ל: maya_p@oranim.ac.il
פקס: 04-9838761
מרכז מידע: 1800-30-10-80

ביחידה ללימודי תעודה והתמחות תמצאו תכניות שמאופיינות **בעדכנות ובחדשנות מקצועית**, תכניות שמשלבות בין **תיאוריה לפרקטיקה**, תכניות מזמנות **פיתוח אישי** לצד **פיתוח מקצועי**.

על סגל ההוראה של היחידה נמנים **מרצים מומחים בתחומם**, בעלי **ידע אקדמי ומקצועי עדכני**, המתחייבים להענקת **יחס אישי תומך** במהלך הלימודים.

תחומי הלימוד

- עבודה עם תלמידים בעלי צרכים מיוחדים- התמקצעות
- הכשרה והדרכה בפסיכותרפיה וטיפול
- בעלי תפקידים במערכת החינוך
- ניהול עצמי ופיתוח אישי
- תעודה מקצועית וקריירה שנייה
- לימודי אמנות
- פיתוח מקצועי ו"אופק חדש"
- חינוך בגיל הרך
- השלמות ומסלול אישי

מבנה הלימודים

- התכניות השונות בנויות במתכונת סמסטריאלית, חד-שנתית, דו או תלת-שנתית ומתקיימות בדרך-כלל אחת לשבוע ביום קבוע בהיקף של 1-8 ש"ש - שעות שבועיות שנתיות (28-224 שעות לימוד בסה"כ). בשנת לימודים אקדמית בדרך כלל 28 שבועות (14 בסמסטר א', 14 בסמסטר ב').
- ניתן לבנות מסלול התמחות אישי לפי תחומי עניין.
- חלק מן השיעורים בתכניות השונות מזכה את הלומד בנקודות גמול ובהכרה לקידום מקצועי במסגרת "אופק חדש" ו-"עוז לתמורה" בהתאם לכללי משרד החינוך.
- חלק מן השיעורים בתכניות השונות מוכר לצורך אקדמיטציה אישית לצבירה ללימודים אקדמיים ותעודות הוראה באורנים, בהתאם לתנאי האקדמיטציה במכללת אורנים.

שנת שבתון

- לעובדי הוראה בשנת שבתון מוצע מבחר מגוון ומעניין של תכניות להתמקצעות בתחומי דעת, לרכישת תפקיד ולהעשרה.
- עובדי הוראה בשנת שבתון אשר ילמדו 16 שעות במסגרת שיעורי היחידה ללימוד תעודה והתמחות יהיו זכאים ללמוד עד 4 ש"ש נוספות על בסיס מקום פנוי ועמידה בתנאי הקבלה ובלבד ששעות אלו יילקחו מתוך היצע השיעורים של היחידה ללימודי תעודה והתמחות בשנה"ל תשע"ה.
- **אם קרן ההשתלמות לא תכסה את שכר הלימוד במלואו, ישלם הסטודנט את ההפרש.**

לידיעתכם, קוד המוסד של מכללת אורנים הוא 2240. בתום שנת הלימודים, היחידה ללימודי תעודה והתמחות תעביר ישירות את הדיווחים לקרן ההשתלמות לצורך אישור הוותק.

עבודה עם תלמידים בעלי צרכים מיוחדים – התמקצעות

- הכשרה בניית יישומי של התנהגות – **ABA**
- התמחות בהפרעה על רצף האוטיזם ולקויות תקשורת (**ASD**)
- הוראת ערבית לתלמידים ליקויי למידה
- הוראה מתקנת וכלי אבחון באנגלית
- הוראה מתקנת - דרכי הערכה והתערבות בכיתה, בעברית ובחשבון - התמקצעות
- התאמה להוראה למטפלים במקצועות הבריאות

הכשרה והדרכה בפסיכותרפיה ובטיפול

- פסיכותרפיה באוריינטציה אנליטית יונגיאנית
- טיפול רגשי הנעזר בבעלי חיים
- התמחות בטיפול רגשי הנעזר בכלבים

מרכז שי להכשרה והדרכה בפסיכותרפיה רב ממדית

- פסיכותרפיה רב-ממדית לילדים מבוגרים ומשפחות
- טיפול באמצעות משחק – לימודי תעודה
- "סודות מן החדר" - טיפול במשחק בקורבנות של מצוקה והתעללות (תכנית דו-שנתית לעובדים סוציאליים ואנשי טיפול)

בעלי תפקידים במערכת החינוך

- הכשרת מנהלים לבתי-ספר
- התפתחות מקצועית לסגני מנהלים "אופק חדש" א'-ג'
- קהילות למידה של סגני מנהלים כמובילים פדגוגיים שנים ד'-ה'-ו'
- הכשרת רכזי הערכה בית-ספריים (מאושר ע"י ראמ"ה)
- הכשרת חונכים ומלווים – קורס בסיסי דרגות 2-6

ניהול עצמי ומודעות אישית

- אסרטיביות, מימוש עצמי והתמודדות עם מצבי לחץ ("עין ערך אהבה")
- הכשרה לעבודה בשימושי מודל ה **NLP** והדמיון המודרך במערכות חינוך וקהילה

תעודה מקצועית וקריירה שנייה

- התמקצעות בהוראת תלמידים מחוננים ומצטיינים
- של"ח וידיעת הארץ - תעודת הוראה שנייה
- לימודי תעודה בתרגום: אנגלית-עברית; ערבית-עברית
- עריכה לשונית והבאה לדפוס – לימודי תעודה
- מידענות, ספרנות וניהול ידע – לימודי תעודה
- הכשרת מאמנים - לימודי תעודה : **Coaching**

- הכשרת מדריכי דרמה ותיאטרון - לימודי תעודה
- הכשרת מנחי קבוצות - לימודי תעודה
- הכשרת מנחים בפעילות **odt** בטבע
- ייעוץ ארגוני – לימודי תעודה, התמחויות: ארגונים עסקיים, ארגונים ציבוריים
- הכשרת יועצים מוסמכים לקינסולוגיה חינוכית בתרגילי מוח
- תרבות ישראל ומורשתו – הרחבת תעודת הוראה
- גינון טיפולי

לימודי אמנות

- השלמות ללימודי תרפיה באמנות
- לימודי חוץ באמנות
- קבוצת תיאטרון

תכניות להתפתחות מקצועית במסגרת "אופק חדש"

דרגות 9-7 "אופק חדש"

- פיתוח מקצועי דרגות 9-7, "אופק חדש", מורה יזם, מורה חוקר, מורה חונך בכיר
- הדרכת הורים והנחיית קבוצות הורים בגישה ייעוצית רב ממדית תכנית לפיתוח מקצועי ליועצים, דרגות 9-7
- מובילי הוראה לקראת למידה משמעותית ותקשוב בסביבות למידה חדשניות, דרגות 9-7
- גננות יוזמות את עבודתן החינוכית, דרגה 9-7
- המורה היוזם – סטודיו לאמנות שיתופית, דרגות 9-7
- הכשרת מורים חונכים ומלווים, דרגות 7-8
- פרקטיקות מכילות בעבודה עם תלמידים בסיכון והדרה חברתית דרגות 9-7
- מורה יזם תרבות ישראל דרגות 9-7
- "לא בשמיים היא" - מורה יזם, מטמיע ומתעד תכניות חינוכיות בתרבות ישראל תכנית המשך לפיתוח מקצועי למורי תרבות ישראל, דרגה 9-7
- הערכה לשם למידה (הל"ל) דרגות 9-7
- יזמות חינוכית במרחב, מורה יזם דרגות 9-7 תכנית למורים כוללים ולמורים לגאוגרפיה או היסטוריה
- הערכה לשם למידה (הל"ל) דרגות 9-7

פיתוח מקצועי לאחר סטאז'

- פיתוח מקצועי של מורים מתחילים
- פיתוח מקצועי של גננות מתחילות

פיתוח מקצועי למורים

- מורים יוצרים קולנוע כדיאלוג רב תרבותי

חינוך בגיל הרך

- הכשרת סייעות לגני ילדים – לימודי תעודה
- החינוך בילדות המוקדמת כמכלול חיים
- שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן, איתור קשיי למידה והתמודדות עמם

השלמות ומסלול אישי

- שומע חופשי
- יסודות הפסיכולוגיה - השלמות ללימודי המשך
- מסלול לימודים אישי - תחומי בחירה אפשריים.
- אנגלית כשפה זרה

ידיעון

תשע"ו

2016-2015

שירותים אקדמיים ומנהליים לסטודנטים

שירותים אקדמיים ומנהליים לסטודנטים

הספרייה

צוות הספרייה ילווה אתכם לאורך הדרך להצלחה במטלות האקדמיות שלכם. בספרייה יש שפע מאגרי מידע אקדמיים וכלי מחקר מתקדמים.

חומרי המידה לקורסים שלכם נמצאים בקטלוג הספרייה - "הקורסים שלי"
צוות הספרייה המקצועי עונה לכל שאלה ומדריך את הסטודנטים בשימוש במשאבי המידע ובהכנת העבודות.

הספרייה משמשת גם מרכז למסירת עבודות מסכמות למרצה.

שעות הפתיחה של הספרייה: בתקופת הלימודים והבחירות - בימים א'-ה' 21:00-07:30
וביום ו' 13:00-08:00.

טלפון ראשי: 04-9838723. פורטל הספרייה: lib.oranim.ac.il חפשו אותנו בפייסבוק.

מרכז 'מעין' – מרכז ייעוץ ותמיכה

'מעין' - מרכז למשאבים, עיון, ייעוץ והנחיה, ממוקם בבניין הספרייה, ומשמש מקום לימוד, הנחייה והתפתחות מקצועית לסטודנטים ולסגל.

מרכז 'מעין' מספק שעות ייעוץ ותמיכה לסטודנטים בכל תכניות ההכשרה ובכל תחומי הדעת במכללה. מוצעים בו **סיוע בכתיבת עבודות עיוניות ובביצוע מטלות אקדמיות שונות, במחקר כמותי ואיכותני, וכן בהכנת חומרי למידה, יחידות הוראה ופעילויות לכל שכבות הגיל ולכל מסגרות החינוך.** ניתן לקבל בו גם ייעוץ ממוקד בתחומים: ספרות ילדים, הוראת מתמטיקה והוראת אנגלית.

מעבר לכך, המרכז מאגם מאגר של תכניות לימודים, חומרי הוראה מעובדים ועזרי הוראה.

לשם קבלת ייעוץ וסיוע ניתן לפנות למרכז בימים א'-ה' בשעות 17:00-8:00.

מומלץ לתאם מפגש ייעוץ באמצעות הטלפון: 04-9838851.

אתר האינטרנט של 'מעין':

<http://www.oranim.ac.il/sites/heb/research-information-resource/maayan/Pages/default.aspx>

מרכז 'קשת' – מרכז תמיכה לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים

מרכז קשת מסייע לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים בדרכים שונות. מידע על **הזכאות לסיוע** ועל **דרכי הסיוע** ניתן למצוא במרכז 'קשת'.

שעות הקבלה של מנהלת המרכז והמנחות התומכות, מפורסמות באתר 'קשת' ומתעדכנות מדי סמסטר. ניתן לקבוע פגישת היועצות בהקשר לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים (לקויות למידה, קשיי קשב וריכוז, קשיים רגשיים ועוד), באמצעות טלפון 04-9838971.

פרטים נוספים על שירותי מרכז 'קשת' ניתן לקבל גם אצל דיקן הסטודנטים, ובאתר 'קשת':
<http://www.ornim.ac.il/sites/heb/research-information-resource/maayan/keshet/Pages/default.aspx>

דיקן הסטודנטים

דיקן הסטודנטים ממונה על רווחת הסטודנטים הלומדים באורנים, ועל הסיוע המוגש לסטודנטים בעלי לקויות למידה ומוגבלות פיזית ורפואית. כמו כן משמש הדיקן כנציג תלונות הסטודנטים ומקשר בין אגודת הסטודנטים והנהלת אורנים. משרד הדיקן נמצא בבניין המנהלה, קומה א', כניסה ראשונה מצד שמאל. טלפון 04-9838759, טלפון נייד: 052-2353369, דוא"ל: bini_t@ornim.ac.il, ברכה והב - מזכירת דיקן הסטודנטים. דוא"ל: bracha_v@ornim.ac.il, בניין המנהלה, קומה א', טלפון: 04-9539627

מלגות

מכללת אורנים מעודדת ניצול מרבי של מלגות העומדות לרשות הסטודנטים ומנסה להרחיב ככל שניתן את מרחב המלגות. קבלת המלגות מותנית בתנאים השונים של כל מלגה ובהגשת בקשה מסודרת.

רשימת מלגות מורחבת, ניתן למצוא באתר המכללה.

מלגות סיוע אורנים

מלגות המכללה ניתנות על בסיס הערכת המצב הכלכלי של הסטודנט הפונה. קבלת המלגה מותנית בהגשת בקשה להלוואה מותנית ממשרד החינוך. מכללת אורנים מקצה מדי שנה סכום נכבד עבור מלגות לסטודנטים. מלגות אלה עומדות כיום על סך של עד - 2,000 ₪ לסטודנט בשנה. טפסי בקשה למלגות אלה נמצאים במשרד דיקן הסטודנטים, ויש למלאם בשבועות הראשונים של שנת הלימודים

קרן סקט"א רש"י

למלגה זו זכאי **סטודנט בשנה א'**, שהינו בן העדה האתיופית, מי שהוכר כ"חייל בודד", אם חד-הורית, וכן ממשיך שכבר זכה במלגה זו בשנה קודמת. המלגה הזו מחייבת בדרך כלל התנדבות בקהילה 120 שעות בשנה.

מלגות הצטיינות

מכללת אורנים מעניקה מדי שנה כ-50 מלגות הצטיינות לסטודנטים המצטיינים בלימודיהם. (ראה פירוט בתקנון לימודים לסטודנטים לתואר ראשון ותעודת הוראה - עמ' 42 ?).

מידע על מלגות נוספות ניתן למצוא באתר האינטרנט של דיקן הסטודנטים ושל אגודת הסטודנטים וכן במשרדי האגודה.

שירות פסיכולוגי

יעוץ לסטודנט הוא שירות פסיכולוגי הניתן על ידי ת.ל.מ. אורנים, המציע עזרה נפשית וייעוצית לסטודנטים במצוקה. שירות זה מציע את מיטב שיטות הטיפול המקצועיות והעדכניות, והוא ממוקם במתחם של מכללת אורנים. סטודנט סדיר במכללה, הזקוק לעזרה, יכול לקבל סיוע כספי מוגבל, באמצעות דיקן הסטודנטים. על המעוניינים לפנות לדיקן הסטודנטים, לקבלת פרטים ואישור הסבסוד.

מעונות

באורנים קיימת אפשרות של מגורים במעונות. מספר המקומות במעונות מוגבל ואמות המידה לקבלה נקבעות ע"י ועדה מיוחדת אשר בודקת כל בקשה בנפרד. החדרים כוללים: 2-3 מיטות ומזרונים, מיזוג, ארונות קיר, ארונות מטבח, שולחנות כתיבה, פינת בישול, מקרר, מקלחת ושירותים. המגורים במעונות מאפשרים לסטודנטים למצות את שעות הפעילות במתקני המכללה, גם בשעות הערב, כגון: חדר מחשבים, חדר כביסה, מועדון לסטודנט, חדר כושר ועוד.

שירות מילואים בתקופת הלימודים

מכללת אורנים מסייעת לסטודנטים שלה המשרתים במילואים להשתלב בלימודים עם שובם. כרטיסי צילום ניתנים למשרתי המילואים באמצעות משרד הדיקן. הסיוע ניתן בהתאם למסמך "השירותים המיוחדים הניתנים לסטודנטים המשרתים במילואים" שהוציאה המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג, 2002) ושעליו חתומה מכללת אורנים. פירוט קיים [בתקנון לימודים של תואר ראשון ותעודת הוראה](#) (נספח 4).

לידה בתקופת הלימודים

סטודנטית שילדה בתקופת לימודיה באורנים, זכאית להקלות שונות ולכרטיסי צילום, באמצעות משרד הדיקן. הפירוט קיים [בתקנון לימודים של תואר ראשון ותעודת הוראה](#), בנוהל התאמות בגין טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ, משמורת, אומנה (נספח 3).

במסגרת דקנאט הסטודנטים ניתן להיעזר עוד בשירותים הבאים:

- מרכז קשת – מרכז סיוע לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים, [קישור](#) באתר אורנים.
- יועצת נגישות - גב' איילת גופר: ayelet_g@oranim.ac.il
- יועצת אקדמית וחברתית לדוברי ערבית - גב' כמיליה נאסר: camelia_n@oranim.ac.il
- אתר האינטרנט של משרד דיקן הסטודנטים - [בקישור זה](#).

אינפורמציה נרחבת ומפורטת יותר, ניתן למצוא [בקישור](#) לדף הסטודנטים באתר המכללה.